

Vattenlag 19.5.1961/264

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas:

1 kap

Allmänna stadganden.

Vattenområden och vatten.

1 §

Med vattenområde avses område, som icke endast tillfälligt är täckt av vatten.

Vattendrag äro öppna insjöområden jämte tillhörande naturliga och konstgjorda delar med undantag av de vatten, som i 2 § detta kapitel angivas.

2 §

Såsom vattendrag eller del därav anses ej:

1) dike, rännil eller sådan bädd, vari icke fortgående rinner vatten och ej ens under tiden för högsta vattenstånd finnes tillräckligt vatten för dess befarande med båt eller för bedrivande av flottning och i vilken ej heller fisk i nämnvärd omfattning kan hava sin vandring; ej heller

2) källa samt brunn och annan vattentäkt, vattencistern och konstgjord damm.

3 § (26.11.2004/1062)

Vad som i denna lag föreskrivs om vattendrag gäller även Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Bestämmelser om Finlands territorialvattengränser finns i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956) och bestämmelser om Finlands ekonomiska zon i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

4 §

Med grundvatten förstås vatten i mark- eller berggrund.

5 §

Vattendrag med rinnande vatten anses såsom älv, om det med undantag av den tid på året, då lågt vattenstånd råder, kan befaras roende, såframt icke strömfall eller grund utgör hinder därför. Vattendrag, vari medelavrinningen är minst två kubikmeter i sekunden, betraktas dock alltid såsom älv.

Vattendrag, som är mindre än älv, är bäck.

6 §

Vid tillämpningen av denna lag anses som gräns för ett vattenområde mot land strandlinjen enligt medelvattenståndet. Om vattenståndet varaktigt förändras eller har förändrats, bestäms gränsen enligt vattenstånden efter förändringen. Gränsen mellan hav och landområde utgörs av den gräns för Fidlans territorialvatten mot landsidan som avses i 3 § lagen om gränserna för Finlands territorialvatten. (25.10.1996/750)

Vad i denna lag stadgas om envar tillkommande befogenhet att befara vattendrag och däri flotta virke samt utöva annat allmännyttjande av vattendrag gäller ock område utanför gräns, som i 1 mom. angivits, då det är täckt av vatten.

7 §

Vattenkraften i strömfall eller annan del av vattendrag beräknas enligt medelavrinningen och den fallhöjd, som motsvarar densamma.

7 a § (30.4.1987/467)

Vad som i denna lag stadgas om fisk och fiske gäller även nejonögon och kräftor samt fångst av sådana.

8 §

Vattnet i vattencistern samt i brunn och annan vattentäkt äges av den, som anläggningen tillhör. I källa och konstjord damm äges vattnet av ägaren till grunden. Över annat öppet vatten och grundvatten råder, såvitt annat ej följer av annan tillkommande särskild rätt, med de inskränkningar, som i denna lag stadgas, den, som vatten- eller jordområdet tillhör.

I en älv eller bäck, som till hälften tillhör två skilda fastigheter eller två områden som är gemensamma för flera fastigheter, har vardera halvans ägare rätt till lika stor del av det däri rinnande vattnet. (20.7.1992/646)

9 §

För visst jord- eller vattenområde i denna lag stadgade rättigheter och skyldigheter tillkomma, såframt ej nedan eller särskilt annat stadgats, ägaren till ifrågavarande område.

Vad i 1 mom. är stadgat om ägare gäller ock den, som varaktigt besitter jord- eller vattenområdet.

Den som med legorätt eller annan därmed jämförlig grund besitter ett visst område, är i frågor som gäller dikning och avledande av avloppsvatten berättigad att i stället för ägaren beträffande området besluta om åtgärder som inte förutsätter tillstånd av miljötillståndsverket eller medför betalningsskyldighet eller rätt till ersättning efter att det rättsförhållande har upphört som besittningen grundar sig på. (4.2.2000/88)

10 § (14.7.2000/689)

Bestämmelser om rätten för delägare i samfällda områden att tillgodogöra sig samfällda områden ingår i lagen om samfälligheter (758/1989).

Den som är delägare i en fastighet eller ett område som är i gemensam ägo har rätt att nyttja grundvatten från området på sådant sätt att det inte medför men eller störning för andra delägare och inte hindrar dem från att på motsvarande sätt nyttja grundvatten som fås från området.

11 §

Om lega av vattenområde gäller i tillämpliga delar vad om lega av jord på landet för annat ändamål än för bedrivande av jordbruk är stadgat.

Allmänna inskränkningar i nyttjande.

12 §

I älv finnes, där djupast är, kungsådra för vattnets fria lopp, samfärdsel, virkesflottning och fiskens vandring.

Kungsådran är en tredjedel av vattendragets bredd vid medelvattenstånd, dock så att om samfärdsel eller flottning allmänt idkas i vattendraget, är kungsådrans bredd minst sju meter. Miljötillståndsverket kan, om viktiga skäl kräver det, på ansökan bestämma att kungsådran skall ha större eller mindre bredd eller också vara belägen någon annanstans än vad som sägs ovan. (4.2.2000/88)

Om inte något annat följer av bestämmelserna i denna lag, vad som särskilt är föreskrivet eller av tillstånd som miljötillståndsverket beviljat, får kungsådran inte genom byggande stängas eller inskränkas eller i kungsådran sättas anordning eller annat ens tillfälligt hinder som försvårar användningen av kungsådran. (4.2.2000/88)

Frågan om kungsådrans läge och bredd kan genom ansökan föras till miljötillståndsverket för behandling. (4.2.2000/88)

13 §

Vad i 12 § detta kapitel sagts om älv gäller ock sund eller trängre led i sjö eller saltsjön, vari samfärdsel eller virkesflottning regelbundet bedrivs eller som fisken huvudsakligen använder vid sin vandring.

14 §

Finnes i vattendrag allmän far- eller flottled, gäller om dess stängande vad i 12 § 3 mom. detta kapitel stadgas.

15 § (4.2.2000/88)

Om inte något annat följer av vad som föreskrivs nedan eller av tillstånd som meddelas med stöd därav, får vatten inte ledas från vattendrag eller annan sådan åtgärd i vattendrag eller på marken vidtas att därav eller såsom följd därav i vattendragets läge, djup, vattenstånd, vattenlopp eller vattenmiljön i övrigt kan orsakas förändring som

1) åstadkommer skada eller men på annans vattenområde, fiske, mark, byggnad eller egendom av annat slag,

- 2) medför fara för översvämning, allmän vattenbrist eller skadlig förändring av vattennaturen och dess funktion,
- 3) betydligt minskar naturskönheten, trivseln i omgivningen, kulturvärdena eller vattendragets användbarhet för vattenförsörjning eller dess lämplighet för rekreatiönsändamål,
- 4) försämrar vattendragets reningsförmåga, ändrar kungsådran eller försvårar användningen av allmän far- eller flottled,
- 5) medför fara för hälsan, eller som
- 6) på annat därmed jämförligt sätt kränker allmänt intresse (*förbud mot ändring av vattendrag*).

Vad som ovan i 1 mom. föreskrivs om åtgärder gäller i tillämpliga delar också användning av anläggning eller anordning.

Förbudet i 1 mom. gäller också åtgärder som kan förorsaka sådan förändring av vattnets eller bottenens beskaffenhet i vattendrag som kan ha en i momentet nämnd följd, om det inte är fråga om förorening som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten miljöskyddslagen (86/2000) eller förorening som förorsakas på det sätt som avses i 19 § 1 detta kapitel.

Förbudet i 1 mom. gäller dock inte åtgärder som kan förorsaka skada eller men endast för en enskild, om denne har samtyckt till åtgärden.

15 a § (20.12.1996/1105)

Åtgärder som äventyrar att flador och glon på högst tio hektar, eller gölar och sjöar på högst en hektar någon annanstans än i Lapplands län bevaras i naturtillstånd är förbjudna oberoende av om de har sådana följder som nämns i 15 §.

Miljötillståndsverket kan i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från förbudet i 1 mom., om målen för skyddet av de vattendrag som avses i momentet inte avsevärt äventyras. Om ett företag för vilket tillstånd enligt denna lag har sökts skulle ha sådana följder som avses i 1 mom., skall frågan om beviljande av undantag prövas på tjänstens vägnar i samband med tillståndsärendet. Beträffande undantag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om tillstånd av miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

16 § (4.2.2000/88)

Såsom ändring av vattendrag enligt 15 § i detta kapitel betraktas inte att vatten i en omfattning som motsvarar ett rimligt behov tas från vattendrag för att användas för ägarens eller en delägares hem- och boskapshushållning eller bevattning av köksträdgård (*hushållsvatten*). Om vattnet i ett vattendrag inte förslår för alla som behöver hushållsvatten, skall den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten på begäran av vattenområdets ägare, om denne lider skada till följd av att vatten tas, meddela behövliga föreskrifter om begränsning av vattenförbrukningen från vattenområdet. Om förhållandena förändras kan också föreskrifterna ändras.

17 § (5.4.1991/629)

Vattnets fria lopp i en bädd som inte enligt 2 § är ett vattendrag får inte utan underbyggarens samtycke ändras eller hindras till skada för denne, om inte ägaren till bädden eller bäckenet ovanför har ett bruksbehov som kräver det. Använder underbyggaren vattnet i bädden till hushållsvatten, får överbyggaren dock inte utnyttja det för något annat ändamål i sådan omfattning att underbyggarens tillgång till hushållsvatten hindras. Om rätten att ta vatten gäller dessutom 9 kap. 17 §.

En i 1 mom. nämnd bädd eller vattnets lopp i den får inte ändras så att någon annans mark vållas skada till följd av detta. Miljötillståndsverket kan dock ge tillstånd till byggandet, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs om byggande i vattendrag. (4.2.2000/88)

Om dikning och åtgärder i anslutning därtill stadgas i 6 kap.

17 a § (20.12.1996/1105)

Om en bädd som avses i 17 § och som finns någon annanstans än i Lapplands län befinner sig i naturtillstånd, får den inte ändras så att detta äventyrar att bädden bevaras i naturtillstånd. Detsamma gäller i hela landet för källor i naturtillstånd.

Miljötillståndsverket kan i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från förbudet i 1 mom., om målen för skyddet av de bäddar och källor som avses i momentet inte avsevärt äventyras. Om ett företag för vilket tillstånd enligt denna lag har sökts har sådana följder som avses i 1 mom., skall frågan om beviljande av undantag prövas på tjänstens vägnar i samband med tillståndsärendet. Beträffande undantag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om tillstånd av miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

18 § (4.2.2000/88)

Utan miljötillståndsverkets tillstånd får ingen ta grundvatten eller vidta åtgärder för att ta grundvatten på ett sådant sätt att detta, till följd av att grundvattnets kvalitet eller mängd förändras, leder till att en inrättning som tar grundvatten därför får svårare att erhålla vatten, att en viktig eller annan för vattenanskaffning lämplig grundvattenförekomst blir väsentligt mindre riklig än tidigare eller att möjligheterna att utnyttja den annars försämras eller att det på någon annans fastighet blir svårare att få hushållsvatten (*förbud mot grundvattensändring*). Förbudet gäller också tagande av marksubstanser och andra åtgärder, om dessa uppenbarligen kan få ovan nämnda följder.

Om tagande av grundvatten eller någon annan åtgärd som avses i 1 mom. kan förorsaka sådana följder i vattendraget som nämns i 15 § i detta kapitel, skall åtgärden till denna del anses utgöra en sådan ändring av vattendrag som anges i nämnda paragraf. Skulle åtgärden medföra följder som avses i 15 a eller 17 a § i detta kapitel, gäller dessutom vad som föreskrivs i nämnda paragrafer.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller dock inte när någon i obetydlig omfattning tar grundvatten till hushållsvatten eller för detta ändamål anlägger brunn.

Om förhindrande av att grundvatten förorenas genom utsläpp bestäms i miljöskyddslagen.

18 a § (4.2.2000/88)

18 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

19 § (4.2.2000/88)

Utöver vad som föreskrivs i 12–15 § i detta kapitel behövs tillstånd för muddring av vattendrag enligt 30 § i detta kapitel, placering av muddermassa i ett vattenområde enligt 4 kap. 6 §, avlägsnande eller ändring av anordningar och anläggningar som utförts för flottning enligt 5 kap. 30 §, flottning av obarkat virke enligt 5 kap. 96 §, dikning enligt 6 kap. 2 § samt ledande av pumpat vatten från invallningsområde i vattendrag enligt 7 kap. 1 § eller för någon annan därmed jämförbar åtgärd, också när åtgärden kan medföra sådan förorening av vattenområde som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten miljöskyddslagen. Miljötillstånd behövs härvid inte.

Om förhindrande av att vatten förorenas gäller i övrigt miljöskyddslagen.

20 § (4.2.2000/88)

Om viktiga skäl kräver det kan miljötillståndsverket, om inte något annat följer av 12–15 § i detta kapitel, på ansökan ge en myndighet eller den som har rätt att från vattendrag ta vatten för att användas såsom vätska tillstånd att också på annans vattenområde i vattendraget sätta ut ämnen som närmare anges i tillståndet eller vidta andra åtgärder för att förbättra vattendragets tillstånd eller vattnets bruksegenskaper eller för att undersöka vattendraget. Om åtgärden kan medföra förorening som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten miljöskyddslagen, gäller till denna del nämnda lag.

20 a § (4.2.2000/88)

20 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

20 b § (4.2.2000/88)

20 b § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

20 c § (4.2.2000/88)

20 c § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

21 § (4.2.2000/88)

Om ett företag omfattar åtgärder som kräver tillstånd såväl enligt denna lag som miljöskyddslagen, behandlas tillståndsärendena tillsammans så som föreskrivs i 16 kap. 2 § denna lag och 39 § miljöskyddslagen.

21 a § (4.2.2000/88)

21 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

21 b § (26.11.1999/1063)

Genom statsrådets beslut föreskrivs om sådana åtgärder som krävs enligt rådets direktiv 78/659/EEG om kvaliteten på sådant sötvatten som behöver skyddas eller förbättras för att upprätthålla fiskbestånden.

Miljöministeriet väljer på de grunder som anges i statsrådets beslut ut de vattenområden som avses i det i 1 mom. nämnda direktivet, fastställer ett allmänt åtgärdsprogram för dessa vattenområden och de analysmetoder som skall användas samt beslutar om att uppföljningen av vattenområdena skall upphöra.

22 § (4.2.2000/88)

22 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

22 a § (4.2.2000/88)

22 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

23 § (4.2.2000/88)

23 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

23 a § (4.2.2000/88)

23 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

23 b § (4.2.2000/88)

23 b § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

23 c § (20.12.1996/1105)

När tillståndsärenden avgörs och andra myndighetsbeslut fattas samt i övrigt när åtgärder enligt denna lag vidtas skall, utöver denna lag, iakttas vad som stadgas i lagen om fornminnen (295/63) och naturvårdslagen (1096/1996) samt med stöd av dem.

Allmännyttjande och övriga rättigheter med avseende å annan tillhörigt område.

24 §

Envar äger rätt att med undvikande av onödig störning befara vattendrag, där det är öppet. Vattendrag anses öppet, om det icke på grund av laglig rätt stängts. Vad ovan sagts om rätt att befara vattendrag äger motsvarande tillämpning i fråga om färdande över is.

Den, som färdas i vattendrag, är ock berättigad att begagna främmande vattenområde såsom tillfällig ankringsplats, såframt annan ej nämnvärt därav förorsakas men eller störning.

Fångstredskap och andra lösa föremål i kungsådra eller allmän farled, vilka äro till förfång för samfärdseln, må, utan att dem tillskyndas skada, tillfälligt för samfärdseln förflyttas från sin plats. Lag samma vare även i fråga om löst föremål utanför farled, vilket på sätt, som förorsakar oskäligt men, utgör hinder för samfärdseln. Om farande över eller förbi med märke försett fångstredskap utanför farled stadgas i lagstiftningen angående fiske.

Om trafik i kanal och annorstädes i vattendrag samt på allmän vinterväg gäller vad därom är särskilt stadgat.

25 §

Skada, som genom stöt av farkost, vågsvall, som av farkost förorsakats, gnistor från ångfartyg eller eljest av vattendrags befarande tillskyndas annan tillhörig mark, inrättning, upplag, flottningsanstalt, fångstredskap eller annan egendom, skall av farkostens ägare, med beaktande av vad särskilt är stadgat om begränsning av redares ansvarighet och sjöpanträtt, ersättas, ändå att skadan ej vållats genom fartygets manövrering eller skötsel.

För skada, som av samfärdsel i vattendrag tillskyndas i kungsådra eller allmän farled olagligen utlagt föremål, har dess ägare dock ej rätt till ersättning. Detsamma gäller i fråga om fångstredskap i sådan farled, såframt skadan ej förorsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Skadar den, som färdas i vattendrag, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utanför farled fångstredskap, ändå att det ej utvisas av märke, varom i lagen om fiske stadgas, skall ersättning utgivas av den, som vållat skadan.

Har skadan följt därav, att den skadade egendomen icke varit i behörigt stånd eller sakenlig vård, är farkostens ägare antingen helt eller för bristen motsvarande del från ersättningsskyldighet fri.

26 §

Om begagnande av vattendrag för virkesflottning stadgas i 5 kap.

27 §

Envar har rätt att från vattendrag hämta hushållsvatten samt is för hem- och boskaphushållning, att bada i vattendrag samt att begagna dess vatten till tvätt, vattnande av djur och för annat dylikt ändamål, såframt det kan ske utan att annans mark orättmätigt beträdes och områdets ägare eller annan förorsakas men eller störning.

Med inskränkning, som ovan i 1 mom. sagts, är det jämväl tillåtet att tillfälligt hämta vatten från annan tillhörig, i 2 § 1 punkten detta kapitel avsedd bädd ävensom från källa, som icke är i ägarens eller med hans tillstånd i annan persons stadigvarande bruk. Om rätt att hämta vatten för avvärijande av eldfara från ovan avsedd bädd eller källa, så ock annat bäcken, som enligt 2 § detta kapitel ej är vattendrag, är särskilt stadgat.

Om avledande av vatten för användning såsom vätska stadgas i 9 kap.

28 § (25.10.1996/750)

Ägaren eller innehavaren av en strand är, även om han inte är ägare av eller delägare i vattenområdet, för enskilt behov berättigad att framför stranden i vattendraget sätta ut förtöjningspåle eller förtöjningsboj för båt eller anlägga brygga, båthus eller annan med dessa jämförbar anläggning som sträcker sig över annans vattenområde, om det kan ske utan att vålla ägaren av vattenområdet skada eller avsevärt men eller i vattendraget orsaka en sådan förändring eller påföljd som avses i 12-15 §§ i detta kapitel. En sådan rätt föreligger emellertid inte i hamnområde eller annat vattenområde som tagits i speciellt bruk.

Vattenområdets ägare skall ersättas för men som följer av åtgärden.

29 §

Har vattendrag vikit från sitt läge, har ägare av och delägare i såväl den tidigare som den nya bädden samt, där det av allmänt intresse betingas, staten rätt att inom två år leda vattnet åter till dess tidigare bädd. Har mer än två år förflutit, gäller om vattnets återledande till dess tidigare bädd vad om byggande i vattendrag är stadgat.

Den, som återleder vattnet, är ej pliktig att ersätta kostnader, som under loppet av två år efter vattnets vikande nedlagts på iståndsättande av eller byggande i den tidigare bädden eller på vattnets nyttjande i dess nya bädd. Sker återledande av vattendrag i dess tidigare bädd inom tio år, skall ersättning ej heller erläggas för bringande av den tidigare bädden under vatten, såframt därav ej förorsakas, att arbeten, som utförts senare än två år efter det vattendraget vikit från sitt läge, bliva onyttiga.

30 §

Var och en som lider men av uppslamning, grund eller annan därmed jämförlig olägenhet vid nyttjande av vattendrag har rätt att utan tillstånd även på vattenområde som tillhör någon annan vidta åtgärder som behövs för att undanröja olägenheten och som är avsedda att förbättra vattendragets tillstånd och möjligheterna att nyttja det, förutsatt att åtgärderna inte orsakar en sådan förändring eller påföljd som nämns i 12–15 eller 19 § i detta kapitel och arbetets utförande inte medför avsevärt men för vattenområdets ägare. Är åtgärden inte av ringa betydelse, skall vattenområdets ägare eller, om vattenområdet tillhör delägarna i en samfällighet, delägarlaget för samfälligheten i enlighet med 26 § lagen om samfälligheter samt, enligt vad som bestäms genom förordning, den regionala miljöcentralen eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten på förhand underrättas om att arbetet inleds och på vilket sätt det utförs. (14.7.2000/689)

Om det som avlägsnas från vattendragets botten gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om muddermassa i 4 kap. 6 §. (30.4.1987/467)

Men av åtgärd, vilken avses i denna paragraf, skall ersättas.

31 §

Är för fastställande av verkningarna av något företag rörande vattendraget, för utrönande av grund vattenbeståndet eller eljest för utredande av möjligheterna att förverkliga i denna lag avsedd åtgärd nödigt att utföra undersökningar angående jordmånen, vattenmängden eller andra omständigheter på annan tillhörigt område och har lov därtill ej erhållits av områdets ägare eller innehavare, må vattennämnden på ansökan, efter det områdets ägare eller innehavare vid behov blivit hörd, meddela därtill tillstånd för viss tid och på villkor, som av nämnden föreskrivas. Vid utförande av undersökningarna bör obehörigt kränkande av ägarens till området och andra personers rätt undvikas. I tillståndsutslaget må föreskrivas, att utgången av undersökningarna skall delgivas vattennämnden och, där undersökningen gäller grundvatten, även områdets ägare. Om inledande av undersökningarna skall, såvitt möjligt, områdets ägare eller innehavare underrättas.

För skada, som förorsakas av undersökningsarbetet, skall ersättning utgivas åt vederbörande.

2 kap

Allmänna stadganden om byggande i vattendrag.

Byggnad och dess förutsättningar.

1 §

Stadgandena i detta kapitel om byggnad gäller, om inte annat stadgas i fråga om viss åtgärd, uppförande av fast eller fristående anordning, byggnad eller annan anläggning, såsom damm, vall, bro, ledning, transportanordning eller brygga i eller över vattendrag, utförande av rensnings-, pålnings- eller fyllnadsarbeten i vattendrag, inrättande av ny bädd samt annan därmed jämförlig åtgärd ävensom åtgärd som avses i 1 kap. 15 §. (30.4.1987/467)

Såsom byggnad anses även sådant byggnad på marken, varav kan förorsakas ändring i vattnets lopp eller i vattenståndet i vattendrag.

På byggnad som avser tagande i bruk av vattenkraft, inrättande av farled, utbyggnad av vattendrag för flottning, dikning, vattenstånds- eller vattenreglering, avledande av vatten för användning som vätska samt avledande av avloppsvatten, tillämpas detta kapitel till den del som framgår av respektive kapitel. (4.2.2000/88)

1 a § (4.2.2000/88)

Vid handläggning av tillståndsärenden som avses i 1 kap. 19 § 1 mom. skall dessutom i tillämpliga delar iaktas vad som föreskrivs i 41–44, 46, 55, 57 och 58 § miljöskyddslagen.

2 § (4.2.2000/88)

Om byggnad i vattendrag eller användning av en anläggning kan förorsaka i 1 kap. 12–15 § avsedda förändringar eller följder, förutsätter byggnaden tillstånd av miljöförhållningsverket. Ett sådant tillstånd krävs också vid sådana avvikelser från ett tidigare beviljat tillstånd som påverkar vattenförhållandena.

Oberoende av de följder som byggnaden har skall tillstånd alltid sökas för uppförande av en bro eller transportanordning över en allmän far- eller flottled samt för anläggande av en vatten-, avlopps- eller kraftledning eller annan ledning eller tunnel under en sådan led.

För ombyggnad av anläggning som utförts enligt ett tillstånd som har meddelats med stöd av denna lag behövs inte nytt tillstånd, om arbetet utförs med iakttagande av tidigare föreskrifter och påbörjas inom två år efter det att den tidigare anläggningen avlägsnades eller användningen upphörde. Om byggnadsarbetet inte slutförs inom fem år, skall dock nytt tillstånd inhämtas för anläggningen.

Ändras genom åtgärden med stöd av avtal eller samtycke ett markområde permanent till vattenområde och krävs inte tillstånd enligt de grunder som föreskrivs i denna paragraf, skall för åtgärden dock inhämtas tillstånd enligt detta kapitel.

3 §

Byggnad skall, om dess syfte kan vinnas utan oskälig stegring av kostnaderna i förhållande till företagets totala kostnader och den skada som åstadkoms, utföras så,

1) att ägaren av strand eller vattenområde inte av företaget orsakas skada, men eller annan förlust av förmån, som kan undvikas;

2) att fiskbeståndet inte skadas;

3) att inte mera än vad som är nödvändigt för uppnåendet av det åsyftade resultatet:

a) försvåras samfärdseln och virkesflottningen i vattendraget, nyttjandet av vattenkraften, vattenstånds- eller vattenregleringen, bedrivandet av fiske, torrläggningen av mark, avledandet av vatten för användning såsom vätska eller tagandet av grundvatten;

b) försämras vattnets reningsförmåga eller annars försämras vattennaturen och dess funktion på ett skadligt sätt;

c) försämras vattendragets lämplighet för rekreatiönsändamål;

d) minskas naturskönheten, kulturvärdena eller trivselen i omgivningen; eller

e) annars kränks allmänt eller enskilt intresse; samt så,

4) att de olika behoven av att nyttja vattendraget eller grundvattnet även framdeles kan tillgodoses med minsta möjliga inskränkningar.

(30.4.1987/467)

Vad i 1 mom. är sagt skall iakttagas även, då tillstånd för byggande ej erfordras, samt, då byggnadstillstånd sökts, vid bestämmande av villkoren för tillståndet. Detsamma gäller ock om utförande av byggnadsarbetet till den del, om vilken i byggnadstillståndet ej ingå föreskrifter, samt, om begagnande av anläggning i vattendrag.

Byggnadsarbetet bör så utföras, att anläggningen i fråga om hållbarhet uppfyller skäliga anspråk.

4 § (5.2.1999/136)

Vid prövning av förutsättningar för byggande skall detaljplanen beaktas. Dessutom skall beaktas vad som i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) bestäms om en landskapsplan och generalplans rättsverkningar. Vid prövning av tillstånd skall även ses till att tillståndet inte i betydande grad försvårar uppgörandet av planer.

5 § (28.6.1994/553)

Tillstånd till byggande får inte meddelas, om byggandet äventyrar det allmänna hälsotillståndet eller orsakar avsevärda skadliga förändringar i omgivningens naturförhållanden eller i vattennaturen och dess funktion eller i hög grad försämrar bosättnings- eller näringsförhållandena på orten.

6 §

Kränker ej byggande, med beaktande av vad i 3 § och nedan i detta kapitel stadgas, nämnvärt allmänt eller enskilt intresse, må tillstånd därtill meddelas, såframt företaget med avseende å dess nyttiga eller skyddande ändamål är behövt för ett rationellt tillgodogörande av vattenområdet eller fastighet vid dess strand eller annan gämlig ekonomisk verksamhet.

Om byggande som utförs enligt ovan nämnda stadganden orsakar större kränkning av ett allmänt eller enskilt intresse än vad som avses i 1 mom. eller om tillstånd till byggande inte annars kan meddelas enligt 1 mom., krävs det för meddelande av tillstånd, om inte annat följer av 5 §, att nyttan av byggandet är betydlig i förhållande till de skador, men eller andra förluster av förmåner som byggandet medför. Nyttan skall bestämmas enligt 11 § och om sökanden samtidigt beviljas en rättighet enligt 7-9 §§, skall hänsyn också tas till nyttan av att rättigheten beviljas samt den förlust av förmåner som detta medför. (28.6.1994/553)

Tillstånd till byggande, som avses i 2 § 2 mom. detta kapitel, skall meddelas, såframt av företagets förverkligande ej förorsakas skadliga eller menliga påföljder för allmänt eller enskilt intresse. Om meddelande av tillstånd i annat fall gäller vad ovan i denna paragraf är stadgat.

7 §

Om den som bygger i ett vattendrag behöver ett område som tillhör någon annan såsom grund för anordning, byggnad, anläggning eller ny bädd, jämte områden som användningen av dessa nödvändigt kräver eller såsom område för uppläggning av jord som avlägsnas, eller såsom område som försatt under vatten enligt 1 kap. 6 § blir vattenområde eller som behövs för anordning eller anläggning som byggs för att skydda allmänt eller enskilt intresse, kan miljötillståndsverket i samband med att tillståndet söks eller också annars på anhållan bevilja anläggaren rätt till området med de byggnader och andra anläggningar som eventuellt finns där. En sådan rätt kan beviljas endast om förutsättningar för byggande enligt 6 § 2 mom. i detta kapitel föreligger och dessutom den största delen av det område som behövs för ovan nämnda ändamål tillhör sökanden antingen med stöd av äganderätt eller bestående nyttjanderätt. Om området ägs genom samägandeförhållande och sökanden är en av ägarna, kan tillstånd beviljas endast förutsatt att det område som behövs för åtgärden inte är nämnvärt större än det område som motsvarar sökandens andel i det samägda området. (4.2.2000/88)

Utan avseende på de förutsättningar som nämns i 1 mom. kan sökanden, om förutsättningar för byggande föreligger enligt 6 § i detta kapitel, på ansökan beviljas rätt att i en bädd på någon annans eller ett samfällt område, utan att bädden avsevärt förändras, uppföra en damm jämte fästen, en bro med tillhörande anordningar, en brygga eller pumpinrättning eller någon annan med dessa jämförbar mindre anläggning, liksom rätt att tillfälligt uppdämma vatten på någon annans område. Sökanden kan också ges rätt att på någon annans område utföra rensningsarbete och i mindre omfattning räta ut eller utvidga en bädd samt att på någon annans område upplägga jord som skall avlägsnas, dock inte på en tomt eller byggnadsplats, i en trädgård, på en upplagsplats eller på en badstrand eller något annat område som tagits i särskilt bruk. (12.7.1993/653)

Med stöd av en rätt som beviljats enligt 1 eller 2 mom. får området nyttjas endast för det ändamål för vilket rätten beviljats. Nyttjanderätten är bestående, om inte miljötillståndsverket av särskilda skäl har förordnat att den endast skall gälla en viss tid. (4.2.2000/88)

8 §

Såframt byggandet påkallas av allmänt behov, må sökanden, ändå att ej i 7 § 1 mom. detta kapitel stadgade förutsättningar föreligger, beviljas erforderlig rätt till annan tillhörigt område eller till dess inlösande.

9 §

Utgör annan tillhörig byggnad, inrättning eller annan anläggning, vars avlägsnande eller inlösnande icke ingår i sökanden i stöd av 7 § 1 mom. detta kapitel medgiven rätt, hinder för byggandet, må under förutsättningar, som i 6 § 2 mom. detta kapitel stadgas, sökanden beviljas rätt att avlägsna, ändra eller tillgodogöra sig anläggningen.

10 §

I utslag, medelst vilket sökanden i stöd av stadgandena ovan i detta kapitel erhållit rätt att avlägsna eller ändra annan tillhörig anläggning, skall anläggningens ägare, där han det yrkar, beredas möjlighet att själv inom viss tid avlägsna eller ändra anläggningen. Sökanden är därvid skyldig att ersätta skäligen kostnader, som av åtgärden förorsakas honom.

11 §

Såsom nytta av byggande skall jämte de allmänna fördelar, som följa av företaget, anses förbättring av avkastningen av jord eller vattenområde eller annan egendom eller ökning av egendomens bruksvärde genom avlägsnandet av hinder eller men, som försvårar egendomens utnyttjande, så ock annan förmån, som genom företagets förverkligande omedelbart kan vinnas.

Som skada, men och annan förlust av förmån beaktas sådana påföljder som av byggandet orsakats såväl allmänt intresse som egendom som tillhör en person som inte är delaktig i företaget, även inberäknat den omständigheten att sökanden får rätt att tillgodogöra sig eller inlösa en viss anläggning, ett visst område eller annan egendom. Vid dikning och vattenståndsreglering anses sådan nyttohavare som nämns i 6 kap. 21 § inte delaktig i företaget. Som förmånsförluster vid jämförelse enligt 6 § i detta kapitel anses också kostnaderna för sådana skador och nyttjanderätter, om vilka sökanden för att kunna genomföra projektet har avtalat särskilt med den som saken gäller, liksom även anskaffningskostnaderna för sådana områden som i samma syfte frivilligt har överlåtits till sökanden. Den andel som motsvarar en sådan förhöjning som avses i 11 kap. 6 § beaktas emellertid inte om den nämnda paragrafen skulle tillämpas såvida ett avtal saknades. (25.10.1996/750)

Då penningvärdet av nytta eller skada, men och annan förlust av förmån är svårt att uppskatta eller företaget eller förmån som går förlorad, utöver penningvärdet, även har annan betydelse, skall vid prövningen av förutsättningarna för tillståndet betydelsen av företaget och den förmån som går förlorad jämföras ur allmän synpunkt. (30.4.1987/467)

11 a § (30.12.2004/1301)

Vid bedömningen enligt 11 § i detta kapitel av den nytta, skada och olägenhet som byggandet medför skall hänsyn tas till de omständigheter som berör vattenstatusen och vattenanvändningen inom projektets influensområde enligt vad som har angetts i den förvaltningsplan som avses i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004).

12 § (28.6.1994/553)

I ett beslut om byggnadstillstånd skall bestämmas en tid, högst 10 år, inom vilken byggnadsarbetet skall utföras. Om särskilda skäl föreligger, kan tiden skäligen förlängas på ansökan som skall göras innan den föreskrivna tiden har gått ut. I förlängningsbeslutet kan bestämmelserna i tillståndsbeslutet vid behov ses över eller kompletteras. Om arbetet inte till

väsentlig del har utförts inom den tid som anges i tillståndsbeslutet eller inom den förlängda tiden, skall tillståndet anses ha förfallit, likaså nyttjanderätter som med tanke på en åtgärd som avses i tillståndet har beviljats i egendom som tillhör någon annan. Detsamma gäller även egendom som tillhör någon annan, om äganderätten inte redan har övergått på tillståndshavaren. I 11 kap. 21 § stadgas om tillstånd som förfaller på ansökan av tillståndshavaren.

Det byggnadsarbete som beslutet gäller skall inledas inom en tid som miljötillståndsverket bestämmer och som kan vara högst fyra år från den dag då beslutet vann laga kraft. Om så inte sker anses tillståndet ha förfallit. På ansökan som skall göras innan den utsatta tiden har gått ut kan miljötillståndsverket av särskilda skäl förlänga tiden med högst tre år. (4.2.2000/88)

Miljötillståndsverket och den tillsynsmyndighet som bestäms i 21 kap. skall enligt 16 kap. 30 § 1 mom. inom den tid som miljötillståndsverket bestämmer underrättas om att ett byggnadsarbete har slutförts och att en anläggning har tagits i bruk. (4.2.2000/88)

Anläggares skyldigheter.

13 §

Skada, men och annan förlust av förmån, som följer av byggande, användande av färdigbyggd inrättning eller annan anläggning eller rätt att nyttja eller inlösa annan tillhörig egendom, skall ersättas vederbörande. Den, som tillerkänts nyttjanderätt till annan tillhörig anläggning, må ock, såframt ej den nytta, som han erhållit, är obetydlig, åläggas att gälta nyttan motsvarande del av anläggningens byggnadskostnader enligt dess dåvarande skick samt att delta i anläggningens underhållskostnader.

Då på grund av byggnadstillstånd beviljad rätt enligt 12 § detta kapitel förfaller, har ersättningstagaren rätt endast till den del av ersättningen, som motsvarar honom förorsakad förlust av förmån.

14 §

Där byggande kan påverka vattenståndet eller vattnets avrinning i vattendraget, skola i tillståndsutslaget vid behov intagas bestämmelser om det läge, vartill vattnet högst eller under olika tider får uppdämmas eller sänkas, samt därom, huru vattenföringen skall regleras. För granskning av vattenståndet och vattnets avrinning skola ock föreskrifter meddelas om åtgärder i fråga om granskningen, så ock om fixpunkt och anordningar, vilka anläggaren är pliktig att utföra och underhålla.

2 mom. har upphävts genom L 30.12.2004/1301. (20.12.2004/1301)

I fråga om översyn av sådana bestämmelser för byggandet som gäller vattenstånd och vattenföring samt utfärdande av nya bestämmelser i anslutning till dessa gäller i tillämpliga delar 8 kap. 10 b §. (28.6.1994/553)

14 a § (30.12.2004/1301)

Tillståndshavaren skall vid behov i tillståndet åläggas att kontrollera hur projektet genomförs och dess inverkan (*kontrollskyldighet*). När kontrollskyldigheten åläggs skall hänsyn tas till

det övervakningsprogram som avses i lagen om vattenvårdsförvaltningen och annan övervakningsplikt som gäller projektets influensområde.

Miljötillståndsverket kan i tillståndet besluta om kontrollen antingen helt eller delvis eller så att den ansvarige för projektet skall göra upp en särskild plan för hur kontrollskyldigheten skall fullgöras (*kontrollplan*). Kontrollplanen skall godkännas av den regionala miljöcentralen. Till den del kontrollplanen gäller fiskerihushållning skall den dock godkännas av arbetskrafts- och näringscentralen.

Beslutet om godkännandet av kontrollplanen skall fattas med iakttagande av förvaltningslagen (434/2003). Beslutet ges efter anslag. Beslutet kan ändras på tjänstens vägnar eller på yrkande av den projektansvarige, en tillsynsmyndighet, en myndighet som bevakar allmänt intresse i saken, kommunen eller en part som orsakas olägenhet.

I den regionala miljöcentralens samt arbetskrafts- och näringscentralens beslut kan rättelse sökas skriftligen hos miljötillståndsverket inom 30 dagar från det att beslutet anslags. I miljötillståndsverkets beslut med anledning av rättelseyrkande söks ändring på det sätt som bestäms i 17 kap. 1 §.

15 §

I tillståndsutslaget skola intagas erforderliga bestämmelser om åtgärder, vilka anläggaren skall vidtaga på byggnadsplatsen och i dess omgivning för utjämnande av jord- och stenhögar samt avlägsnande av övriga spår av byggnadsarbetet.

16 §

Då i kungsådra, som är av betydelse för samfärdseln, eller i allmän farled annorstädes i vattendrag bygges, skall föreskrivas, att anläggningen bör så utföras och förses med sådana anordningar, att samfärdsel utan avsevärt men fortfarande kan i vattendraget idkas.

17 §

Där av byggande eller nyttjande av anläggning, vartill enligt denna lag tillstånd skall sökas, förorsakas, att förbindelse för enskild eller allmän samfärdsel avbrytes i vattenområde, på dess is eller strand eller att en dylik förbindelse avsevärt försämras, skall anläggaren åläggas att bygga väg eller erlägga kostnaderna för dess byggande eller vidtaga andra åtgärder för anordnande foldern, som därav hava behov, av möjlighet till en förbindelse, som motsvarar skäliga anspråk.

18 §

Bygges så i vattendrag, vari kungsådra finnes och som är av betydelse för flottningen, att kungsådran inskränkes eller vattnets lopp däri ändras, skall anläggningens ägare, såframt ej fråga är om fall, som i 20 § detta kapitel avses, förstädigas att så utföra anläggningen eller inrätta sådan anordning eller särskild anläggning, att flottgods kan framföras förbi det utbyggda stället. Då vattnets lopp ändras, skall anläggaren åläggas att utföra anordningar för ledande av virket från kungsådran till det ställe, där virket förflyttas, samt genom nödiga anstalter eller åtgärder även draga försorg därom, att flottningen nedanför hindret kan återgå till kungsådran. För anordningarna eller anläggningen skall utan ersättning erforderlig

vattenmängd avstås, och skola de så utföras och underhållas, att flottningens effektivitet och säkerhet i anledning av byggandet ej avsevärt försvagas.

Vid övergång genom ändring av flottningsstadgan till annat flottningssätt i vattendrag, som i 1 mom. avses, skall ägaren av anläggningen med ändring att tillståndsutslaget förstärkas att utföra sådan av det nya flottningssättet betingad anläggning eller anordning, som fyller i 1 mom. nämnda fordringar. De av dylik åtgärd betingade byggnads- och underhållskostnaderna fördelas mellan anläggningens ägare och den flottande i proportion till den nytta, som övergången till det nya flottningssättet medför, dock sålunda, att anläggningens ägare är skyldig att delta i kostnaderna högst till beloppet av den nytta han erhållit.

Då i allmän flottled i sjö eller saltsjön bygges, skall anläggningen så utföras, att flottning utan dess avsevärda försvårande fortfarande kan bedrivas i flottleden.

Ägaren av här ovan avsedd anläggning är skyldig att själv ombesörja skyddande av anläggningen mot skada, som vållas av flottningen.

19 §

Har område i vattendrag, vari bygges, redan före byggandet varit sådant, att däri erfordrats särskilda anstalter för flottningens bedrivande, må anläggaren ej åläggas att utföra andra av de anordningar eller anläggningar, som i 18 § detta kapitel avses, än dem, som äro nödiga i anledning av de förändringar, som av byggandet förorsakas i vattendraget. Anläggaren må i sådant fall dock förpliktas tillåta, att den flottande på egen bekostnad i anslutning till anläggningen utför även andra anordningar för att göra flottningen mera effektiv.

20 §

Följer av byggande eller anläggnings nyttjande i vattendrag, som avses i 18 § detta kapitel och i vilket flottningsmängden är ringa eller flottningar icke regelbundet återkomma, sådan förändring, att möjligheten till flottning däri eller i del därav ej kan vidmakthållas, må anläggaren i stället för skyldighet, som i 1 och 2 mom. sagda paragraf stadgats, åläggas att för försling av virke över land bygga väg, bana, inrättning eller annan anläggning. Inrättningen eller anläggningen bör av anläggaren underhållas samt vid behov ombyggas.

21 §

Hindras eller försvåras av byggande i sådan del av vattendrag, som stadgandena i 18 § detta kapitel ej gälla, bedrivande av flottning, må anläggaren på ansökan av flottande och på dennes bekostnad åläggas att i anläggningen inrätta för flottningens bedrivande nödiga anordningar eller tillåta den flottande att inrätta dem samt att mot ersättning upplåta för anordningarna behöflig vattenmängd till den flottandes förfogande.

Anordningar, vilka äro nödiga för skyddande av byggnad mot skada av flottning i vattendrag eller del av vattendrag, som i 1 mom. avses, skola av den flottande bekostas och underhållas.

22 § (28.6.1994/553)

Om byggande i vattendrag orsakar uppenbar skada på fiskfaunan eller fisket, skall den som fått tillståndet åläggas att vidta åtgärder som behövs för att förebygga eller minska skadorna på fiskfaunan eller fisket samt att vid behov följa upp resultatet av åtgärderna i det

vattenområde som berörs av åtgärdens skadliga verkningar (*fiskevårdsskyldighet*). Beroende på byggandet och dess verkningar kan dessa åtgärder vara fiskutplantering, fiskväg eller någon annan åtgärd eller kombination av åtgärder.

Om en plan för skyddande av fiskfaunan har gjorts upp för vattendraget och fiskerihushållningsmyndigheten har godkänt planen, skall miljötillståndsverket enligt behov beakta denna när det fattar beslut om fiskerivårdsskyldighet. Detsamma gäller en plan för nyttjande och vård av ett fiskeområde enligt lagen om fiske (286/1982). (4.2.2000/88)

Om åtgärder som avses i 1 mom. för anläggaren skulle medföra kostnader som vore oskäligen i förhållande till den nytta som kan vinnas genom dem eller om det av någon annan orsak inte är ändamålsenligt att påföra någon fiskevårdsskyldighet, skall anläggaren i stället för fiskevårdsskyldigheten eller en del av den förpliktas att betala en avgift (*fiskerihushållningsavgift*) som motsvarar de skäligen kostnaderna för den på detta sätt ersatta skyldigheten till fiskerihushållningsmyndigheten, som skall använda avgiften för åtgärder enligt 1 mom. inom det vattenområde där ovan nämnda åtgärd har skadliga verkningar. Miljötillståndsverket kan vid behov utfärda föreskrifter om hur mottagaren skall använda avgiften. (4.2.2000/88)

Om förhållandena har förändrats väsentligt, kan miljötillståndsverket på ansökan ändra vad som bestämts om fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift. En skyldighet som har visat sig vara oändamålsenlig med tanke på fiskerihushållningen kan också justeras, om det fiskeriekonomiska resultatet av skyldigheten kan förbättras utan att kostnaderna för att fullgöra den anmärkningsvärt ökar. (4.2.2000/88)

22 a § (16.4.1982/287)

För att i den mån det är möjligt begränsa att fiskar kommer in i en tilloppskanal eller vattenledning i en inrättning som använder vatten, skall rissel eller andra ändamålsenliga anordningar installeras. En sådan anordning får dock hållas uppdragen när vattendraget är isbelagt, likaså vid islossning. (12.7.1993/653)

På jord- och skogsbruksministeriet ankommer att utfärda närmare bestämmelser om ovan i 1 mom. nämnda anordningar.

Torrläggs kanal, vattenledning eller vattenområde, skall den fisk som finns där ofördröjligen åter släppas ut i vatten.

Skyldigheterna enligt denna paragraf gäller också inrättningar som har byggts med stöd av de stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft. (12.7.1993/653)

22 b § (4.2.2000/88)

Om någon har påförts en årlig fiskerihushållningsavgift och den kostnadsnivå som avgiften har baserat sig på har förändrats, skall fiskerihushållningsmyndigheten bära upp avgiften justerad enligt stegringen i kostnadsnivån, också om den inte har ändrats så som anges i 22 § 4 mom. i detta kapitel. Justeringen görs i fulla tio procent och annars enligt de grunder som miljötillståndsverket bestämmer. Vid oenighet om justeringen kan ärendet på ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket.

Fiskerihushållningsmyndigheten skall utan dröjsmål till den betalningsskyldige återbära den del av fiskerihushållningsavgiften som har burits upp enligt ett sådant beslut av myndigheten som nämns i 1 mom. och som överstiger den avgift som senare har påförts genom miljötilståndsverkets beslut.

22 c § (4.2.2000/88)

Bestämmelserna i 22 § 4 mom. och 22 b § i detta kapitel gäller också vad som på motsvarande sätt har föreskrivits med stöd av bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Ett första beslut om justering av en avgift enligt 22 b § skall dock fattas av miljötilståndsverket på ansökan. Justering kan ske under förutsättning att justeringen anses behövlig med hänsyn till allmänt intresse eller viktigt enskilt intresse. Miljötilståndsverket skall i sitt beslut beakta hur lång tid som har förflutit sedan avgiften påfördes samt till övriga synpunkter som påverkar saken.

23 §

Om byggande eller nyttjande av anläggning i vattendrag, vari genom inledande av avloppsvatten eller av annan orsak fara för vattendragets förorening föreligger, genom försvagande av vattendragets reningsförmåga förorsakar men, må anläggaren åläggas att utföra sådana anordningar eller vidtaga sådana åtgärder, som finnas nödiga för bibehållande av vattendragets reningsförmåga.

24 §

Om byggande i vattendrag medför att allmän eller enskild väg, järnväg eller annan rälsbana eller därför byggd bro, trumma eller vall måste ändras eller en ny sådan anläggning uppföras, skall anläggaren utföra och bekosta arbetet. Har inte vederbörande samtyckt till åtgärden, skall miljötilståndsverket på ansökan bestämma om utförandet av åtgärden. (4.2.2000/88)

Vid ändring av tidigare anläggning må väghållaren eller järnvägens eller annan rälsbanas ägare, såframt yrkande därom framställs, åläggas att delta i kostnaderna för arbetet med en andel, som prövas motsvara den besparing för honom i ombyggnads- eller underhållskostnader, vilka följa av arbetets utförande.

Om vägen, järnvägen eller rälsbanan underhålls av en statlig eller kommunal myndighet, har myndigheten rätt att utföra arbetet och få behövliga kostnader ersatta av anläggaren. Motsvarande rätt kan miljötilståndsverket också annars på ansökan bevilja väghållaren eller järnvägens eller rälsbanans ägare, om trafiksäkerheten eller andra särskilda skäl kräver det. (4.2.2000/88)

25 §

I ett beslut som miljötilståndsverket med stöd av 24 § i detta kapitel meddelar om byggande av en bro eller trumma skall också tas in föreskrifter om underhåll och ombyggnad av bron eller trumman. Med beaktande av vad som föreskrivs i 3 mom. i nämnda paragraf kan ägaren eller anläggaren också förpliktas att underhålla bron eller trumman. (4.2.2000/88)

Ålägges ägaren att underhålla bron eller trumman och stiga utgifterna för underhållet av vägen, järnvägen eller annan rälsbana i anledning av brons eller trummans byggande eller ändrande avsevärt i förhållande till tidigare underhållskostnader, skall anläggaren åläggas att

ersätta tilläggskostnaderna. Brons eller trummans ägare skall i motsvarande mån åläggas att ersätta anläggaren, som ålagts underhållet, den minskning av underhållskostnaderna, som kommit ägaren till godo.

Ett beslut som avses i denna paragraf kan miljötillståndsverket på ansökan ändra, om förhållandena förändras väsentligt. (4.2.2000/88)

Inledande av byggnadsarbetet och ändrande av tillståndsvillkoren.

26 § (6.8.1982/606)

Miljötillståndsverket kan i sitt tillståndsbeslut ge sökanden rätt att redan innan beslutet vunnit laga kraft inleda arbeten för att genomföra företaget samt vidta åtgärder som är nödvändiga för utförande av arbetet (*tillstånd att inleda arbeten*). Sådant tillstånd kan beviljas om

1) ett skyndsamt inledande av arbetena måste anses viktigt för påbörjande eller förberedelse av ett arbete som ingår i den långsiktiga byggnadsplan som ligger till grund för ansökan,

2) uppskov med inledandet av arbetena skulle orsaka sökanden betydande skada och arbetet kan inledas utan att övriga former för utnyttjande av vatten eller naturen eller dess funktion orsakas avsevärt varaktigt men, om tillstånd förvägras eller tillståndsvillkoren ändras till följd av ändringssökande, eller om

3) det är fråga om ett företag för vilket miljötillståndsverket har beviljat tillstånd enligt 6 § 1 eller 3 mom. i detta kapitel och som inte nämnvärt inverkar på vattenförhållandena.

(4.2.2000/88)

I tillståndet att inleda arbeten kan rätt beviljas att endast utföra de arbeten och vidtaga de åtgärder efter vilka förhållandena till väsentliga delar kan återställas så att de blir likvärdiga med de tidigare, såvida tillstånd förvägras eller villkoren i tillstånd ändras. I tillståndsutslaget skall arbetena och åtgärderna såvitt möjligt individualiseras.

I utslag som avser tillstånd att inleda arbeten skall annan sökande än staten, kommun eller kommunalförbund åläggas att innan arbetena inleds ställa godtagbar säkerhet för ersättandet av de skador, olägenheter och kostnader som upphävande av beslutet eller ändring av villkor i tillstånd kan förorsaka.

Annan tillhörigt område får utnyttjas för ovan avsedda byggnadsarbeten endast i det fall att sådan rätt fastställts i tillståndet eller förutsatt att rättsinnehavarna eljest samtycker därtill.

Miljötillståndsverket skall bestämma om de ersättningar som fastställs i tillståndsbeslutet eller en del av dessa skall betalas innan de arbeten som avses i tillståndet att inleda arbeten inleds. Ersättningen får lyftas mot godtagbar säkerhet. I ett sådant beslut av miljötillståndsverket som avses i detta moment får ändring inte sökas. (4.2.2000/88)

Beslut som gäller tillstånd att inleda arbeten får verkställas trots att ändring söks. Besvärmyndigheten kan föreskriva att påbörjade arbeten skall avbrytas eller begränsas. Besvär som gäller tillstånd att inleda arbeten skall behandlas i brådskande ordning. Över ett

beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i denna paragraf får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken. (2.9.2005/732)

26 a § (2.9.2005/732)

Ett sådant tillstånd att inleda arbeten som avses i 26 § kan under samma förutsättningar meddelas också på separat ansökan som görs under besvärstidens gång eller inom 14 dagar efter besvärstidens utgång. Tillsynsmyndigheterna och de som har sökt ändring i ett tillståndsbeslut skall höras om ansökan. Därefter skall ett beslut fattas utan dröjsmål. Förvaltningsdomstolen och de som sökt ändring skall omedelbart underrättas om att ett tillstånd att inleda arbeten har beviljats. Den som anført besvär över ett beslut som fattats i huvudsaken får hos förvaltningsdomstolen yrka på upphävande eller ändring av ett avgörande som gäller tillstånd att inleda arbeten utan att särskilt anföras besvär över det. Angående ändringssökandet gäller i övrigt vad som bestäms i 26 §.

27 §

Där av byggande eller anläggnings nyttjande förorsakas skadlig påföljd, som vid tillståndets meddelande ej förutsetts, må, ändå att tillståndsutslaget äger laga kraft, förordnas om utgivande av ersättning eller anläggningens ägare förpliktas att för dess förebyggande eller avlägsnande ändra anläggningen eller eljest vidtaga åtgärder, vilka kunnat åläggas anläggaren, såframt uppkomsten av ifrågavarande skadliga och menliga verkningar vid handläggningen av tillståndsansökningen kunnat förutses. Sådan föreskrift må gälla även fullgörande av i 15–25 §§ detta kapitel avsedda skyldigheter.

Den som har lidit förlust av förmån skall hos miljötillståndsverket ansöka om att ägaren skall förpliktas att betala ersättning eller vidta åtgärder som avses ovan. Om inte en längre tid har bestämts i det beslut där tillstånd till byggandet beviljades, skall ärendet väckas inom tio år efter att en anmälan om slutförande gjordes enligt 12 § 3 mom. i detta kapitel eller efter att byggnadsarbetet hade slutförts, om detta inte har skett före anmälan. Utan hinder av denna tid kan ersättning dock sökas för skador som har orsakats av att anläggningen har rasat eller av någon annan oförutsedd anledning. (4.2.2000/88)

Påkallar allmänt intresse vidtagande av åtgärd, som ovan i denna paragraf avses, må även vederbörande myndighet ansöka därom inom ovan nämnd tid.

28 §

Förorsakar iakttagande av föreskrifterna i ett i stöd av denna lag meddelat tillståndsutslag till följd av ändrade förhållanden men, må dessa föreskrifter på ansökan av den, som lider men, eller, där allmän fördel är i fråga, på ansökan av vederbörande myndighet ändras utan avseende å tid, som i 27 § detta kapitel stadgats, såframt ej ändringen nämnvärt minskar nyttan av byggandet. Innehavaren av rätt, som grundar sig på tillståndsutslaget, är ej berättigad till ersättning av sökanden för förlust av förmån, som förorsakas av ändringen, ej heller för kostnader, såframt dessa äro obetydliga.

Visar det sig av säkerhetsskäl vara påkallat att ändra föreskrifterna i tillståndsutslag som avses i denna paragraf eller att meddela nya föreskrifter, kan föreskrifterna, oberoende av förändrade förhållanden, ändras eller nya föreskrifter meddelas med iakttagande av vad som annars är stadgat i 1 mom. (1.6.1984/414)

Utan hinder av stadgandena i denna paragraf tillämpas 14 § 3 mom. i detta kapitel. Om ändring av ett förordnande som gäller fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift stadgas särskilt. (28.6.1994/553)

Tidigare byggda anläggningar.

29 §

Har tillstånd att bygga i vattendrag beviljats enligt lagstiftning, som gällt innan denna lag trätt i kraft, må ägaren av anläggning, som utförts i stöd av tillståndet, på ansökan åläggas att tillåta byggande av erforderliga anstalter för bevarande av fiskbeståndet, säkerställande av samfärdseln, bedrivande av flottning eller bibehållande av vattnets reningsförmåga och att avstå för deras nyttjande behövlig vattenmängd. Skada, men och annan förlust av förmån, som härav åsamkats anläggningens ägare, skall ersättas, såvitt den ej är obetydlig. Hade ägaren av anläggningen dock enligt äldre lagstiftning varit skyldig att utan ersättning avlägsna anläggningen, må ägaren, såframt han ej vill avlägsna anläggningen, åläggas att utan ersättning för förlust av förmån på egen bekostnad utföra erforderliga anordningar och anläggningar.

Vad i 18 § 2 mom. detta kapitel är stadgat gäller ock anläggning, som ovan i 1 mom. avses.

Utan hinder av stadgandena i denna paragraf tillämpas 14 § 3 mom. i detta kapitel. Om ändring av ett förordnande som gäller fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift stadgas särskilt. (28.6.1994/553)

30 §

Har innan denna lag trätt i kraft tillstånd getts att bygga i vattendrag utan att föreskrifter meddelats om vad som skall iaktas för säkerställande av allmänt eller enskilt intresse, till vilket även skall hänföras anläggningens säkerhet, skall anläggningen likväl nyttjas så att skadliga förändringar i vattendraget ej i onödan förorsakas och att vattnets nyttjande för andra ändamål så litet som möjligt försvåras. (1.6.1984/414)

Miljötillståndsverket kan på ansökan av anläggningens ägare eller den som lider men av att anläggningen används samt på ansökan av vederbörande myndighet meddela förtydligande föreskrifter om hur anläggningen skall användas, dock så att nyttan av denna inte nämnvärt minskas genom föreskrifterna. (4.2.2000/88)

Anläggningens underhåll och avlägsnande.

31 §

Ägare av anläggning i vattendrag är skyldig att så underhålla anläggningen, att därav ej förorsakas fara eller skadliga eller menliga påföljder för allmänt eller enskilt intresse.

Anläggningar som inverkar på vattenståndet eller vattnets lopp får inte avlägsnas utan tillstånd av miljötillståndsverket. Tillstånd att avlägsna anläggningen får inte beviljas om detta skulle förorsaka en sådan i 5 § i detta kapitel nämnd skadlig påföljd som inte kan förebyggas genom åtgärder i samband med att anläggningen avlägsnas. (4.2.2000/88)

Förorsakas av anläggningens avlägsnande fara för allmänt eller enskilt intresse, skola i utslag, varmed avlägsnande av anläggning tillåtes, intagas föreskrifter därom, vad för säkerställande av dessa intressen skall iakttagas. Skada, men och annan förlust av förmån, som förorsakas av avlägsnandet, skall ersättas. Den, som ej tagit del i kostnaderna för företaget, har dock icke rätt till ersättning för förlust av förmån, som följer av anläggningens avlägsnande.

Denna paragraf tillämpas även på anläggningar som har byggts med stöd av stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft. (20.7.1992/646)

32 § (4.2.2000/88)

Om ägaren vill avlägsna en anläggning som någon annan med stöd av 9 § i detta kapitel har fått tillstånd att använda och som denne fortfarande behöver, kan miljötillståndsverket på ansökan bevilja den sistnämnda rätt att inlösa denna. Miljötillståndsverket skall fastställa inlösningspriset enligt anläggningens dåvarande värde, med beaktande av vad som enligt 13 § i detta kapitel möjligen redan har betalats av anläggningskostnaderna till ägaren samt det men som möjligen förorsakas av att anläggningen bibehålls på någon annans område.

3 kap

Tillgodogörande av vattenkraft.

Byggande av kraftverk.

1 §

Med kraftverk förstås i denna lag för tillgodogörande av vattenkraft byggd inrättning jämte därtill hörande, för sagda ändamål eller för skyddande av allmänt eller enskilt intresse utförda anläggningar.

Till byggande av kraftverk hänförs även rensande av vattendrag och inrättande av ny bädd för inrättningen, så ock andra åtgärder, som avse tagande i bruk av vattenkraft.

2 §

För byggande av kraftverk skall tillstånd sökas hos miljötillståndsverket. Detsamma gäller ändring av en tidigare byggd inrättning och därtill hörande anläggningar eller ändring av deras användning när tillstånd enligt 2 kap. 2 § 1 mom. skall sökas för avvikelser från bestämmelserna i ett tidigare beviljat tillstånd. (4.2.2000/88)

I tillståndsutslag angående byggande skola ock intagas föreskrifter om anläggningens nyttjande.

3 §

För erhållande av tillstånd att bygga kraftverk skall sökanden såsom ägare eller innehavare av nyttjanderätt hava rätt till den vattenkraft, som skall användas i företaget, eller bör han i samband med beviljande av tillståndet erhålla rätt att nyttja nedan i 9 § detta kapitel avsedd vattenkraft.

Dessutom gäller om förutsättningarna för tillståndets beviljande vad 2 kap. 5 och 6 §§ stadgar. Vid prövning av förutsättningarna för byggande av kraftverk skall i fråga om ibruktagande av vattenkraft som nytta beaktas det tjugofaldiga beloppet av priset på den elektricitet som årligen i medeltal utvinns med den ibruktagna vattenkraften. I övrigt skall den förmån och skada, det men eller annan förlust av förmån som orsakas av byggande, med beaktande även av värdet av de områden som enligt 4 § i detta kapitel skall inlösas, bestämmas så som stadgas i 2 kap. 11 §. (25.10.1996/750)

4 §

Vad i 2 kap. 7–10 §§ är stadgat skall äga motsvarande tillämpning jämväl i fråga om byggande av kraftverk. Därjämte må sökande under enahanda förutsättningar beviljas rätt att till tomt eller byggnadsplats för inrättningen, för väg till inrättningen eller för annat med dem jämförligt behov inlösa annan tillhörigt område.

5 §

Skada, men och annan förlust av förmån, som följer av byggande och nyttjande av kraftverk samt av beviljande av rätt, som i 4 § detta kapitel avses, skola ersättas med beaktande jämväl av vad i 2 kap. 13 § är stadgat.

6 §

Nyttjanderätten till vattenkraft, varmed avses rätten att tillgodogöra sig vattenkraften eller del därav från visst vattenområde, må överlåtas åt annan för viss tid eller varaktigt. Överlåtelseavtalet skall för att äga i denna lag avsedda verkningar upprättas skriftligen med iakttagande av vad om överlåtelse av fast egendom är stadgat.

En nyttjanderätt till vattenkraft som för viss tid eller varaktigt upplåtits åt någon annan kan inskrivas enligt 14 kap. jordabalken (540/1995). (4.2.2000/88)

7 § (4.2.2000/88)

Om inte ägaren på tidigare villkor eller nya villkor som kan anses skäliga vill förnya ett under denna lags giltighetstid slutet avtal, genom vilket ett vattenområde har upplåtits på lega för tillgodogörande av vattenkraft eller genom vilket nyttjanderätt på viss tid har upplåtits enligt 6 § i detta kapitel, får innehavaren av lego- eller nyttjanderätten yrka att ägaren, till ett pris som bestäms enligt skäligt värde, av honom skall lösa in de byggnader och övriga anläggningar jämte maskiner och anordningar som har uppförts i vattendraget och på dess strand för utnyttjande av lego- eller nyttjanderätten. Ett inlösningsyrkande skall väckas genom ansökan till miljötillståndsverket senast inom sex månader efter att lego- eller nyttjanderätten upphörde att gälla.

8 §

I fråga om kraftverk gäller utöver stadgandena i detta kapitel uti tillämpliga delar vad om byggande i vattendrag i 2 kap. 2 § 4 mom., 3, 4 och 12 §§ samt 14–32 §§ är stadgat.

Nyttjande av samfällid vattenkraft.

9 §

Tillhör någon på grund av äganderätt, överlåtelse av andel i vattenområde eller i 6 § detta kapitel avsedd eller annan ständigt nyttjanderätt minst en femtedel av sådan vattenkraft i del av vattendrag, som ändamålsenligt kan användas i samma kraftverk, må han kunna framställa förslag om byggande av erforderligt vattenverk för tagande i bruk av vattenkraften. Förslag må ock framställas samfällt av sådana delägare, av vilka envar tillkommer minst en hundradedel av den vattenkraft, som skall tagas i bruk, såframt dessa andelar omfatta minst en femtedel av vattenkraften.

Förslagsställaren äger, på sätt nedan stadgas, inbjuda till deltagande i företaget berättigade delägare i den vattenkraft, som skall tagas i bruk, att taga del i företaget. Sådan rätt tillkommer delägare, vilken äger minst en hundradedel av den vattenkraft, som skall tagas i bruk. Förslagsställaren samt de, vilka såsom därtill berättigade vilja deltaga i företaget, må meddelas tillstånd att bygga kraftverket samt i samband därmed ständigt rätt att mot ersättning nyttja de övriga delägarnas andelar i vattenkraften, såframt i 3 § detta kapitel stadgade förutsättningar eljest föreligga.

Vad i 1 mom. sagts gäller, ändå att det område, från vilket vattenkraften till kraftverket skall uttagas, tillhör skilda byar eller skilda lägenheter eller omfattar en eller flere lägenheter eller delar av dem.

Är ett vattendrag som skall byggas ut eller en del därav en samfällighet som avses i lagen om samfälligheter (758/89), skall nämnda lag inte tillämpas på en i denna paragraf angiven framställning angående förslag om byggande av kraftverk, om inbjudan till andra delägare i vattenkraften att delta i företaget eller om anslutning till detta. (5.4.1991/629)

10 §

Företag för gemensamt byggande av kraftverk, varom i 9 § detta kapitel stadgas, skall, såframt ej annan överenskommelse träffas, ombildas till aktiebolag. Envar, som inträtt i företaget, överlåter till bolaget mot aktier nyttjanderätten till sin andel i vattenkraften. Aktier skola tillfalla envar delägare i det förhållande, i vilket hans andel av vattenkraften står till den vattenkraft, som sammanlagt tillhör de i bolaget deltagande. I samma förhållande skall den i bolaget deltagande övertaga aktier även i fråga om den del av aktiekapitalet, som erlægges i penningar.

11 § (4.2.2000/88)

I avsikt att inbjuda till deltagande i byggandet av ett kraftverk skall förslagsställaren anhålla att miljöförhållningsverket genom offentlig kungörelse uppmanar dem som enligt 9 § i detta kapitel har rätt att delta i företaget och är villiga att göra det att senast den dag som meddelas i kungörelsen skriftligen anmäla till miljöförhållningsverket att de vill delta i företaget samt framlägga utredning om sin rätt att delta i företaget. Till ansökan om kungörelse skall bifogas en plan för företaget, en utredning av vilken framgår vem den vattenkraft som skall tas i bruk tillhör samt ett kostnadsförslag för företaget med uppgift om vilken del av kostnaderna som är avsedd att finansieras av dem som deltar i företaget. Dessa handlingar skall under kungörelsetiden vara tillgängliga för vederbörande i miljöförhållningsverkets tjänsterum eller på något annat i kungörelsen angivet ställe. Förslagsställaren skall också utan dröjsmål efter att kungörelsen utfärdats i rekommenderat brev eller på annat sätt bevisligen tillstålla övriga delägare i den vattenkraft som skall tas i bruk en kopia av kungörelsen, dock inte de delägare vilkas andelar uppenbarligen är mindre än en hundradedel av vattenkraften.

Visar en utredning som framlagts i samband med anhållan om kungörelse att lagliga förutsättningar för byggande uppenbarligen saknas, skall miljötillståndsverket inte bifalla en anhållan om kungörelse.

En delägare i vattenkraften som på ovan nämnt sätt har delgivits meddelande om företaget, men som inte till miljötillståndsverket har anmält att han deltar, har förlorat sin rätt att delta i företaget. Detsamma gäller den som har anmält sitt deltagande i företaget men som inte inom sextio dagar efter bevisligen mottagen uppmaning har undertecknat bolagsavtalet och därtill fogad bolagsordning eller, om han inte anser sig kunna godkänna bolagsavtalet, genom ansökan till miljötillståndsverket har anhållit om åtgärder som nämns i 13 § 2 mom. i detta kapitel.

Tillstånd till företaget skall, om inte miljötillståndsverket på ansökan beviljat längre tid, sökas inom ett år efter utgången av den i kungörelsen meddelade tiden. Om inte så sker anses ansökan ha förfallit. Ansökan skall göras i det aktiebolags namn som skall bildas enligt 10 § i detta kapitel, om ingen överenskommelse om någon annan verksamhetsform har gjorts. Sökanden skall i samband med tillståndsansökan framlägga utredning om att inbjudan till deltagande har delgivits på ovan nämnt sätt.

12 §

Har i stöd av stadgandena ovan i detta kapitel framställning gjorts om utförande av två skilda byggnadsföretag, som åtminstone till någon del avse tagande i bruk av samma vattenkraft, och föreligga eljest förutsättningar för meddelande av tillstånd i fråga om vardera företaget, skall företräde givas det företag, som ur ekonomisk och allmän synpunkt är fördelaktigare, eller, om företagen i sagda hänseende äro likvärdiga, den av sökandena, vilken större delen av den vattenkraft, som vardera ansökningen gäller, tillhör.

Har för två olika företag sökts i 11 § detta kapitel nämnd kungörelse eller tillstånd för åtgärd, som avser tagande i bruk helt eller delvis av samma vattenkraft, skola ansökningarna om dem avgöras samtidigt, såframt ej alldeles uppenbart är, att det ena av företagen i stöd av 1 mom. tillkommer företräde.

13 § (4.2.2000/88)

Om sakägarna blir oense om rätten till vattenkraften eller tillämpningen av ovan nämnda bestämmelser om deltagande i byggnadsföretaget, skall miljötillståndsverket, om det inte kan avgöra frågan såsom en prejudiciell fråga i samband med handläggningen av ansökan, besluta anvisa sakägarna att inom utsatt tid väcka talan i ärendet vid tingsrätt. Miljötillståndsverkets beslut hindrar dock inte fortsatt handläggning av ansökan och avgörande av tillståndsärendet, om inte miljötillståndsverket anser att det föreligger vägande skäl att skjuta upp handläggningen tills tvisten är avgjord. Ärendet behandlas av den tingsrätt inom vars domkrets merparten av vattenkraften är belägen.

Om oenigheten gäller bolagsavtalet eller upprättandet av bolagsordningen för ett aktiebolag som avses i 10 § i detta kapitel, har de som deltar i företaget rätt att hos tingsrätten anhålla att två skiljemän och en ordförande för dem skall utses för att avgöra de frågor i vilka sakägarna är oense, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i lagen om skiljeförfarande (967/1992).

Rättigheter för bibehållande av kraftverk.

14 §

Meddelat tillstånd att bygga kraftverk förblir gällande, ändå att rätten till vattenkraft eller område, som skall tagas i bruk för kraftverket, i anledning av tvist, konkurs eller utsökning eller av annan orsak helt eller delvis frångått den, som rätten vid byggnadstillståndets meddelande ansetts tillhöra.

Om medgivande av nyttjanderätt till den i 1 mom. avsedda egendomen, som frångått sökanden av tillståndet, stadgas i 12 kap. 6 §.

15 §

Har enligt lagstiftning, som gällt innan denna lag trätt i kraft, tillstånd meddelats att bygga kraftverk och kraftverkets ägare givits rätt att viss tid nyttja annan tillhörig vattenkraft, är denne, då minst fyra femtedelar av tiden förflutit, berättigad att på grund av ansökan, som gjorts innan denna tid utgått, delgiven kungörelse, som avses i 11 § detta kapitel, inbjuda övriga delägare i vattenkraften att delta i företaget, och må honom gemensamt med dem, vilka såsom därtill berättigade vilja i företaget delta, meddelas nytt tillstånd och ständig nyttjanderätt till annan tillhörig vattenkraft med motsvarande tillämpning av vad i 3, 9 och 10 §§ detta kapitel är stadgat. Denna rätt tillkommer kraftverkets ägare även då hans andel i vattenkraften är mindre än en femtedel.

16 §

Innefattar enligt lagstiftning, som gällt innan denna lag trätt i kraft, meddelat interimstillstånd att bygga kraftverk rätt att nyttja annan tillhörig vattenkraft, är kraftverkets ägare berättigad att, med motsvarande tillämpning av vad i 3 och 9–11 §§ detta kapitel är stadgat, inbjuda övriga delägare i vattenkraften att delta i företaget samt gemensamt med dem, vilka såsom därtill berättigade vilja i företaget delta, erhålla slutligt tillstånd och ständig nyttjanderätt till andra tillhörig vattenkraft. Ägare till kraftverk, som anlagts i stöd av interimstillstånd, må även i enlighet med 2 kap. 7 § tillerkännas rätt till annan tillhörigt, för kraftverket erforderligt område, även då honom ej tillkommer i sagda paragraf avsedd del av området.

17 §

Nyttjas i kraftverk, till vars byggande enligt lagstiftning, som gällt innan denna lag trätt i kraft, tillstånd meddelats, även annan tillhörig vattenkraft och har ej om verkets ägare tillkommande rätt därtill meddelats föreskrift eller överenskommelse veterligt träffats, äger denne sådan rätt, som i 15 § detta kapitel stadgats.

Den som styrker sin rätt till vattenkraft som har tagits i bruk för ett i 1 mom. avsett kraftverk, kan genom ansökan begära att miljötillståndsverket skall utsätta en tid inom vilken kraftverkets ägare skall inleda ett förfarande som avses i 9 § i detta kapitel. Angående behandlingen av ärendet gäller i tillämpliga delar vad som i 21 kap. föreskrivs om förvaltningstvångsärenden. (4.2.2000/88)

4 kap

Farleder och andra områden för samfärdsl i vatten.

1 §

Med allmän farled förstås i denna lag en farled i ett vattendrag eller i saltsjön som enligt stadgandena i detta kapitel har inrättats som offentlig farled eller allmän lokal farled.
(20.7.1992/646)

Övriga farleder äro enskilda.

1 a § (4.2.2000/88)

Miljötilståndverket kan på ansökan av sjöfartsverket bestämma att en sådan del av ett vattendrag som det är nödvändigt att hålla öppen för allmän fartygs- eller båttrafik skall vara offentlig farled. En offentlig farled kan också inrättas i ett vattendrag med kungsådra.

2 § (4.2.2000/88)

Miljötilståndverket kan på ansökan för allmän lokal farled förklara en del av ett vattendrag som inte hör till en offentlig farled, men som det är nödvändigt att hålla öppen för allmän fartygs- eller båttrafik, inberäknat trafik med fritidsbåtar. Förordnande om allmän lokal farled kan även meddelas i fråga om vattendrag som har kungsådra.

2 a § (20.7.1992/646)

Om inrättande av en allmän farled gäller, om inte något annat anges i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas om byggande i vattendrag och om tillstånd därtill.

3 § (4.2.2000/88)

Innan miljötilståndverket i enlighet med 1 a eller 2 § i detta kapitel inrättar en allmän farled, skall den förvissa sig om att den del av vattendraget som det är fråga om skäligen uppfyller de krav som med beaktande av samfärdseln i vattendraget kan ställas på en allmän farled.

I miljötilståndverkets beslut skall den allmänna farledens läge anges. Om läget i något avseende bestäms så att det avviker från ansökan, skall sökanden ges tillfälle att avge bemötande innan beslutet fattas.

I ett beslut genom vilket farleden bestäms skall också ingå bestämmelser om åtgärder som avses i 4 och 6 § i detta kapitel, om dessa med beaktande av 1 mom. behövs för istandsättning av farleden. Miljötilståndverket kan dock med beaktande av ärendets omfattning eller av någon annan orsak meddela ett särskilt beslut om farleden innan den beslutar om ovan nämnda åtgärder. Miljötilståndverket bestämmer när en allmän lokal farled efter att de nödvändiga arbetena har utförts får tas i bruk. Sjöfartsverket beslutar om ibruktagande av en offentlig farled.

Om inrättande av säkerhetsanordningar i en allmän farled eller på stranden av en sådan gäller förutom bestämmelserna i detta kapitel dessutom vad som särskilt föreskrivs om säkerhetsanordningar inom sjöfarten.

En allmän farled skall införas i det vattenbeslutsregister som nämns i 12 kap. 11 § och i miljötilståndverkets karta samt på sjöfartsverkets sjökort.

3 a § (20.7.1992/646)

Ett lagakraftvunnet utslag om en allmän farled kan på ansökan ändras eller också kan farleden dras in med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena om inrättande av en allmän farled. Om den som underhåller farleden motsätter sig ett yrkande som avser ändring eller indragning av farleden, är en ytterligare förutsättning att farleden eller dess användning förorsakar sådan skada som inte förutsågs när vattenområdet inrättades som farled, eller att förhållandena senare väsentligt förändrats.

Sjöfartsverket kan tillfälligt ändra en offentlig farled, om det är nödvändigt för att upprätthålla sjösäkerheten eller av någon annan viktig orsak.

4 §

Är för istandsättande eller förbättrande av allmän eller enskild farled nödigt att vidtaga annan än i 1 kap. 30 § nämnd åtgärd, gäller om åtgärden och beviljande av tillstånd därtill vad om byggande i vattendrag i 2 kap. är stadgat.

5 § (5.4.1991/629)

Staten eller någon annan som sätter i stånd en allmän farled får, sedan därom avtalats med den som äger området, permanent i vattendraget eller på dess strand placera ut säkerhetsanordningar för sjöfarten, såsom remmare, märken och fyrrar, samt avlägsna hinder som försämrar anordningarnas synlighet.

Har ett avtal som nämns i 1 mom. inte ingåtts eller har förhandlingar om ett avtal inte förts, skall staten eller den som sätter i stånd en allmän farled ansöka om tillstånd av miljötillståndsverket att placera ut säkerhetsanordningen i vattendraget eller på dess strand. På företaget tillämpas i övrigt vad 2 kap. föreskriver om byggande i vattendrag. Tillstånd får dock inte utan tvingande behov meddelas för placering av en anordning på en tomt, på en byggnadsplats, i en trädgård, på en upplagsplats, på en badstrand eller på något annat område som tagits i särskilt bruk. Det får inte bestämmas att ett ansökningsärende som avses i detta moment skall handläggas vid en syneförrättning. (4.2.2000/88)

Staten eller någon annan som sätter i stånd en allmän farled får dock utan hinder av 1 och 2 mom. på någon annans vattenområde placera ut rand- och radarmärken, flytande säkerhetsanordningar, såsom bojar och remmare och andra jämförbara anordningar som till sina verkningar är obetydliga. På samma sätt får den som sätter i stånd farleden utan tillstånd i ett vattendrag eller på dess strand fästa hjälpanordningar till säkerhetsanordningar för sjöfarten, såsom ortlinjemärken för prickar, bultar, störar och andra smärre anordningar. Anordningar enligt detta moment skall placeras så att de inte åsamkar områdets ägare eller någon annan rättsinnehavare nämnvärt men.

5 a § (12.7.1993/653)

Sjöfartsverket har rätt att med iakttagande i tillämpliga delar av 5 § utplacera sådana säkerhetsanordningar utanför farled som är nödvändiga för att utmärka grund eller skär eller med anledning av någon därmed jämförbar annan orsak.

6 § (4.2.2000/88)

För placering av jord som har avlägsnats från farled och annat från botten av en farled upphämtat fast ämne (*muddermassa*) i ett vattenområde skall utverkas tillstånd av

miljötillståndsverket, om åtgärden kan orsaka i 1 kap. 12–15 eller 19 § avsedda följder och oavsett följderna, om placeringen sker inom Finlands territorialvatten i syfte att bli kvitt dessa ämnen och om det inte är fråga om obetydliga mängder muddermassa. Genom statsrådsförordning meddelas närmare allmänna föreskrifter om deponering av muddermassa och om förutsättningarna för detta inom Finlands territorialvatten. I fråga om en åtgärd som kräver tillstånd och om beviljande av tillstånd gäller i övrigt i tillämpliga delar 2 kap. I 2 kap. 7 § avsedd rätt till området krävs dock inte, om inte åtgärden leder till att ett vattenområde blir markområde. Genom miljöministeriets förordning kan närmare bestämmelser meddelas om bedömningsgrunder och gränsvärden för skadliga ämnen i muddermassa.

Om tillstånd av miljötillståndsverket enligt 1 mom. inte krävs, får muddermassa deponeras inom en annan ägares vattenområde utan hans medgivande.

Utän markägarens samtycke får muddermassa inte läggas upp på en odling eller på ett område som avses i 5 § 2 mom. i detta kapitel och som tagits i särskilt bruk. Inte heller får muddermassa utan markägarens samtycke läggas upp på något annat markområde, om det inte är fråga om en obetydlig mängd eller miljötillståndsverket har meddelat tillstånd därtill.

7 §

För allmän lastnings- eller ankringsplats eller allmän hamn i anslutning till farled må på ansökan beviljas rätt att nyttja eller inlösa vattenområde.

För enskild lastnings- eller ankringsplats i anslutning till farled må på ansökan beviljas rätt att nyttja annan tillhörigt vattenområde under samma förutsättningar, som tillstånd till byggande enligt 2 kap. 6 § 2 mom. kan meddelas.

För enskild hamn må strandägare meddelas sådan nyttjanderätt till annan tillhörigt vattenområde, varom i 2 kap. 7 § är stadgat, såframt fråga är om samfärdsel, som bör anses vara av vikt, och i 2 kap. 7 § 2 mom. stadgade förutsättningar därjämte föreligga.

7 a § (12.7.1993/653)

Försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet har rätt att vid utförande av sina tjänsteåligganden varaktigt på annans område utplacera sådana säkerhetsanordningar som avses i 5 § med iakttagande i tillämpliga delar av vad som den nämnda paragrafen stadgar om rättigheterna för den som sätter i stånd en allmän farled. Detsamma gäller i tillämpliga delar bultar och med dem jämförbara anordningar som behövs för tillfällig ankring eller fästande av en farkost. Om en anordning som avses här är obetydlig, gäller beträffande den vad 5 § 3 mom. stadgar om hjälpanordningar till en säkerhetsanordning, om det inte är fråga om ett sådant i 5 § 2 mom. angivet område som har tagits i särskilt bruk. På säkerhetsanordningar tillämpas 3 § 4 mom.

Försvarsministeriet och gränsbevakningsväsendet kan också i andra än de fall som avses i 7 § 1 mom. beviljas rätt att nyttja eller inlösa lastningsplatser, ankringsplatser eller hamnar som behövs för deras uppgifter.

Om ett ärende i denna paragraf skall behandlas av miljötillståndsverket, skall sökanden ge verket en tillräcklig utredning om behovet av den rättighet eller åtgärd som ansökan gäller. (4.2.2000/88)

8 § (20.7.1992/646)

För skada, men och annan förlust av förmån, som följer av åtgärder, vilka med stöd av stadgandena ovan i detta kapitel har vidtagits på ett mark- eller vattenområde som tillhör någon annan, eller för rätt att nyttja eller inlösa ett område som tillhör någon annan skall ersättning betalas. Ersättning på grund av att ett vattenområde inrättats som allmän farled eller för att det används som farled skall betalas endast om utnyttjande av enskild fiskerätt förorsakas skada eller sådant fiske som avses i 11 kap. 3 § 7 punkten omöjliggörs eller försvåras eller en anordning eller anläggning som uppförts för att utöva en viss rätt blir onyttig.

8 a § (4.2.2000/88)

Om användningen av en farled som inrättas enligt 3 § i detta kapitel på förhand kan antas förorsaka skada, men eller annan förlust av förmån som skall ersättas enligt 8 § i detta kapitel, skall den som underhåller farleden i beslutet om inrättandet av farleden förpliktas att betala ersättning för detta. Miljötillståndsverket kan också besluta att ersättningsbestämmelserna skall justeras separat vid en tidpunkt som bestäms i beslutet. Om skada, men eller annan förlust av förmån som kan uppskattas inte kommer att orsakas, kan miljötillståndsverket ålägga sökanden att inom en viss tid väcka ett ansökningsärende om fastställande av ersättningarna. Miljötillståndsverkets åläggande hindrar inte den skadelidande att särskilt söka ersättning enligt 11 kap. 8 § 3 mom. av den som underhåller farleden.

9 §

För användning av en farled i ett vattendrag får inte uppbäras ersättning, om inte miljötillståndsverket, i fråga om en enskild farled, eller trafikministeriet, i fråga om en allmän lokal farled vars iståndsättning medför avsevärda kostnader, på ansökan har beviljat iståndsättaren rätt att av dem som använder farleden uppbära en avgift för ersättande av iståndsättningskostnaderna. I det beslut genom vilket rätten beviljas skall bestämmas avgiftens storlek, de grunder på vilka avgiften uppbärs samt tiden för vilken rätten beviljas. (4.2.2000/88)

Utan hinder av stadgandet i 1 mom. har ägare av sluss eller annan anordning i enskild farled rätt att uppbära skälig avgift för tjänster i samband med anordningens begagnande.

Ägaren eller den vars rätt eller fördel frågan kan gälla får dock hos miljötillståndsverket ansöka om fastställande av avgiftens storlek och grunden för dess uppbärande. (4.2.2000/88)

Om uppbärande av avgifter för begagnande av allmänna kanaler och hamnar samt om farledsavgifter enligt lagen om farledsavgifter (1028/80) gäller oavsett 1 mom. vad som stadgas särskilt. (5.4.1991/629)

10 §

Ändras enskild farled eller allmän lokal farled till offentlig farled, skola anordningarna i farleden, såframt de äro behövlige för begagnande av den offentliga farleden, inlösas av staten enligt deras dåvarande värde. Har den, som satt farleden i stånd, eljest använt medel för farledens inrättande eller förbättrande och enligt 9 § detta kapitel beviljats rätt att uppbära avgift för farledens begagnande, skall staten åt honom utgiva ersättning endast för den del, för vilken han ej erhållit gottgörelse genom uppbärande av avgifter.

11 §

Den, som beviljats tillstånd att iståndsätta eller förbättra farled, är skyldig att så underhålla farleden och därtill hörande anordningar, att av dem ej åsamkas men eller störningar för vattendragets nyttjande.

5 kap

Virkesflottning.

Allmänna stadganden.

1 §

Virke må flottas i allmän flottled och även annorstädes i vattendrag, där det är öppet.

Allmän flottled är kungsådra, där sådan finnes, och annorstädes den del av vattendrag, som utgör allmän farled eller som med stöd av 18 § i detta kapitel förklarats för flottled. (29.7.1976/649)

På flottning av virke i kanal och allmän farled tillämpas stadgandena i detta kapitel endast till den del annat icke följer av de stadganden som utfärdats om samfärdsel i kanaler och allmänna farleder. (29.7.1976/649)

2 §

Vid bedrivande av flottning och utövande av de rättigheter, som enligt vad nedan stadgats tillkomma den flottande, skall, vid behov genom vidtagande av sakenliga åtgärder, så förfaras, att samfärdsel och annat nyttjande av vattendraget ej omöjliggöres eller onödigt försvåras, fiskens vandring i vattendraget icke hindras, vattendraget, stranden eller annan egendom ej åsamkas skada, som kan undvikas, eller allmänt eller enskilt intresse i övrigt ej i större utsträckning kränkes än flottningens ändamålsenliga bedrivande oundgängligen betingar.

Bedriva flere under samma flottningsperiod flottning i vattendraget, är envar skyldig att så verkställa flottningen, att annan ej tillskyndas hinder eller men, som utan oskäligen kostnad kan undvikas.

Vad ovan sagts skall ock i tillämpliga delar iakttagas vid ordnande av flottningen medelst flottningsstadga samt även vid bedrivande av sålunda ordnad flottning i den mån om saken i flottningsstadgan ej bestämts.

3 §

Flottande får, såframt ej av bestämmelserna i flottningsstadga annat följer, även utan särskilt tillstånd för utvältande av virke i vattendraget och för bedrivande av flottningen, säkerställande av samfärdseln samt skyddande av annans egendom och fördel, i vattendraget hålla nödiga bommar och andra fristående anordningar samt i detsamma och på dess strand anbringa fästen eller härtill använda naturföremål, som icke därav kunna taga skada, ävensom för bedrivande av flottning köra ut virke på isen. Under flottningen får den flottande även med flottgodset och flottningsmaterielen angöra strand och fastgöra dem vid stranden, förvara flottningsmateriel på annan tillhörig strand samt för flottningen beträda stranden. Likaledes är

den flottande berättigad att på stranden upptaga i sjunkande tillstånd befintligt eller sjunket virke och låta det kvarligga där högst intill följande flottningsperiod. (29.7.1976/649)

Till åtgärd, varom i 1 mom. är stadgat, må dock ej, såframt icke flottningens ändamålsenliga bedrivande oundgängligen det påkallar, skridas på annan tillhörig tomt, byggnadsplats, trädgård, upplagsplats, badstrand eller annat område för särskilt bruk, ej heller på odlad mark. Flottgods må ej heller utan ägarens samtycke uppläggas på is framför ovan avsett område för särskilt bruk eller i närheten av allmänt använd vinterväg så, att trafiken därav försvåras.

Flottning må ej i stöd av 1 kap. 6 § 2 mom. bedrivas på odlad mark, som är täckt av vatten, eller på annat område för särskilt bruk, såframt flottningen utan dess oskäligen försvårande även eljest kan äga rum.

4 §

Flottande äger rätt att flytta även annorstädes än i allmän flottled befintliga fångstredskap, andra i vattnet utlagda lösa föremål samt gården, såframt de försvåra flottningen, till lätt skönjbart ställe i vattendraget eller på stranden. Flottande må även tillvarataga ovan avsedda föremål för att utan dröjsmål tillställas ägaren.

5 §

I vattendrag eller del av vattendrag, vari kungsådra eller allmän farled ej finnes och där flottningens bedrivande icke ordnats medelst flottningsstadga, har den flottande rätt att med tillfällig damm eller annan anläggning övergående uppdämma vatten på annans mark eller eljest tillfälligt ändra vattnets lopp eller vattenståndet, såframt det för flottningens ändamålsenliga bedrivande är påkallat och åtgärden ej skadar annan tillhörig anordning eller anläggning eller åsamkar nämnvärd skada på odlad mark, område för särskild användning eller fisket eller avsevärt försvårar fiskens vandring eller förökning. Uppdämning får ej utföras så, att den utgör fara för underbyggare, ej heller får vattnet hållas uppdämt längre tid än åtgärdens ändamål oundgängligen påkallar. Anläggningen för uppdämning skall, sedan dess användning upphört, genom den flottandes försorg utan dröjsmål öppnas så, att därav ej kvarblir hinder, som är menligt för vattnets fria lopp eller förorsakar uppgrundning i vattendraget. (29.7.1976/649)

Flottande bör i god tid före åtgärdens vidtagande anmäla hos vattennämnden samt ägaren eller innehavaren av område, som åtgärden gäller, var och inom vilken tid vattenståndet eller vattnets lopp är avsett att ändras. Yrkar ägaren eller innehavaren av område, som ovan avses, anställande av syn för utredande av åtgärdens skadliga verkningar, skola två ojäviga personer, som av vattennämndens ordförande därtill förordnas, verkställa synen på den flottandes bekostnad. Avskrift av protokoll, som upprättats över synen, skall utan dröjsmål tillställas den, som påkallat syneförrättningen.

6 §

Anordningar och anläggningar, som i enlighet med vad ovan i detta kapitel stadgats utförts för flottningen i vattendrag men som av anläggaren ej avlägsnats, må även annan flottande utan ersättning tillgodogöra sig. Skadas anordning eller anläggning i anledning av nyttjandet, skall skadan gottgöras ägaren med iakttagande av vad om ersättande av flottningsskada nedan stadgas.

7 §

Vad i denna lag stadgas om flottning gäller, då för flottning avsett virke på visst ställe forslas över land eller på annat sätt förflyttas från vattendrag eller del därav till annat, i tillämpliga delar även i fråga om sådan forsling.

Ordnad flottning.

8 §

I vattendrag eller del av vattendrag, där värdefull anordning, byggnad eller annan anläggning finnes eller avsevärt fiske idkas eller där betydande samfärdsel förekommer eller som har betydande värde för fisket eller rekreation eller i vars omedelbara närhet finnes tätbebyggelse, skall flottningen ordnas medelst flottningsstadga samt andras intressen tryggas genom utförande av arbeten och andra åtgärder, som i flottningsstadgan bestämmas. (29.7.1976/649)

Flottningsstadga må, där det för säkerställande av andras intressen, ordnande av samfärdsel eller av annan sådan anledning är nödigt, vid behov fastställas även för annat vattendrag eller annan del av vattendrag än i 1 mom. avses.

För viss del av vattendrag fastställd flottningsstadga må för åstadkommande av ett enhetligt ordnande av flottningsförhållandena även fastställas att jämte nödiga tillägg gälla i annan del av vattendraget.

9 § (4.2.2000/88)

Fastställande, ändring och upphävande av flottningsstadga skall sökas hos miljötillståndsverket. Ansökan kan göras av en virkesägare eller den som ämnar bedriva flottning i vattendraget, vederbörande myndighet, den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, ägare av vattenområde, strand, anordning eller byggnad eller annan anläggning, den som idkar samfärdsel i vattendraget samt också av någon annan vars rätt eller fördel omedelbart kan beröras av att flottning bedrivs i vattendraget.

10 §

Framställes vid handläggningen av ansökan om fastställande eller ändring av flottningsstadga från varandra avvikande förslag om flottningens ordnande och härför erforderliga åtgärder, skall företräde givas förslaget, som ur allmän synpunkt för flottningen är mest ändamålsenligt och tillika även tillfyllest beaktar övriga allmänna och enskilda intressen, som äga samband med vattendragets nyttjande.

11 §

I flottningsstadga, vars fastställande grundar sig på 8 § 1 mom. i detta kapitel, skall med iakttagande i behöriga delar av stadgandena i detta kapitel bestämmas, vilket vattendrag eller vilken del av vattendrag flottningsstadgan gäller, huruvida och i vilken del av vattendraget flottningen i enlighet med 19 § i detta kapitel skall bedrivas såsom samfärdsel, på vad sätt och under vilken tid flottning får verkställas i vattendraget samt vilka de stadigvarande ställena för lossning, utkörning på is, flottbyggnad och skydd samt andra motsvarande verksamhetsställen äro i fråga om knippflottning och vilka de stadigvarande skiljeställena äro vid samfärdsel. Därjämte skall bestämmas, vilka arbeten och anordningar som skola

utföras och vilka övriga åtgärder vidtagas för skyddande av annans rätt och fördel mot skada av flottningen och för förebyggande av men, som av flottningen kan åsamkas vattnets fria lopp, samfärdseln, fisket, vattendragets användning för rekreation, tätbebyggelse, miljön eller annat allmänt intresse, så ock vilka åtgärder i övrigt som skola vidtagas för utbyggande av vattendraget för flottning. (29.7.1976/649)

I flottningsstadga, som i 1 mom. avses, må, med beaktande av stadgandena i detta kapitel, även meddelas andra föreskrifter om flottningen samt den flottandes rättigheter och skyldigheter.

Då flottningsstadga fastställs för vattendrag eller del av vattendrag, som avses i 8 § 2 mom. detta kapitel, skola, där ej annat följer av vad nedan stadgas, ovan angivna föreskrifter intagas i flottningsstadgan, såframt därom i ansökan om fastställande av flottningsstadga eller dess ändrande anhållits eller skyddande av annan tillkommande rättigheter eller förmåner anses påkalla meddelande av sådana föreskrifter.

12 §

I flottningsstadga må med iakttagande av stadgandena i 3 § detta kapitel närmare bestämmelser intagas om flottande enligt sagda paragraf tillkommande rättigheter samt, med motsvarande tillämpning av vad i 5 § detta kapitel är stadgat, om flottandes rätt att tillfälligt ändra vattnets lopp eller vattenståndet. Finnes i vattendrag, vari åtgärden avser ändring av vattnets lopp eller vattenståndet, kungsådra eller allmän farled eller är ej åtgärden enligt sagda 5 § eljest tillåten, gäller om åtgärden och dess förutsättningar vad i 13 § detta kapitel stadgas.

13 § (25.10.1996/750)

Den flottande kan i flottningsstadgan beviljas rätt att inrätta ny bädd eller i vattendraget eller på dess strand uppföra även andra än i 3 § i detta kapitel avsedda anordningar eller anläggningar för virkets utvältande och forsling i vattendraget, för flottgodsets förvarande i vatten och på strand samt dess skiljning och buntning, för under flottningen nödvändig eller vid dess avslutande på åtgärd av den flottande utförd uppläggning och förvaring av virke på marken samt för överförande av flottgodset från ett vattendrag eller del därav till ett annat, liksom även rätt att avlägsna anordning eller byggnad eller annan anläggning, som är menlig för flottningens bedrivande. Ovan avsedd rätt kan även beviljas flottande om den är påkallad för att i samband med nyttjande av vattendraget eller dess strand skydda allmänt eller enskilt intresse mot skadliga eller menliga påföljder av bedrivande av flottningen.

Den flottande kan likaså i flottningsstadgan beviljas rätt att nyttja eller, då särskild anledning förekommer, inlösa område som behövs till grund för bädd, anordning eller anläggning eller annars för visst ändamål som nämns i 1 mom., eller fordras för flottningsmaterielens vård eller flottningsarbetets ledning på orten. I flottningsstadgan kan den flottande likaså beviljas rätt att erhålla eller inlösa behövt område för bostäder åt flottningsarbetare, om området behövs för fullgörande av en skyldighet som i lag är särskilt stadgad för flottande. Utbyggs vattendraget av någon annan än den flottande, kan även denne beviljas rätt som avses ovan.

Om förutsättningarna för beviljande av i denna paragraf avsedd rätt, om tillståndsbestämmelserna och övriga skyldigheter för tillståndstagaren samt om ersättning för skada, men eller annan förmånsförlust som följer av åtgärden gäller i tillämpliga delar vad

som stadgas om byggande i vattendrag. Om inledande av arbeten gäller vad 2 kap. 26 § stadgar om inledande av byggnadsarbeten.

14 §

Ett jord- och vattenområde som på grund av en föreskrift i en flottningsstadga har inlösts för flottningen blir, oberoende av vem som har betalt lösen, från den tidpunkt som avses i 12 kap. 2 § statens eller, om en flottningsförening är verksam i vattendraget, föreningens egendom. För statens räkning utövas ägarens rätt i fråga om sådan egendom av forststyrelsen. (10.3.1989/236)

Om en flottningsförening senare bildas för vattendraget, skall för dess verksamhet behövlig egendom, som enligt 1 mom. tillhör staten, på ansökan av flottningsföreningen genom beslut av miljötillståndsverket utan ersättning överföras på föreningen. På ansökan av den vars intresse saken gäller, skall också genom miljötillståndsverkets beslut föreskrivas att egendom som avses i 1 mom. skall överföras från en flottningsförening till en annan, om en allmän reglering av flottningen kräver det. I 78 § i detta kapitel föreskrivs hur egendom övergår till staten när en flottningsförening upphör med sin verksamhet. (4.2.2000/88)

I de fall som nämns ovan gäller ett beslut av miljötillståndsverket såsom fastighetens åtkomsthandling. (4.2.2000/88)

15 §

Vad i 14 § detta kapitel stadgats därom, vem äganderätten tillkommer till egendom, som inlöste för flottning, samt om övergång av äganderätten äger motsvarande tillämpning i fråga om nyttjanderätt, som i flottningsstadga beviljats till annan tillhörigt område, samt anordningar och anläggningar, som i stöd av föreskrift i flottningsstadga utförts på annan tillhörigt område. Upphäves flottningsstadga eller ändras den så, att området befrias från nyttjanderätt till detsamma, övergår området utan ersättning i ägarens fria besittning.

16 §

Ett område, som inlösts för flottning och som i enlighet med 14 § tillhör eller har övergått till staten, samt anordningar och anläggningar på området får inte överlåtas så länge forststyrelsen anser att området behövs för flottningen. (10.3.1989/236)

Vad i 1 mom. sagts gäller i tillämpliga delar även nyttjanderätten till annan tillhörigt område, i fråga om vilken staten i stöd av 15 § detta kapitel utövar rättsinnehavaren tillkommande rättigheter, så ock på området befintliga anordningar och anläggningar för flottningen.

Om överlåtelse, inteckning och tagande i mät av flottningsförening tillhörig egendom stadgas i 64 och 65 §§ detta kapitel.

17 §

Område, som i enlighet med 13 § detta kapitel inlösts för flottning eller till vars nyttjande i flottningsstadga beviljats rätt, samt anordningar och anläggningar på området, vilka enligt föreskrift i utförts för flottningen, må i enlighet med flottningsstadgan nyttjas av envar, som lagligen bedriver flottning i vattendraget. Detsamma gäller även anordningar för utvältning i eller upptagande från vattnet av virke på område, som ovan avses, ändå att utförande av dem i

flottningsstadgan ej föreskrivits. Av den, som begagnar sig av dem, må ej ersättning uttagas annat än i enlighet med 25, 27 och 31 §§ detta kapitel.

18 § (29.7.1976/649)

I flottningsstadga kan, såframt det är påkallat för säkerställande av flottningens bedrivande i sjö eller saltsjön, bestämmas att i del av vattendrag, där kungsådra eller allmän farled ej finnes, visst område skall vara allmän flottled. Finnes i vattendraget allmän farled, kan i flottningsstadgan bestämmas, att den allmänna flottleden omfattar ett bredare område än den allmänna farleden. Området för allmän flottled får ej fastställas till större bredd än vad oundgängligt behov kräver. Om ersättning, som för vattenområdes förklarande för allmän flottled och dess nyttjande för ändamålet skall erläggas till områdets ägare, äger vad i 4 kap. 8 § är stadgat motsvarande tillämpning.

Om byggande av för sjöfarten nödiga säkerhetsanordningar i allmän flottled gäller vad om säkerhetsanordningar för sjöfarten är särskilt stadgat.

En allmän flottled som fastställs med stöd av 1 mom. samt en bestämmelse enligt 1 mom. om bredden på en allmän flottled skall införas i vattenbeslutsregistret, på miljötillståndsverkets karta samt på den karta som skall fogas till flottningsstadgan. (4.2.2000/88)

19 § (29.7.1976/649)

I flottningsstadga skall, såframt sådan fastställs för vattendraget, bestämmas att flottning på åtgärd av flottningsförening skall utföras såsom samfällad flottning för virkesägarnas gemensamma räkning. Flottning får dock icke bestämmas att bli utförd som samfällad flottning, såframt dess utförande såsom separat flottning med beaktande av transportkostnaderna för det virke, som skall flottas i vattendraget, är förmånligare än samfällad flottning och flottningens utförande såsom separat flottning icke förorsakar men för det allmänna anordnandet av flottningen, ej heller för annat nyttjande av vattendraget.

Oberoende av att samfällad flottning har bestämts, kan miljötillståndsverket på ansökan, sedan flottningsföreningen och vederbörande myndigheter har blivit hörda, meddela en virkesägare tillstånd att på området för samfällad flottning bedriva separat flottning, om inte virkesägaren annars kontinuerligt utan oskäligen kostnader kan få tillgång till virke och tillvägagångssättet inte förorsakar nämnvärt men eller nämnvärd ökning av kostnaderna per enhet för samfällad flottning. En virkesägare har alltid rätt att utan tillstånd bedriva separat flottning av sitt virke för husbehov. (4.2.2000/88)

Då i 2 mom. nämnt tillstånd beviljas, skola i tillståndet även intagas bestämmelser om vilka arbeten och anordningar förrättare av separat flottning skall utföra för att skydda annans rätt och fördel mot skada, förorsakad av separat flottning, samt för att undvika att men åsamkas samfällad flottning eller annat nyttjande av vattendraget.

20 §

Samfällad flottning bedrivs av flottningsförening, som för ändamålet bildas, eller av tidigare verksam flottningsförening enligt vad i flottningsstadga föreskrives. Då flottningstadga fastställs, skall förordnas, av vem flottningsförenings första stämma skall utlysas.

Vad i denna lag stadgas om flottande gäller flottningsförening, då flottningen bedrivs av föreningen, såframt ej annat framgår av stadgandet i varje särskilt fall.

21 §

Innan område för samfällad flottning genom föreskrift i flottningsstadga utvidgas eller inskränkas, skall den flottningsförening, som förändringen gäller, beredas tillfälle att avgiva utlåtande. Lag samma vare, då föreningens upphörande följer av föreningens sammanslagning med annan förening eller av annan orsak. Föreskrift, som ovan avses, må intagas i flottningsstadga, ändå att flottningsföreningen motsätter sig föreskriften, såframt det för allmän reglering av flottningen finnes nödigt.

22 §

Då i flottningsstadga intagits föreskrifter om åtgärder, vilka skola vidtagas enligt 11 § 1 mom. detta kapitel för vattendragets utbyggande för flottning, skall däri även angivas, när arbeten, anordningar och anläggningar, om vilkas utförande föreskrift meddelats, skola vara färdiga samt, där fastställande av flottningsstadgan stöder sig på 8 § 1 mom. detta kapitel, i vilken omfattning de skola vara slutförda, innan flottning i vattendraget må bedrivas.

23 §

I flottningsstadga skall intagas bestämmelse därom, vem som i egenskap av utbyggare av vattendraget för flottning skall utföra arbeten, anordningar och anläggningar, som i 22 § detta kapitel avses, eller eljest ombesörja åtgärderna för utbyggandet.

Till utbyggare av vattendraget må, såframt ej staten övertager uppgiften, flottningsförening eller annan flottande utan sitt begivande förordnas på område, där vederbörande stadigvarande bedriver flottning. Utförandet av arbeten, anordningar och anläggningar må även överlämnas åt olika utbyggare.

24 §

Då i flottningsstadga intagas bestämmelser om utbyggande av vattendraget för flottning, skall däri även angivas det beräknade beloppet av kostnaderna för utbyggandet särskilt för varje arbete, anordning och anläggning. Dessa kostnader böra erläggas av vattendragets utbyggare.

Till de kostnader för utbyggande av vattendraget, vilka här avses, hänförs utgifterna för handläggningen av ärende angående fastställande av flottningsstadga eller dess ändrande, uppgörande av plan för och utförandet av de i flottningsstadgan angivna arbetena, anordningarna och anläggningarna i eller i anslutning till vattendraget, i flottningsstadgan föreskrivna engångsersättningar för områden, som inlösts, och nyttjanderätt, som beviljats för flottningen, samt ersättningar för skada, men och annan förlust av förmån, som följt av utbyggandet, så ock avgifter för försäkring av anordningarna och anläggningarna mot skada samt skälig ränta på de belopp, som skola erläggas, intill dess kostnaderna för utbyggandet slutligt fastställts.

25 §

Flottande äger åt utbyggare av vattendraget erlägga ersättning för utbyggnadskostnader, som i 24 § detta kapitel nämnas, jämte därå löpande ränta, räknat från tiden för fastställande av

ersättningsbeloppen, samt kostnaderna för ersättnings uttagande. Utbyggaren har ej rätt till annan ersättning eller avgift av flottande.

26 §

I flottningsstadga skall angivas, på vad sätt och när ersättning för kostnaderna för utbyggandet skall åt utbyggaren erläggas. Likaledes skall föreskrivas, om och huru vattendraget för ernående av en rättvis fördelning av kostnaderna för utbyggandet skall indelas i distrikt, samt de grunder angivas, enligt vilka olika slag av virke skola jämföras med varandra vid beräkning av ersättningar för kostnaderna. Vid fastställande av dessa grunder skall främst den omständigheten beaktas, i vad mån virke av olika slag försliter för flottningen utförda anordningar.

Äro icke kostnaderna för utbyggandet så obetydliga, att deras erläggande skäligen kan påföras de flottande under ett år, skall i flottningsstadga föreskrivas, att de skola amorteras medelst en enhetsavgift, vars belopp fastställs så, att kostnaderna för utbyggandet kunna beräknas bliva erlagda under högst tjugo års amorteringstid. Den omständigheten, att sagda tid gått till ända, må dock ej utgöra hinder för utbyggaren att indriva då ännu icke erlagda amorteringsavgifter.

27 §

Har någon utan att vara utbyggare av vattendraget i detta utfört arbeten, anordningar eller anläggningar, vilka däri allmänt tillgodose flottningen, må han medelst bestämmelser, som skola intagas i flottningsstadgan, berättigas att för dem erhålla ersättning med iakttagande i tillämpliga delar av vad om ersättande av kostnaderna för utbyggande stadgats. Har sådan ersättning ej fastställts och äro arbeten, anordningar och anläggningar av anförd beskaffenhet nyttiga för den, som senare förstädigats att utbygga vattendraget för flottning, må utbyggaren medelst bestämning i flottningsstadgan åläggas att av den, som utfört arbetena, anordningarna och anläggningarna, inlösa rätten till dem enligt deras dåvarande värde. Har föreskrift redan meddelats om erläggande för nyttiga arbeten, anordningar och anläggningar av ersättning, som delvis ännu icke erlagts, skall till grund för löseskillingens fastställande tagas ännu oguldet belopp av ersättningen.

Vid ombyte av utbyggare skola stadgandena ovan i 1 mom. äga motsvarande tillämpning. Utbyggare är jämväl pliktig att ersätta kostnader, vilka innan utbyggaren förordnats förorsakats av uppgörande av plan för utbyggandet, handläggningen av ärende angående fastställande av flottningsstadgan eller dess ändrande eller andra förberedande åtgärder.

Vad ovan sagts om arbeten, anordningar och anläggningar gäller i tillämpliga delar även område och annan egendom, som anskaffats för flottningen.

28 §

Utbyggares rätt till ersättning för arbeten, anordningar och anläggningar för flottningen må icke överlåtas åt annan förutom i de fall, om vilka i denna lag stadgas.

29 §

Anordningar och anläggningar, vilka i flottningsstadga föreskrivits till utförande för vattendragets utbyggande eller för vilka erläggande av ersättning i flottningsstadgan i stöd av 27 § detta kapitel fastställts, böra hållas i vederbörligt skick. Även övriga anordningar och

anläggningar för flottningen skola så underhållas, att de ej åsamka fara eller men för allmänt eller enskilt intresse. Till underhåll hänföres även förnyelse av anordningar och anläggningar.

Underhållet ombesörjes av flottningsförening på område, där föreningen stadigvarande bedriver flottning. I annat fall bör i flottningsstadga föreskrivas, vem underhållet åligger, med motsvarande tillämpning av vad i 23 § 2 mom. detta kapitel om utbyggare är stadgat.

Försummas underhållsskyldigheten enligt 1 mom., skall bestämmelserna i 21 kap. 3 § iakttas. Miljötillståndsverket kan förbjuda flottning i ett vattendrag eller en del därav tills försummelsen har avhjälppts på behörigt sätt. (4.2.2000/88)

30 §

Anordningar och anläggningar, som i flottningsstadga föreskrivits till utförande för vattendragets utbyggande eller för vilka erläggande av ersättning i flottningsstadgan föreskrivits, må ej avlägsnas utan att härtill berättigande bestämmelse intagits i flottningsstadgan. För förnyelse eller ändamålsenlig ändring av anordningar och anläggningar av sagda beskaffenhet erfordras ej bestämmelse, som ovan avsetts, såframt arbetet utföres utan att i vattendraget åstadkommes ändring eller påföljd, som i 1 kap. 12–15 §§ avses.

Om avlägsnande av annan anordning eller anläggning för flottning i vattendraget än i 1 mom. avses äger vad i 2 kap. 31 § 2 och 3 mom. är stadgat motsvarande tillämpning.

Då flottning i vattendrag eller del därav upphör, skall syssloman som avses i 62 § i detta kapitel eller, om en sådan inte tillsatts, den regionala miljöcentralen vidta åtgärder för att avlägsna eller ändra anordningar och anläggningar, som kan vara farliga eller menliga vid vattendragets nyttjande. Föranleds inte av åtgärden i 1 kap. 12-15 eller 19 § avsedd förändring eller påföljd, kan åtgärden vidtas redan innan flottningsstadgan ändrats eller upphävts. (24.1.1995/79)

31 § (4.2.2000/88)

En flottande skall till den underhållsskyldiga betala ersättning för kostnader som under flottningsåret har vållats genom underhåll av vattendraget samt anordningar och anläggningar som enligt föreskrifter i flottningsstadgan skall utföras för vattendragets utbyggande eller för vilka i flottningsstadgan med stöd av 27 § i detta kapitel har föreskrivits att ersättning skall betalas. Om inte något annat följer av vad som sägs nedan, skall ersättning betalas för varje flottningsår efter årets utgång. I fråga om ersättningen gäller på motsvarande sätt vad som i 26 § 1 mom. i detta kapitel föreskrivs om utbyggnadskostnader. Är kostnaderna för något år ovanligt höga, får miljötillståndsverket på ansökan av den underhållsskyldiga bevilja denne rätt att av de flottande uppbara förskottsavgifter för ändamålet.

Miljötillståndsverket får på ansökan av en underhållsskyldig eller flottande bestämma att underhållskostnader som skulle medföra avsevärd besparing av kostnaderna för dem som under kommande år bedriver flottning skall amorteras under flera års tid, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 26 § 2 mom. i detta kapitel.

32 §

Den, som utbygger eller underhåller vattendrag, äger rätt att för säkerställande av förfallen ogulden fordran kvarhålla i hans besittning varande virke, som under vederbörande år eller

senare flottats av den, som underlåtit betalning, samt att till gäldande av sin fordran jämte indrivningskostnader därav försälja erforderlig del. Är virket ej i utbyggarens eller den underhållsskyldiges besittning, må denne av utmätningsman ansöka om åtgärd, varom nedan i 88 § detta kapitel stadgas.

33 § (4.2.2000/88)

Har en utbyggare eller underhållsskyldig skadeförsäkrat anordningar eller anläggningar som har utförts för flottningen, skall ersättningsbelopp som har utfallit till följd av en inträffad skada användas för förnyande av dessa eller enligt miljötillståndsverkets beslut till annat iståndsättande av vattendraget för flottningen.

34 §

Har flottning i ett vattendrag upphört och flottningsstadgan med anledning härav upphävts, skall forststyrelsen sälja eller på annat sätt överlåta de områden som har inlösts för flottningen samt sådana anordningar och anläggningar för utbyggande av vattendraget som inte tillhör en enskild flottare eller en flottningsförening. Försäljningen skall verkställas utan dröjsmål på yrkande av vattendragets utbyggare eller en underhållsskyldig som ännu inte till fullt belopp har fått den ersättning som han har rätt till. De medel som influtit genom överlåtelsen skall, sedan de kostnader som orsakats av försäljningen och de skulder som möjligen belastat egendomen har betalats samt utbyggaren och den underhållsskyldige av de nämnda medlen fått den obetalda ersättning som de har rätt till, användas för flottningen eller för ändamål som tjänar återställande av vattendragens tillstånd, främst inom vattendraget i fråga.
(10.3.1989/236)

Vad i 1 mom. är stadgat gäller i tillämpliga delar även område, anordning och anläggning, som i sagda moment avses och i anledning av ändrat flottningssätt eller av annan orsak, som följer av ändring av flottningsstadgan, icke längre behövs för flottningens bedrivande i vattendraget.

35 § (4.2.2000/88)

När fastställande av flottningsstadga har sökts för ett vattendrag som avses i 8 § 1 mom. i detta kapitel eller en del därav, kan miljötillståndsverket innan ärendet slutligt har avgjorts på ansökan bevilja en flottande tillstånd att för viss tid interimistiskt bedriva flottning, om uppskjutandet av flottningen skulle medföra avsevärd skada för sökanden och flottningen kan inledas utan att vålla samfärdseln, fisket, vattendragets användning för rekreation eller annan användning av detta synnerligt men och utan att vålla anordningar och anläggningar i vattendraget eller på dess strand avsevärd skada.

Söks ett i 13 § i detta kapitel avsett tillstånd att inlösa eller använda ett område medan ett ärende om fastställande eller ändring av en flottningsstadga är anhängigt, kan miljötillståndsverket på ansökan innan ärendet slutligt har avgjorts bevilja en flottande interimistiskt tillstånd att använda området, om detta inte hindrar att förhållandena återställs i det fall att tillståndet inte skulle beviljas eller beviljas på andra villkor än det interimistiska tillståndet. För skada, men eller annan förlust av fördel som användningen vållar skall den flottande betala ersättning till vederbörande.

36 § (29.7.1976/649)

I utslag, där tillstånd till interimslottning beviljas, skall tillika bestämmas, hur flottningen får bedrivas i vattendraget och vilka åtgärder den flottande skall vidtaga till förebyggande eller minskande av skada, men och annan förlust av förmån, som förorsakas av flottningen. Flottande kan även åläggas att ställa säkerhet för fullgörande av den ersättningsskyldighet, som kan uppstå för honom. Vad ovan är sagt iakttages i tillämpliga delar även då flottande beviljas i 35 § 2 mom. avsett tillstånd till nyttjande av område som erfordras för flottning.

Miljötillståndsverket kan bestämma att ett beslut genom vilket ett i 1 mom. avsett tillstånd har beviljats skall iaktas också om ändring söks i det. (4.2.2000/88)

37 §

Vad i 35 och 36 §§ detta kapitel är stadgat skall jämväl iakttas, då flottningsstadga genom laga kraft ägande utslag fastställts, men för säkerställande av allmänt eller enskilt intresse avsedda arbeten, anordningar och anläggningar, som nämns i 11 § 1 mom. detta kapitel, icke ännu utförts.

Fastställd flottningsstadga skall i tillämpliga delar iakttas vid flottning, som i 1 mom. avses.

38 §

Flottande, som betjänat sig av arbeten, anordningar och anläggningar, vilka enligt föreskrift i flottningsstadga utförts i vattendraget eller i anslutning därtill, innan kostnaderna för deras istandsättande slutligt fastställts, är skyldig att erlagga gottgörelse för dessa kostnader enligt i flottningsstadgan ingående kostnadsberäkning. Innan flottningen begynner, äger han ställa säkerhet åt utbyggaren för ersättningens gäldande. Skada å anordningar och anläggningar skall av den flottande ersättas.

Underlåter flottande att ställa säkerhet eller att ersätta i 1 mom. nämnd skada, äger utbyggaren rätt, varom i 32 § detta kapitel stadgas.

39 §

Om bedrivandet av flottning genom flottningsstadgan har begränsats till en viss tid, men rådande förhållanden under någon flottningsperiod kräver förlängning av flottningstiden, kan miljötillståndsverket på ansökan förlänga flottningstiden för ett år i sänder. (4.2.2000/88)

Om sådant beslut gäller vad i 36 § 2 mom. detta kapitel stadgas.

Flottningsförening.

40 §

Medlemmar i flottningsförening äro de virkesägare, vilkas virke under vederbörande år i enlighet med 19 § 1 mom. detta kapitel flottas samfällt, varjämte skogsägarna i föreningen företrädas av en medlem.

Medlemskapet för ägare av flottgods begynner den dag föreningens ordinarie vårstämma hålles, såframt han därförinnan anmält virke till flottning, eller vid den senare tidpunkt, då han gör sådan anmälan, samt varar till följande motsvarande stämma. Äro frågor rörande det föregående årets flottning då ännu oavgjorda, fortfar medlemskapet i fråga om dem, till dess

de slutligt utretts. Mandattiden för den medlem, som företräder skogsägarna, börjar dagen efter den dag, då den ordinarie vårstämman i flottningsföreningen hålles som följer näst efter hans förordnande till medlem, samt utgår det tredje året den dag, då motsvarande stämman hålles. (29.7.1976/649)

41 § (4.2.2000/88)

En medlem som i flottningsföreningen företräder skogsägarna skall på miljötillståndsverkets uppmaning utses av ifrågavarande skogscentral och miljötillståndsverket skall förordna denne till medlem av föreningen. Om det finns flera sådana skogscentraler på det område från vilket uttaget virke på åtgärd av föreningen flottas, skall var och en av dem nominera en kandidat och miljötillståndsverket skall utfärda förordnande för den kandidat som verket finner mest lämplig att företräda skogsägarna på området. Om staten äger mer än hälften av skogsarealen på området, nomineras kandidaten av Forststyrelsen. Ett ärende som avses ovan i denna paragraf väcks genom ansökan till miljötillståndsverket.

En sådan medlem av en flottningsförening som avses i denna paragraf har rätt att av den som har nominerat denne till kandidat få en skälig ersättning för uppdraget. Är flera skogscentraler verksamma på ett område som avses i 1 mom. och har kandidaten nominerats av någon av dem, skall de övriga skogscentralerna delta i ersättningen i det förhållande som skogsområdet från vilket virket på åtgärd av föreningen flottas fördelar sig mellan dessa skogscentralers verksamhetsområden. Meningsskiljaktigheter om ersättningen eller deltagande i den skall avgöras av miljötillståndsverket.

42 §

Flottningsförenings uppgift är att bedriva samfällad flottning på det område för sådan flottning, som i flottningsstadgan angives, vårda egendom, som för flottningen erhållits, och annan föreningen tillhörig egendom samt handhava även övriga på föreningen enligt denna lag ankommande angelägenheter.

Flottningsförening kan även åta sig virkets utvärtning i vattnet och sådan separat flottning, som av föreningen lämpligen kan bedrivas, samt även andra uppgifter, som ansluta sig till flottningen. Likaledes kan flottningsförening för att nedbringa flottningskostnaderna eller för att sysselsätta sin personal under annan tid än flottningsperioden nyttja för flottningen anskaffad egendom i förvärvssyfte, såvitt föreningens egentliga uppgifter icke därav bli lidande. Annan verksamhet får föreningen ej utöva. (29.7.1976/649)

Samfällad flottning bedrivs på ägarnas av flottgodset gemensamma ansvar med beaktande av vad nedan i 83 § detta kapitel stadgas.

43 §

Ombesörjer ej virkesägare under tid, som av flottningsförening föreskrivits, utvärtning i vattnet eller annan transport till mottagningsställe av virke, som anmälts till flottning, äger flottningsförening rätt att på ägarens bekostnad draga försorg därom.

Besluter flottningsförenings styrelse något år att för utomordentlig vattenbrist eller annat övermäktigt hinder avbryta flottningen antingen till en del eller helt, bör därom, för att föreningen må befrias från ansvarighet för skada till följd av avbrottet, utan dröjsmål anmälas hos virkesägaren. Föreningen bör, såvitt möjligt, forsla virket till närbeläget lämpligt ställe i

vattendraget, som av ägaren anvisas. Ägaren skall därvid, såframt föreningens styrelse ej annorlunda besluter, erlægga av forslingen förorsakade kostnader och i förväg ställa godtagbar säkerhet för deras erläggande.

44 §

Flottande är berättigad att få sitt virke skilt från samfällad flottning även annorstädes än på skiljeställe, som i flottningsstadgan angives, såframt det påkallas av viktiga skäl och kan försiggå utan att medföra oskäligt men eller dröjsmål eller avsevärt ökade kostnader för den samfällda flottningen. Anhållan härom bör göras hos flottningsföreningens styrelse, såvitt möjligt, innan flottningen vidtager.

45 §

Till stämma för bildande av flottningsförening skola de virkesägare kallas, vilka tillhörigt virke flottas på området för den gemensamma flottningen. Om stämman skall offentligt kungöras i vederbörande kommuner samt skriftligt meddelande tillställas kända virkesägare, som ovan avses. Till stämman skall ock kallas i enlighet med 41 § 1 mom. detta kapitel förordnad företrädare för skogsägarna.

Vid stämma för föreningens bildande, vilken vid behov må fortsättas på tid, som av stämman utsattes, skall reglemente för föreningen antagas. Omröstning vid stämman verkställs efter huvudtalet.

Sedan reglementet har antagits, men ännu inte fastställts enligt 48 § i detta kapitel, skall föreningens angelägenheter skötas enligt det antagna reglementet. Har miljötilståndverket på ansökan av den som saken gäller genom interimistiskt beslut eller i samband med fastställandet av reglementet föreskrivit ändringar i ett reglemente som antagits av föreningens stämma, skall ändringarna iakttas, även om beslutet om fastställande inte har vunnit laga kraft. (4.2.2000/88)

46 §

I reglemente för flottningsförening skall angivas:

- 1) föreningens namn och den kommun, som är föreningens hemort;
- 2) området för föreningens samfällda flottning;
- 3) huru röstetalet för föreningens medlemmar, förutom för den medlem, som företräder skogsägarna, beräknas vid föreningens stämma;
- 4) antalet medlemmar, som årligen vid ordinarie vårstämma inväljes i föreningens styrelse, samt huruvida och till vilket antal ersättare för dem skola utses;
- 5) huru föreningens namn tecknas;
- 6) huru flottningschef och övriga funktionärer antagas;
- 7) huru avlöningen för styrelsens medlemmar och föreningens funktionärer fastställs;

8) räkenskapsperioden och grunderna för räkenskapsföringen samt inom vilken tid verksamhetsberättelsen skall avfattas och bokslutet uppgöras samt huru räkenskaperna granskas;

9) tiden för ordinarie vårstämma samt huruvida andra ordinarie stämmor böra hållas och vid dem förekommande ärenden;

10) sättet för kallelse till ordinarie och extraordinarie stämma samt huru uppgifter, som på bestämda tider skola lämnas om flottningens fortskridande, och övriga tillkännagivanden skola bringas till medlemmarnas kännedom;

11) huru de egentliga flottningskostnaderna skola fördelas med iakttagande av vad nedan i 70 § detta kapitel är stadgat samt huruvida och på vilket sätt området för den samfällda flottningen för fördelningen av sagda kostnader skall indelas i distrikt samt grunden för fördelning mellan medlemmarna av flottningskostnader, vilka icke särskilt hänföra sig till visst distrikt;

12) huru tiden för erläggande av förskottsavgifter för flottningskostnaderna skall bestämmas;

13) när och på vad sätt virkesägarna skola anmäla det virke, som skall flottas; samt

14) på vilket sätt virket på åtgärd av ägaren skall förses med märke, enligt vilka grunder antalet flottningsmärken, som förbehållits medlemmarna, skall bestämmas, och när märkena böra anmälas hos styrelsen för godkännande och registrering, samt huruvida och till vilket belopp registreringsavgift skall erläggas.

47 §

I reglemente för flottningsförening må föreskrivas, att virkesägare, som sinsemellan överenskommit och i god tid före ingången av flottningsåret anmält hos flottningsföreningens styrelse, att de i stället för virke, som av dem överlämnats till flottning, efter avslutad flottning mottaga motsvarande mängd virke av enahanda slag, få, såvitt skiljning till en del eller helt och hållet kan verkställas enligt sagda grund (samsortering), såsom avdrag på de flottningskostnader, vilka ankomma på dem, räkna sig till godo genom sådan anordning erhållen besparing i förhållande till mängden av det virke, som av dem överlämnats till flottning och på ovan avsett sätt skilts.

Är begränsning av längden på virke, som skall flottas, nödig, skall i reglementet föreskrivas, huru beslut därom skall fattas och huru mycket längden högst får begränsas.

I reglemente för flottningsförening må även andra än ovan i 1 och 2 mom. samt i 46 § detta kapitel nämnda föreskrifter intagas rörande föreningens organisation eller medlemmarnas av flottningen härflytande förhållande till varandra eller till föreningen och ordnandet av dessa förhållanden, såframt om dem föreskrifter icke ingå i lag, förordning eller flottningsstadga.

48 § (4.2.2000/88)

Fastställande av reglementet för en flottningsförening skall sökas hos miljötillsynsverket.

Miljötillståndsverket får i samband med handläggningen av ansökan göra sådana ändringar i ett antaget reglemente som lagen förutsätter samt sådana tillägg och ändringar som skall anses nödvändiga för att skydda föreningens medlemmars eller utomståendes rätt.

49 §

Ändring av reglementet för en flottningsförening kan sökas hos miljötillståndsverket av flottningsföreningen, av en enskild flottare eller av Forststyrelsen. Har ändringsförslaget inte behandlats vid föreningens stämma, skall denna beredas tillfälle att avge utlåtande om förslaget. (4.2.2000/88)

Ändringen må, ändå att föreningen ej förordat densamma, fastställas, där fråga är om ändring, som avses i 48 § 2 mom. detta kapitel.

50 §

Flottningsförenings bokslut och berättelse över granskningen av dess säakenskaper skola framläggas vid föreningens ordinarie vårstämma. Vid stämman fattas beslut om fastställande av bokslutet, beviljande av ansvarsfrihet eller de andra åtgärder, till vilka föreningens förvaltning och räkenskaper giva anledning.

Beslut om överlåtelse av och medgivande av in-teckning i fast egendom samt upptagande av lån, som ej förfaller till betalning under samma flottningsår, skall fattas vid flottningsförenings stämma.

51 §

I handläggningen av angelägenheter angående varje års flottning få vid flottningsförenings stämma endast de medlemmar av föreningen deltaga, vilka tillhörigt virke sagda år på åtgärd av flottningsföreningen flottats, samt därjämte den medlem, som företräder skogsägarna.

Vid flottningsförenings stämma, med undantag för den stämma, vid vilken föreningen konstitueras, utgör röstetalet för den medlem, som företräder skogsägarna, en femtedel av övriga i omröstningen deltagande medlemmars sammanlagda röstetal.

52 §

Flottningsförening skall ha styrelse, vilken består av de medlemmar, som valts vid föreningens ordinarie vårstämma, samt därjämte av en medlem, som företräder skogsägarna. Om förordnande till uppdraget av den medlem som företräder skogsägarna samt om hans mandattid och arvode gäller i tillämpliga delar vad i detta kapitel 40 och 41 §§ är stadgat om förordnande till uppdraget av den medlem i flottningsförening som företräder skogsägarna samt om hans mandattid och arvode. (29.7.1976/649)

Ingår ej i reglemente föreskrift om val av styrelsens ordförande eller har ordförande ej utsetts, då val av medlemmar i styrelsen vid stämman ägt rum, väljer styrelsen inom sig ordförande.

53 §

En medlem av en flottningsförenings styrelse skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte jord- och skogsbruksministeriet beviljar flottningsföreningen undantag. (8.1.1993/98)

Den som är omyndig eller försatt i konkurs får inte vara styrelsemedlem. (8.1.1993/98)

Den som har valt eller förordnat en medlem till styrelsen kan skilja denne från uppdraget även om dennes mandatperiod inte ännu har gått ut. En styrelsemedlem som har valts i enlighet med reglementet skall dock få arvode också för den återstående tiden, om inte miljötillståndsverket på ansökan av föreningen bestämmer något annat. (4.2.2000/88)

54 §

Flottningsförenings styrelse åligger att med all omsorg och med oväldigt beaktande av medlemmarnas av föreningen intressen handhåva föreningens förvaltning i enlighet med lag och fastställda stadgar samt föreningsstämmans anvisningar. Dock må styrelsen ej följa beslut av stämman, som uppenbarligen strider mot lag, flottningsstadga, flottningsförenings reglemente eller av myndighet meddelad föreskrift eller beslut, som nedan i 76 § 3 mom. detta kapitel avses.

55 §

Styrelsen äger föra flottningsförenings talan vid domstol samt jämväl i övrigt företräda föreningen.

Stämning samt, såframt ej annat av 91 § detta kapitel följer, annat tillkännagivande eller yrkande anses hava kommit till föreningens kännedom, då de i laga ordning delgivits medlem av styrelsen eller flottningschef.

56 § (8.1.1993/98)

Styrelsen får ge en medlem av styrelsen eller en flottningschef eller någon annan funktionär i föreningen i uppdrag att under styrelsens tillsyn handha vissa förvaltningsangelägenheter. I fråga om en sådan person gäller i tillämpliga delar vad som i 53 § 1 och 2 mom. i detta kapitel stadgas om medlem av styrelsen och i 54 § om styrelsen.

57 §

Styrelsen är såframt i reglemente ej annat föreskrivits, beslutför, då mera än hälften av hela antalet medlemmar är närvarande.

Såsom styrelsens beslut gäller, såframt ej beslut enligt reglementet skall fattas med viss röstövertvikt eller enhälligt, den åsikt, som de flesta efter huvudtalet omfattat, eller vid lika röstetal den åsikt, som ordföranden biträtt, samt vid val den åsikt, för vilken lotten utfallit.

58 § (4.2.2000/88)

Flottningsförenings styrelse skall se till att föreningens namn, hemort och området för samfällad flottning, styrelsemedlemmarnas namn och hemorter samt sättet på vilket föreningens namn tecknas och vilka som har rätt att teckna namnet anmäls till ett register som förs vid miljötillståndsverket och om vilket bestäms genom förordning. Till registret skall

också anmälas fastställande eller ändring av föreningens reglemente och till anmälan skall fogas en officiellt bestyrkt kopia av beslutet.

59 §

För granskning av förvaltningen och räkenskaperna skall flottningsföreningen utse minst två revisorer samt suppleanter för dem. Miljötillståndsverket kan, om den finner skäl därtill, på ansökan av en medlem i föreningen eller Forststyrelsen, förordna en kompetent person att, utöver de revisorer som föreningen har utsett, under tjänsteansvar granska föreningens räkenskaper och avge berättelse därom till Forststyrelsen. Arvodet för en sådan revisor fastställs av miljötillståndsverket och betalas av flottningsföreningen. (4.2.2000/88)

Om revisor gäller vad 53 § 1 och 2 mom. stadgar om medlem av styrelsen. (8.1.1993/98)

60 §

Medlem av styrelsen, i 56 § detta kapitel avsedd funktionär samt revisor skall ersätta föreningen skada, som han vid handhavandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet åsamkat föreningen.

Person, som i 1 mom. avses, är pliktig att ersätta medlem av föreningen skada, vilken han åsamkat medlem genom åtgärd, som nedan i 76 § 3 mom. detta kapitel avses.

Finnes vårdslösheten vara lindrig, må ersättningens belopp nedsättas, där det med avseende å skadans omfattning och andra omständigheter prövas skäligt.

För skada, som skall ersättas av flere, ansvara dessa solidariskt. Har dock ersättningen för skada i enlighet med 3 mom. nedsatts i fråga om någon, ansvarar denne endast med det nedsatta beloppet. Ersättningsbeloppet skall mellan de för ersättningen ansvariga fördelas enligt vad skäligt prövas med beaktande av den grad av skuld, som stannar envar ersättningsskyldig till last, och övriga omständigheter.

61 §

Ersättning enligt 60 § i detta kapitel skall yrkas genom talan i tingsrätten. (4.2.2000/88)

Talan om ersättning, som i stöd av 1 mom. sagda paragraf tillkommer flottningsförening, skall anhängiggöras inom sex månader från det beslut vid föreningsstämma fattats angående ansvarsfrihet, såframt fråga ej är om talan, som grundar sig på omständigheter, vilka framkommit efter det ansvarsfrihet beviljats. Ersättningstalan må även i det fall, att ansvarsfrihet beviljats, för föreningen väckas jämväl av den, som vid tiden för den åtgärd, vilken åsamkat skadan, varit medlem av föreningen och ej godkänt åtgärden.

62 § (4.2.2000/88)

Bedriver en flottningsförening något år inte flottning eller upphör samfällad flottning i vattendraget helt och hållet, skall miljötillståndsverket på ansökan av föreningens senaste styrelse eller, om den samfällda flottningen har upphört till följd av att flottningsstadgan har upphävts eller ändrats, på ansökan av forststyrelsen förordna en eller flera sysslomän att i stället för styrelsen och med styrelsens befogenheter sköta föreningens angelägenheter samt vid behov dra försorg om att de utredningsåtgärder vidtas som behövs för upplösning av

föreningen. Föreningsstämmans beslutanderätt utövas härvid, om det är fråga om en angelägenhet som angår flottningen under ett visst år, av föreningens medlemmar under detta år samt i annat fall av sysselemedlemmarna.

63 §

Förutom för flottningen inlöst eller på grund av föreskrift i flottningsstadga till flottningsförenings förfogande stående egendom är föreningen berättigad att i sitt namn förvärva fast egendom eller nyttjanderätt till sådan, såvitt egendomen är behövlig omedelbart för själva flottningen eller för anskaffande av kontors-, förråds- eller verkstadsbyggnad för föreningen eller för ordnande av bostäder för föreningens funktionärer eller arbetare eller för annat dylikt ändamål och förvärvandet av egendomen eller nyttjanderätten bör anses vara ekonomiskt ändamålsenligt.

Flottningsmateriel och annan lös egendom må av flottningsföreningen förvärfas, såframt dess förvärvande bör anses behövt för flottningen eller föreningens verksamhet i övrigt.

64 § (4.2.2000/88)

Fast egendom som enligt denna lag tillhör en flottningsförening eller som föreningen har förvärvat med stöd av 63 § 1 mom. i detta kapitel får föreningen överlåta eller låta inteckna för gäld endast om miljötillståndsverket på ansökan meddelat tillstånd därtill. Tillstånd får inte beviljas i fråga om egendom vars bevarande i flottningsföreningens besittning måste anses nödvändigt för fortsatt bedrivande av flottningen. Ovan nämnda egendom och därtill hörande anordningar och anläggningar får inte utmätas för annan än en i fastigheten intecknad fordran eller en fordran för vilken fastigheten annars utgör pant eller som har bättre förmånsrätt i fastigheten än den som inteckningen medför.

Överlåter en flottningsförening egendom som avses i 1 mom. eller annan egendom som tillhör föreningen, utan att det är fråga om realisering av lös egendom som är obrukbar eller som har blivit obehövlig, skall, om de inplutna medlen inte omedelbart används för anskaffande av egendom av motsvarande beskaffenhet, frågan om användningen av medlen genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för avgörande.

65 §

I stöd av flottningsstadga erhållen nyttjanderätt till annan tillhörigt område må icke överlåtas. Ej heller må sådan nyttjanderätt eller å området på grund av flottningsstadga utförda anordningar och anläggningar tagas i mät för flottningsföreningens gäld.

Om upphörande av nyttjanderätt är stadgat i 15 § detta kapitel.

66 §

Kostnader för anskaffande av egendom av visst slag, som behövs för flottningen eller för arbeten som främjar föreningens verksamhet under flera år och som inte skall anses vara utbyggnads- eller underhållskostnader vilka skall amorteras enligt föreskrifter i flottningsstadgan eller enligt beslut av miljötillståndsverket, får enligt föreskrift i flottningsföreningens reglemente eller med stöd av miljötillståndsverkets beslut, som meddelats på ansökan, amorteras under senare år genom amorteringsavgifter som uppbärs hos virkesägare vilka är medlemmar i föreningen, med iakttagande av grunder som i fråga om

varje slag av egendom och arbete har fastställts i reglementet eller särskilt av miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

Har flottningsförening gäld utöver vad som kan betalas medelst amorteringsavgifter, som under senare år erhållas av virkesägare vilka äro föreningens medlemmar, skola för erläggande av gälden erforderliga medel uppbäras såsom flottningskostnader för vederbörande år.

67 §

Flottningsförening är berättigad att även för längre tid än för flottningsåret ingå avtal med funktionärer och arbetare om arbetsförhållanden och till dem hörande avlöning, pension och övriga förmåner samt om skadestånd, utförande av arbeten, lega av egendom och andra med flottningen sammanhängande angelägenheter. Likaledes må föreningen ansluta sig såsom medlem eller delägare i sammanslutningar för främjande av flottningen eller för ordnande av pensionsskydd för arbetarna och dessas anhöriga. Ej må ovannämnda rätt dock utövas för överförande av förpliktelser, som åvila de medlemmar av föreningen, vilka under vederbörande år flottat virke tillhör, på de flottande under följande år.

Skall ett avtal som avses i 1 mom. anses medföra uppenbart oskäligen förmån för en utomstående, får tingsrätten, utom när den på talan av någondera avtalsparten har fastställt avtalet, på talan av en sådan medlem i flottningsföreningen som äger flottgods och som inte har medverkat till beslutet att ingå avtalet ändra avtalet tidigast från början av det flottningsår som följer efter året när avtalet ingicks. Har avtalet i ett sådant fall väsentligt ändrats, har den med vilken flottningsföreningen har ingått avtalet rätt att häva detta. Hävningsyrkandet skall framställas genom talan i tingsrätten. (4.2.2000/88)

Utan hinder av vad som ovan har sagts får tingsrätten på talan av en avtalspart eller en sådan medlem av föreningen som äger flottgods ändra ovan avsedda avtal om förhållandena har förändrats väsentligt och det finns synnerliga skäl att ändra avtalet. (4.2.2000/88)

68 §

En flottningsförening kan ha från dess övriga medel avskilda, enligt fastställda stadgar förvaltade fonder för utjämnande av kostnader för anskaffande och underhåll av egendom, för betalning av pensioner, för annan vård av funktionärer och arbetstagare samt för betalning av skatter, ersättningar och andra utbetalningar som förfaller till betalning först efter flottningsårets utgång. Föreningsstämmans beslut om att bilda en fond och anta stadgar för denna skall underställas miljötillståndsverket för fastställelse. Miljötillståndsverket får göra sådana ändringar i stadgarna som är nödvändiga för att föreningsmedlemmarnas intressen skall säkerställas. (4.2.2000/88)

Medel i fond, som i 1 mom. avses, må tagas i mät endast för gäld, för vars erläggande fondens medel enligt stadgarna äro avsedda att användas.

69 §

Till flottningskostnader hänföras:

1) egentliga flottningskostnader, vilka utgöras av arbetskostnader, ersättningar, legovederlag och övriga med dem jämförliga utgifter, kostnader, anskaffande och underhåll av egendom

samt erlagda försäkringsavgifter, som icke äro av nedan i 2 punkten avsedd beskaffenhet, utgifter för föreningens gäld, förvaltningskostnader, överföringar till fonder, som avses i 68 § detta kapitel, reserveringar, som nämnas i 72 § detta kapitel, samt övriga allmänna omkostnader;

2) sådana kostnader för utbyggande och underhåll, som avses i 25, 27 och 31 §§ detta kapitel; samt

3) särskilda kostnader, såsom för utvältning av virke i vatten, ordnande och verkställande av skiljning annorstädes än på skiljeställe, som i flottningstadga angivits, samt utgifter för separat flottning eller annan verksamhet, som ej hänför sig till samfällid flottning, eller för bevakande av de flottandes gemensamma intressen.

70 §

För de egentliga flottningskostnaderna under varje år ävensom för utbyggnads- och underhållskostnader, som hänföra sig till samma år, skola ägarna av virke, som på åtgärd av flottningsföreningen under året skall flottas, erlagga sin andel åt föreningen. Särskilda kostnader böra erläggas av den, till vars förmån den verksamhet, som föranlett dem, utövats. Annan ersättning för flottningens utförande må ej uppbäras.

De egentliga flottningskostnaderna skola fördelas mellan virkesägarna enligt grunder, som fastställts i reglementet. Vid fastställande av dessa grunder kan område för samfällid flottning på de ställen, vid vilka buntning eller skiljning av virke verkställs, samt även i övrigt på sådana avsnitt, där flottning eller bogsering kan medföra kostnader av olika storlek, indelas i särskilda distrikt. Huvudgrunden för kostnadernas fördelning är mängden av det virke som skall flottas, uttryckt i enheter, vilka bestämts i reglementet. Ytterligare kunna andra, i det enskilda fallet tillämpliga grunder, såsom transportavståndet, svårighetsgraden vid flottning och skiljning av olika virkesslag, ledernas duglighet för flottning samt merkostnader, förorsakade av virkespartiets storlek, beaktas vid verkställande av fördelningen.

(29.7.1976/649)

Utbyggnads- och underhållskostnaderna skola fördelas mellan virkesägarna enligt de grunder i flottningstadgan, vilka fastställts i stöd av 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. detta kapitel.

71 §

De medlemmar av flottningsföreningen, som äga flottgods, skola för bestridande av flottningskostnaderna åt föreningen erlagga de förskottsavgifter, som föreningens stämma besluter.

Förskottsavgiften må ej användas för annat ändamål än för bestridande av flottningskostnaderna. Medlem äger ej rätt att kvitta förskottsavgift mot fordran, som han har hos föreningen.

För förskottsavgift skall gottskrivas och för försenad avgift betalningsskyldig erlagga sex procents årlig ränta, därest föreningens stämma ej bestämt annat öm räntan. Ränta på försenad avgift må fastställas till en räntesats, som med högst fyra procent överstiger den ränta, som skall gottskrivas.

72 §

Den andel av flottningskostnaderna, som medlem skall erlægga, fastställs på grundvalen av föreningens bokslut.

Har ej beloppet av alla flottningskostnader kunnat utredas innan räkenskaperna avslutats och finnes ej för outhärrda kostnader fond, som i 68 § detta kapitel avses, får i flottningskostnaderna innefattas särskilt beräknat belopp för outhärrda kostnader. Förslår det beräknade beloppet ej eller yppa sig senare nya utgifter, för vilka medel ej stå till förfogande, skall tilläggsbeloppet uppbäras av de medlemmar, som under vederbörande ått ägt flottgods, på grundvalen av dem delgiven fördelningslängd.

Är för outhärrda utgifter anslaget belopp större än det belopp, som erfordras för utgifternas erläggande, skall det överskjutande beloppet, såframt det ej är ringa, jämte ränta återbäras ått vederbörande virkesägare.

73 §

Utfås ej av virkesägare dennes andel av flottningskostnaderna, skall andelen uppbäras av övriga medlemmar av föreningen, som samma ått ägt flottgods, med iakttagande av vad om uppbärande av erforderligt tilläggsbelopp för nya utgifter, som senare yppat sig, i 72 § detta kapitel är stadgat.

74 §

Flottningsförening är, om medlem icke erlagt sin andel av flottningskostnaderna eller förskottsavgift, berättigad ått till säkerhet för sin fordran kvarhålla honom tillhörigt virke, som av föreningen vederbörande ått eller senare flottas, samt ått på offentlig auktion försälja erforderlig mängd av virket för täckande av sin fordran och kostnaderna för dess uttagande.

I vattendrag äger nedströms flottningsförening på anmälan av annan flottningsförening för dess räkning kvarhålla flottgods för ändamål, som i 1 mom. nämnts.

75 § (29.7.1976/649)

75 § har upphävts genom L 29.7.1976/649.

76 §

Ett beslut av en flottningsförenings stämma som i strid med lag, flottningsstadga, flottningsförenings reglemente eller myndighetsföreskrift inskränker en föreningsmedlems rättigheter eller ått lägger honom skyldigheter är ogiltigt i förhållande till honom, om han inte har deltagit i fattandet av beslutet. Frågan om beslutets ogiltighet kan genom ansökan hänskjutas ått avgöras av miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

Om ett beslut av en flottningsförenings stämma eller en åttgärd av styrelsen annars strider mot lag, flottningsstadgan, flottningsförenings reglemente eller föreskrift av en myndighet, har den som vid tiden för fattandet av beslutet eller verkställandet av åttgärden var medlem av föreningen samt en styrelsemedlem rätt ått klandra beslutet eller en åttgärd som medlemmen inte har godkänt. Klander skall anföras genom en ansökan som skall väckas hos miljötillståndsverket senast den sextionde dagen efter ått beslutet fattades eller medlemmen fick del av styrelsens åttgärd eller, när det är fråga om uppbärande av tilläggsbelopp enligt 72

§ 2 mom. i detta kapitel, när medlemmen fick del av den fördelningslängd som nämns i ifrågavarande moment. (4.2.2000/88)

Hava de, som deltagit i beslut av förenings stämma eller åtgärd av styrelsen, på bekostnad av föreningen eller några av dess medlemmar förskaffat sig själva eller annan uppenbart orättmätiga förmåner, gäller om klander av beslutet eller åtgärden vad i 2 mom. är sagt.

77 §

Grundar sig rättshandling, som flottningsförening företagit med tredje man, på beslut eller åtgärd, som enligt 76 § detta kapitel kan klandras, eller har styrelsen eller funktionär, som avses i 56 § detta kapitel, vid företagande av rättshandling överskridit sin befogenhet, är rättshandlingen ej bindande för föreningen, om tredje mannen insett eller bort inse felaktighet, som ovan avses.

78 § (29.7.1976/649)

När en flottningsförenings verksamhet upphör, skall de sysslomän som har tillsatts för att ha hand om utredningen realisera föreningens lösa egendom, om det inte skall anses nödvändigt att hålla kvar den i vattendraget med tanke på eventuellt fortsatt bedrivande av flottning. På motsvarande sätt skall flottningsföreningens fasta egendom realiseras, om det inte med tanke på ett ovan nämnt eller annat ändamål som tjänar nyttjandet av skog eller vattendrag är nödvändigt att hålla kvar den i vattendraget. Miljötillståndsverket skall på ansökan av sysslomännen förordna vilken fast egendom som skall realiseras. Övrig fast egendom överförs till staten genom miljötillståndsverkets beslut, om vilket gäller vad som föreskrivs i 14 § 3 mom. i detta kapitel. (4.2.2000/88)

De medel som har influtit genom försäljningen skall, sedan föreningens ännu inte fullgjorda förpliktelser först har uppfyllts, av forststyrelsen användas till förmån för flottningen eller för något annat ändamål som tjänar återställande av vattendragets tillstånd, främst inom vattendraget i fråga. (10.3.1989/236)

Flottningsskada.

79 § (29.7.1976/649)

Med flottningsskada förstås skada, men och annan förlust av förmån, som åsamkats annan tillhörig egendom av arbeten eller åtgärder i samband med flottningen, av flottningsmaterielens eller virkets förvarande i vattendrag och på dess strand eller törnande mot strand samt av flottningsmanskapets beträdande av och vistelse på strand, ävensom skada, men och annan förlust av förmån, som åsamkats farkost, vilken färdas i vattendraget, av sjunket eller i sjunkande tillstånd befintligt flottgods eller av flottningsanordning, eller flottningsförmödenheter, som äro under vatten eller skada, men och annan förlust av förmån, som åsamkats fiskenät utanför flottled, av knippflottningsfästen eller eljest av flottningen, såframt skadan är sådan, som i 11 kap. avses. Skada, om vars ersättande enligt 13 § i detta kapitel bestämmelse ingår i flottningsstadga, hänföres ej till flottningsskada.

Om ersättande av skada, som förorsakats av fartygs sammanstötning, gäller vad i sjölagen är stadgat.

80 §

För flottningsskada, som i förväg kan uppskattas, må ersättning fastställas i flottningsstadga. Ersättningen skall utgivas främst av flottningsförening, om föreningen utövar verksamhet i vattendraget, eller av vattendragets utbyggare, och i fråga om den gäller i tillämpliga delar vad om kostnaderna för utbyggande är stadgat.

Är i flottningsstadga icke bestämt om ersättande av flottningsskada, skall yrkande på ersättning vid äventyr av talans förlust framställas skriftligen mot den som bedrivit flottningen eller den som företräder honom eller mot ägare av virke, som flottats uti ifrågavarande del av vattendraget, senast under det kalenderår, som följer näst efter flottningsåret. (29.7.1976/649)

81 § (29.7.1976/649)

Skada, åsamkad av flottning som utförts inom flottningsförenings verksamhetsområde, skall ersättas av flottningsföreningen.

Skada, som åsamkats av flottning inom annat än i 1 mom. avsett område, ersättes av virkets ägare eller, såframt flera virkesägare vid separat flottning under en och samma flottningsperiod bedrivit flottning i vattendraget, solidariskt av virkesägarna.

Har flottningsförening bedrivit separat flottning, äger i fråga om föreningen vad i 2 mom. är stadgat om virkesägare motsvarande tillämpning.

82 §

Har flottningsskada, för vilken ersättning påyrkats, åsamkats därav, att den, som lidit skada, försummat underhållet av sådan anordning eller anläggning för skyddande av sin egendom mot flottningsskada, som han ålagts utföra och underhålla, eller har han i strid med lag eller gällande föreskrifter helt eller till en del förorsakat eller på annat sätt för sin del vållat skadan eller har omständighet, som ej har samband med flottningen, medverkat till uppkomsten av skadan, är flottningsföreningen eller virkesägaren för däremot svarande del fri från ersättningskyldighet.

83 §

Virkesägare, som utgivit ersättning för flottningsskada, förorsakad vid separat flottning, till högre belopp än vad som proportionellt motsvarar hans andel i den av honom och övriga ersättningskyldiga sammanlagt flottade virkesmängden, äger rätt att av annan virkesägare erhålla dennes enligt samma grund beräknade andel av ersättningsbeloppet samt motsvarande del av den ersättning, som med beaktande av vad i 12 kap. 10 § är stadgat ej kunnat utfås av virkesägare, som är skyldig att erlægga densamma. Visas flottningsskadan vara vållad av en virkesägare eller av någon i hans tjänst anställd, är han dock skyldig att gentemot de övriga ensam ansvara för hela ersättningsbeloppet. För så vitt virkesägare visar att hans virke flottats vid separat flottning under sådan tid eller på sådant sätt, att skadan icke kunnat åsamkas av dess flottning, befrias han till motsvarande del från ansvaret för ersättningsbeloppet. (29.7.1976/649)

Har flottningsförening bedrivit separat flottning, äger i fråga om föreningen vad i 1 mom. om virkesägare är stadgat motsvarande tillämpning.

Ersättning för flottningsskada, som flottningsförening utgivit, hänföres till de egentliga flottningskostnaderna. Om skadan förorsakats av separat flottning, som flottningsföreningen

verkställt, och ej vållats av någon i föreningens tjänst anställd, skall ägaren av virket ersätta föreningen kostnaden för ersättande av skadan, såsom om gäldande av särskilda flottningskostnader är stadgat.

Har flottningsförening med stöd av 81 § 1 mom. erlagt skadestånd för skada, åsamkad av separat flottning, som utförts inom dess verksamhetsområde, utan att föreningen själv bedrivit separat flottning inom sitt område, äro de virkesägare, vilka bedrivit separat flottning, solidariskt skyldiga att ersätta flottningsföreningen för det belopp som föreningen utgivit i skadestånd. På fördelningen av ersättningsansvaret mellan virkesägarna gäller på motsvarande sätt vad i 1 mom. är sagt. (29.7.1976/649)

84 §

Kunna ej parterna enas om ersättningen för flottningskada, skall, såvitt icke av 90 § detta kapitel annat följer, yrkande därom prövas av skiljemän. Av skiljemännen utses en av den, som lidit skadan, och en av den, som yrkar på ersättning, samt ordförande gemensamt av de sålunda utsedda. Påyrkas ersättning gemensamt av två eller flere ersättningsskyldiga, skola dessa utse gemensam skiljeman.

Om skiljemännens behörighet och ansvar gäller lagen om skiljeförfarande. (12.7.1993/653)

85 §

Om en part inte inom sju dagar efter att motparten bevisligen har meddelat att han begär skiljeförfarande samt vem han har utsett till skiljeman, tillkännager vem han för sin del har utsett till skiljeman eller om de som skall utse en gemensam skiljeman inte enas om denne eller om skiljemännen inte enas om val av ordförande, skall den allmänna underrätt inom vars domkrets skadan påstås ha inträffat på ansökan av en part förordna en skiljeman eller ordförande enligt lagen om skiljeförfarande. I ett sådant förordnande får ändring inte sökas genom besvär. (12.7.1993/653)

Äro två eller flere enligt 81 § detta kapitel solidariskt skyldiga att ersätta flottningskada, men har yrkande framställts endast mot någon av dem, skall, såframt den, mot vilken yrkandet framställts, för skiljemännen förebringa utredning därom, att han bevisligen underrättat annan ersättningsskyldig om saken, även denne åläggas att solidariskt delta i ersättandet av skadan.

En skiljedom skall avfattas skriftligen med anteckning om när och var den meddelades. Domen, som skall undertecknas av skiljemännen, skall tillställas det behöriga miljötillståndsverket. Ett exemplar av domen skall tillställas varje part såsom anges i 37 § lagen om skiljeförfarande. (4.2.2000/88)

Skiljemän äga rätt att i skiljedomen för sig bestämma ersättning för resekostnader samt arvode enligt vad den till deras avgörande överlämnade sakens beskaffenhet och omfång samt därför erforderliga särskilda insikter prövas skäligen betinga. Tillika äga skiljemännen förordna, vem kostnaderna för skiljemannaförfarandet skola stanna till last.

86 §

En part som inte är nöjd med en skiljedom får söka ändring i den hos tingsrätten. Ett tvistemål som avser detta skall väckas inom 60 dagar från det domen gavs. (4.2.2000/88)

Sökes icke ändring i skiljedomen och är ej fråga om fall, som avses i 88 § 2 mom. detta kapitel, skall i fråga om verkställigheten iakttas vad i 3 kap. 16 § utsökningslagen stadgas.

87 §

Har flottningsskada uppkommit och har den ersättningsskyldiga ej vid anfordran därför ställt godtagbar säkerhet, må utmätningsman, såframt anspråket ej uppenbart är grundlöst, på yrkande av den, som lidit skadan, med kvarstad belägga erforderlig mängd av flottgodset.

Med kvarstad belagt virke utgör pant för erläggande av ersättningen för flottningsskadan samt av kvarstads- och övriga indrivningskostnader.

88 §

Siljemännen må, innan saken avgöres, besluta, att det belopp, för vilket säkerhet enligt 87 § detta kapitel skall ställas eller till säkerhet för vilket i stöd av sagda paragraf anhållan om kvarstad göres eller kvarstad beviljats, skall nedsättas från det belopp ersättningssökanden uppgivit. Har kvarstaden beviljats och skiljemännens beslut om beloppets nedsättande tillställas utmätningsmannen, skall kvarstaden till motsvarande del upphävas.

Hava skiljemännen förordnat, att ersättning för flottningsskada skall erläggas, och fyra veckor förflutit från det flottgodset belagts med kvarstad, skall av det med kvar stad belagda godset, såframt inom sagda tid ersättningen ej guldits eller säkerhet därför ställts, så mycket försäljas, som motsvarar ersättningen och i 87 § 2 mom. detta kapitel nämnda kostnader.

Vad skiljemännen förordnat om ställande av säkerhet och bibehållande av kvarstaden på flottgodset eller, om något därav enligt 2 mom. blivit försålt, på dess pris skall landa till efterrättelse, ändå att ändring i skiljedomen sökes.

89 §

Flottgodsets beläggande med kvarstad eller dess tagande i mät utgör icke hinder för dess frambefordrande till skilje- eller upplagsställe eller annan plats, där det med minsta kostnad och minsta men för flottningens bedrivande kan förvaras, såframt den flottande oförtövat erlägger kostnaderna för virkets bevakning under flottningen och på uppbevaringsstället samt vid behov för dess överlämnande åt annan utmätningsman.

90 § (12.7.1993/653)

Parterna har rätt att komma överens om att hänskjuta en fråga om ersättande av flottningsskada till handläggning av skiljemän med iakttagande av förfarandet enligt lagen om skiljeförfarande. Härvid skall på motsvarande sätt iakttas 88 §.

Särskilda stadganden.

91 §

Den flottande skall i varje kommun inom vars område flottning bedrivs utse ett flottningsombud, som under tiden för flottningen skall vara lätt anträffbart för allmänheten. Uppgift om flottningsombudets namn och adress samt om förändringar av dem skall tillställas

miljövårdsnämnden och den regionala miljöcentral som saken gäller samt dessutom den lokala polisen. (24.1.1995/79)

Har bestämmelsen i 1 mom. inte iakttagits, skall den lokala polisen på yrkande av den som saken gäller förordna en lämplig person till flottningsombud och underrätta den flottande, den kommunala miljövårdsmyndigheten och den regionala miljöcentralen om detta. Den som förordnats till flottningsombud har rätt att av den flottande få ett skäligt arvode för uppdraget. Uppkommer meningsskiljaktighet om arvodet, kan saken genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för behandling. (4.2.2000/88)

Flottningsombudet företräder på orten den flottande och virkesägaren i angelägenheter, som angå flottningen. Tillkännagivande eller yrkande rörande sådan angelägenhet må, med undantag av stämning, med laga verkan delgivas flottningsombudet.

92 §

Flottas i ett vattendrag, där samfälld flottning inte är föreskriven, samtidigt två eller flere virkesägares virke och kan en virkesägares flottning vålla en annan virkesägare men, kan miljötillståndsverket på ansökan av en flottande för flottningen förordna en regleringschef, som opartiskt skall bevaka samtliga virkesägares intressen och sörja för att flottningen ordnas så att men undviks i den mån det är möjligt. (4.2.2000/88)

Följer ej flottande av regleringschefen i sin syssla meddelad föreskrift, är han skyldig ersätta skada, som därav kan tillskyndas annan flottande.

Regleringschefen har rätt att av de flottande få arvode för sitt uppdrag. Uppkommer meningsskiljaktighet om arvodets storlek eller om fördelningen mellan de flottande av skyldigheten att betala arvodet, skall saken genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för behandling. (4.2.2000/88)

Ett förordnande som miljötillståndsverket har meddelat med stöd av 1 mom. skall iakttas oberoende av om ändring söks i förordnandet. (4.2.2000/88)

Sålunda ordnad flottning anses i fråga om ersättande av flottningsskada såsom separat flottning.

93 §

Innan virke välts ut i ett vattendrag, skall det förses med ägarens flottningsmärke som lätt skall kunna upptäckas, och uppgift om märket skall ha tillställts de regionala miljöcentraler och de miljövårdsnämnder samt de lokala polismyndigheter inom vilkas verksamhetsområde flottningen bedrivs. Flottas virke i knippen, skall varje knippe förses med motsvarande flottningsmärke innan knippet förs ut i vattendraget. (24.1.1995/79)

Flottas virke på åtgärd av flottningsförening eller bedrivs separat flottning på flottningsförenings område, skall märket av föreningen godkännas och på dess åtgärd meddelas i 1 mom. nämnda myndigheter till kännedom.

Miljötilståndverket kan för ett visst fall ge befrielse från skyldigheten att förse flottgodset med märke, om flottningen kan utföras så att osäkerhet inte uppkommer om vem virket tillhör. (4.2.2000/88)

94 §

På separat flottning av husbehovsvirke må stadgandena i 91–93 §§ detta kapitel ej äga tillämpning.

95 §

Sammanblandas under flottning olika ägare tillhörigt sådant virke, som ej är försett med anmält flottningsmärke, och kan ej utredas, vem, virket tillhör, skall det vid separat flottning fördelas bland de virkesägare, som visa, att av dem under flottningen förkommit virke, i förhållande till vad av envar förkommit, samt vid samfälld flottning försäljas för de flottandes gemensamma räkning.

96 § (4.2.2000/88)

Virke får flottas obarkat, om det säkert kan beräknas att flottningen kan slutföras inom ett år efter det att virket avverkats och annat inte följer av 1 kap. 19 § eller miljötilståndverket inte på ansökan förbjudit flottning av obarkat virke i vattendraget på grund av men som flottningen medför.

Kan flottningen inom nämnda tid inte slutföras, skall virket innan flottningen av det inleds vara ordentligt avbarkat. Om inte något annat följer av 1 kap. 19 §, får dock om sommaren syrfällt virke av lövträd ännu under följande år flottas obarkat, likaså annat virke under det andra året efter avverkningen, förutsatt att flottningen utförs såsom buntningsflottning och huvudsakligen på fjärdar samt med miljötilståndsvetets tillstånd också annars om det är påkallat av synnerligen viktiga skäl samt dessutom med beaktande av vad som föreskrivs i 2 kap. 1 a §.

Miljötilståndverket kan föreskriva att ett beslut som verket meddelar enligt denna paragraf skall iakttas också om ändring söks i beslutet.

97 § (29.7.1976/649)

Har vid flottning för längre tid än ett år virke kvarblivit på en strand eller i strandvattnet, är ägaren eller innehavaren av stranden berättigad att tillvarata virket. Han är dock skyldig att inom en månad underrätta den lokala polisen om tillvaratagandet och om flottningsmärket på virket, ifall märket kan skönjas, samt om virkesslaget och mängden. Den lokala polisen skall senast inom två veckor efter det anmälan erhållits per post underrätta flottningsombudet om tillvaratagandet. Virkesägaren eller flottningsföreningen skall inom en månad från det den lokala polisens underrättelse avsändes meddela tillvaratagaren huruvida virkesägaren eller föreningen ämnar ta virket i sin besittning. Om virkesägaren eller flottningsföreningen inte lämnar ett sådant meddelande eller om virkesägaren eller flottningsföreningen efter att ha lämnat meddelandet inte inom tre sådana månader då vattendraget är isfritt, eller inom annan med tillvaratagaren överenskommen tid efter avsändandet av den lokala polisens underrättelse, tar virket i sin besittning, tillfaller virket den som tagit det till vara. Om virkesägaren eller flottningsföreningen tar virket i sin besittning, skall de ersätta tillvaratagaren för kostnaderna för tillvaratagandet och anmälan. (18.12.1992/1434)

Är virkets ägare inte känd, skall den lokala polisen efter mottagen anmälan om tillvaratagandet utan dröjsmål tillkännage det genom offentlig kungörelse samt, om virkets värde är ansevärt, en gång i någon tidning med spridning på orten. I övrigt skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas i 1 mom. (18.12.1992/1434)

Har vid flottning kvarblivit virke på strand eller i strandvatten invid tomt, byggnadsplats, trädgård, upplagsställe, badstrand eller annat i särskild användning taget område, är ägaren eller innehavaren av stranden dock berättigad att omedelbart taga virket till vara. I fråga om tillvaratagarens anmälningsskyldighet och de åtgärder som skola vidtagas med anledning av anmälan samt i fråga om äganderättens övergång äger vad ovan i denna paragraf är stadgat motsvarande tillämpning.

Vad ovan i denna paragraf är stadgat gäller ej virke, som förvaras på upplags-, skilje- eller buntningsställe, som bestämts i flottningsstadga.

98 §

Vattenområdes ägare, delägare eller innehavare samt även annan, som lider men av flottat virke, som i vattendrag sjunkit eller där kvarblivit i sjunkande tillstånd, är berättigad att upptaga detsamma. I övrigt skall med avseende å sådant virke äga tillämpning vad i föregående paragraf är stadgat.

99 § (4.2.2000/88)

Har vid flottning i vattendraget blivit kvar sjunket eller sjunkande virke eller flottningsförmödenheter till men för vattnets lopp, samfärdseln, vattendragets användning för rekreation, fisket eller vattendragets nyttjande för annat ändamål, kan miljötillståndsverket på ansökan av en myndighet eller den som därav lider men ålägga den som underhåller vattendraget eller, om ingen sådan finns, den som senast bedrivit flottning i vattendraget, att inom utsatt tid rensa det vid äventyr att rensandet utförs på dens bekostnad som underhåller vattendraget eller utfört flottningen. Virke som vid rensning av vattendrag upptagits på någon annans bekostnad skall säljas på offentlig auktion.

Ett ärende som avses i 1 mom. behandlas som förvaltningstvångsärende enligt 21 kap. 3 §.

99 a § (4.2.2000/88)

Har flottningen upphört och saknas en verksam flottningsförening, kan den regionala miljöcentralen utan hinder av 30 § 3 mom. och 97–99 § i detta kapitel och, om åtgärden inte medför ändring eller följd enligt 1 kap. 12–15 eller 19 §, utan att ärendet handläggs i miljötillståndsverket rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester som medför fara eller men och som då tillfaller staten utan särskild anmälningsskyldighet.

100 §

Vill utlänning bedriva flottning av virke i Finland, och är ej fråga om flottning, om vilken i avtal mellan Finland och främmande stat annorlunda överenskommit, skall han hos länsstyrelsen i det län, på vars område flottningen vidtager, ställa godtagbar säkerhet för fullgörande av den flottande enligt stadgandena i denna lag åliggande förpliktelser.

101 § (10.3.1989/236)

101 § har upphävts genom L 10.3.1989/236.

6 kap

Dikning.

Allmänna stadganden.

1 §

För torrläggning av odlings- eller skogsmark eller avledande av vatten, som är menligt för nyttjande av område av annat slag, äger markens ägare rätt att upptaga dike enligt vad nedan i detta kapitel stadgas. Om avledande av avloppsvatten stadgas i 10 kap.

Till dikning hänförs även en sådan rensning av en bäck som utförs i en avsikt som nämns i 1 mom. och som inte inverkar på vattenståndet i en ovanför belägen sjö samt torrläggning av vattensjukt område, även då man i samband därmed sänker en mindre sjö vars betydelse såsom vattendrag är ringa och som inte har i 1 kap. 15 a § avsett eller annat särskilt värde från naturskyddssynpunkt. (20.12.1996/1105)

Om utvidgande eller uträtande av dike eller bäck gäller vad om upptagande av nytt dike är stadgat.

2 § (4.2.2000/88)

Kan dikning medföra i 1 kap. 15, 18 eller 19 § angiven ändring eller följd, skall för dikningen till denna del sökas tillstånd hos miljötillståndsverket. Tillstånd med stöd av 1 kap. 15 § behövs likväl inte till den del en dikning som utförs endast ovanför en bäck medför ändring av vattenföringen i bäcken. På rensning av bäck genom dikning skall oberoende av om tillstånd behövs eller inte tillämpas 2 kap. 3 §.

Är det för utförande av dikning nödvändigt att avlägsna eller ändra kraftverk, damm eller fast anordning, skall tillstånd därtill sökas hos miljötillståndsverket.

Det som i 2 eller 9 kap. föreskrivs om åtgärder som med stöd av de bestämmelser som anges i 1 mom. är beroende av tillstånd samt om tillstånden till sådana gäller på motsvarande sätt för åtgärder som är beroende av tillstånd enligt 1 mom. Tillstånd som avses i 2 mom. kan miljötillståndsverket meddela med beaktande av vad som föreskrivs om byggande i vattendrag. Miljötillståndsverket skall i tillståndsbeslutet även bestämma de ersättningar som på grund av dikningen, till den del miljötillståndsverkets tillstånd behövs, skall betalas för skada, men och annan förlust av förmån som åtgärden orsakar.

2 a § (4.2.2000/88)

Om dikningen förorsakar en sådan ändring som förbjuds i 1 kap. 15 a eller 17 a §, skall undantag som med stöd av nämnda paragrafer beviljas från förbudet behandlas av miljötillståndsverket. Angående undantag gäller vad som i 19 kap. 5 § föreskrivs om tillstånd av miljötillståndsverket.

3 §

Dikning skall utföras och diket underhållas så, att ej annans område blir vattendränkt eller eljest tillskyndas skada.

Är skada, som tillskyndas annan därav, att marken blir vattendränkt, eller eljest av dikning likväl avsevärt mindre än kostnad, som skulle åsamkas den dikande genom förebyggande av sådan påföljd, må den dikande med penningar ersätta skadan.

Utan hinder av 1 och 2 mom. kan sakägarna sinsemellan avtala om att bilda eller utvidga ett våtmarksområde som minskar dikningskostnaderna eller främjar miljövården samt om eventuell ersättning för följderna av dessa åtgärder. Ett område som tillhör en samfällighets icke konstituerade delägarlag eller en del av ett sådant område kan genom beslut vid en dikningsförrättning bildas till våtmarksområde eller till en del av ett sådant område, om åtgärden inte medför nämnvärt men för användningen av området. (24.10.1997/948)

Om underhåll av ett samfällt dike bestäms särskilt i 32 § i detta kapitel. (24.10.1997/948)

4 §

Den dikande är berättigad, om det är av behovet påkallat för ändamålsenlig torrläggning av mark eller för förebyggande av påföljd, som i 3 § 1 mom. detta kapitel är sagt, att på annans mark lägga dike eller företaga sådan rensning av bäck, som hänföres till dikning. Till dike räknas på vardera sidan av diket ren till 60 centimeters bredd, såframt ej en bredare ren föreskrivits eller påkallas av markens beskaffenhet.

Under förutsättningar, som i 1 mom. sagts, må även anläggas för dikningen behövlig skyddsvall och pumpstation på annans område.

Dike på annans mark skall, såvitt det utan oskäligen kostnad kan ske, läggas på markens råskillnad eller eljest på sådan plats, att det för markens ägare medför minsta möjliga men. Öppet dike må ej, såframt diket icke är på lagenhetens råskillnad, utan ägarens samtycke läggas på annan tillhörig tomt, byggnadsplats, trädgård, upplagsplats, badstrand eller annan för särskilt bruk avsedd plats, ej heller, såframt det icke är nödvändigt, på annans täckdikade område. Vad här sagt gäller i tillämpliga delar även anläggning, som i 2 mom. är nämnt.

5 §

Markens ägare är berättigad att tillgodogöra sig jord, som upptagits ur dike. Vill ägaren det ej, skall jorden av den dikande läggas vid sidan av diket eller på annat lämpligt ställe, där den ej är till nämnvärt men för ägaren och icke hindrar vattnets uttrinnande i diket eller förorsakar ras i dikesslântan, eller av honom bortföras.

6 §

Av dikning föranledd skada skall ersättas.

Har dike lagts på annan tillhörig mark, tillkommer markens ägare rätt till ersättning för mark, som användes för dike och ren. Inledes vatten i bäck på annans område, skall ersättning, som här avses, utgivas endast till den del ny bädd för bäcken upptagits eller dess bädd avsevärt breddats.

Även den, för vilken samfälld dikning medför nytta, äger rätt att utfå ersättning, som i denna paragraf avses.

7 §

Dike, som lagts på annans mark, äger den underhålla, som tillgodogör sig diket. Försätter han ej diket efter uppmaning av markens ägare inom skälig tid i stånd, är markens ägare berättigad att av vattennämnden söka förordnande, som nedan i 20 kap. 7 § avses. Samma rätt som markens ägare tillkommer även annan, som lider men av att diket underhåll försumrats.

Om underhåll av samfällt dike stadgas nedan.

8 §

Har dike upptagits på annans mark, må markens ägare berättigas att på egen bekostnad ändra diket läge och sträckning, såframt det kan ske utan att nyttan av diket minskas och nämnvärt ökad kostnad åsamkas den, som tillgodogör sig diket.

9 §

Jordägare är berättigad att för torrläggning av sin mark inleda vatten i annans dike eller i bäck på annans område.

Den, som inleder vatten i annans dike eller i bäck, vilken rensats av annan, är skyldig att i enlighet med grunder, som i fråga om samfälld dikning nedan stadgas, utgiva ersättning enligt diketets dåvarande skick för kostnader, som följt av diketets upptagande och till vilka även hänförs i 6 § 2 mom. detta kapitel avsedd ersättning, såvitt han ej tidigare erlagt motsvarande andel av kostnaderna, samt att enligt samma grunder taga del i erforderlig utvidgning av diket och dess underhåll i framtiden.

I annan tillhörigt rördike får inte vatten utan ägarens samtycke ledas in, om det även annars är möjligt att avleda vattnet utan oskäliga kostnader. Skall rördike för avledande av vatten däri utvidgas, skall utvidgandet jämte möjliga tilläggsarbeten utföras av den som leder in tillskottsvatten i diket. Om deltagande i dikningskostnaderna och underhåll av diket gäller i övrigt vad som stadgas i 2 mom. (30.4.1987/467)

10 §

Dikning får inte påbörjas innan frågan i enlighet med bestämmelserna i 19 kap. behandlats vid dikningsförrättning, om

1) det är fråga om dikning, till vilken enligt 2 § i detta kapitel i där nämnt avseende krävs tillstånd av miljöförhållningsverket,

2) i dikningen ingår avlägsnande eller minskande av översvämningssområde eller sänkande av mindre sjö som avses i 1 § 2 mom. i detta kapitel, eller till följd av dikningen riktningen för vattens avrinning avsevärt ändras eller anläggande av skyddsvall eller pumpstation på annans mark är nödvändig för dikningen,

3) diket skall läggas under allmän väg, järnväg eller annan rälsbana eller om en bädd genom en sådan väg skall utvidgas och väghållaren eller järnvägens eller rälsbanans ägare inte har samtyckt till åtgärden, eller om

4) ingen överenskommelse om samfälld dikning nås.

(4.2.2000/88)

Vid dikningsförrättning handläggs även de ärenden som gäller ändring av plan som tidigare fastställts vid sådan förrättning, ärenden angående bildande av dikningsbolag samt bolagsmännens rättigheter och skyldigheter i bolaget liksom även de ärenden som miljövårdsnämnden enligt vad som stadgas nedan har hänvisat till dikningsförrättning. (25.10.1996/750)

3 mom. har upphävts genom L 25.10.1996/750. (25.10.1996/750)

11 §

I de fall då frågan om dikning enligt 10 § 1 eller 2 mom. i detta kapitel skall handläggas vid en dikningsförrättning skall vid förrättningen fastställas en dikningsplan jämte kostnadsförslag och längd över fördelningen av kostnaderna, dock med beaktande av vad nedan i detta kapitel bestäms om samfälld dikning. (24.10.1997/948)

En dikningsplan kan fastställas vid dikningsförrättningen även i andra fall än sådana som avses i 1 mom., om sakens beskaffenhet eller omfattning skall anses kräva en plan. (24.10.1997/948)

Dikning må utföras enligt fastställd dikningsplan utan hinder därav, att annan tillhörig mark eller eljest annans rätt beröres av dikningen.

Vid utförande av dikning må vid behov mindre avvikelser från fastställd dikningsplan äga rum utan ändring av dikningsplanen, såframt avvikelserna ej i avsevärd mån inverkar på kostnaderna och den nytta, som dikningen medför.

Angående den tid inom vilken företaget skall genomföras enligt den dikningsplan som fastställdes vid dikningsförrättningen gäller vad som i 2 kap. 12 § 1 mom. föreskrivs om utsatt tid för byggnadsarbete som utförs med tillstånd av miljöförhållningsverket. På förrättningen tillämpas vad som i nämnda lagrum föreskrivs om miljöförhållningsverket. (4.2.2000/88)

12 §

Upptages dike på annans mark eller genom annans enskilda väg eller önskas ändring i diket sträckning eller inledande av vatten i annans dike eller i bäck på annans mark och träffas ej därom överenskommelse eller uppkommer eljest meningsolikhet om angelägenhet rörande dikning och är ej fråga om fall, som i 10 § 1 eller 2 mom. detta kapitel avses, skall vattennämnden handlägga ärendet i enlighet med stadgandena i 20 kap.

Har någon vid dikning förfarit i strid med bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, kan den kommunala miljöförhållningsmyndigheten i enlighet med 20 kap. 7 § besluta om behövliga rättelseåtgärder. Om det är fråga om överträdelse av en

förbudsbestämmelse i 1 kap. eller om det i samband med beslutet om rättelseåtgärder blir nödvändigt att avgöra om tillstånd av miljötillståndsverket behövs eller att avgöra skillnaden mellan dikning och vattenståndsreglering eller blir det fråga om iakttagande av miljötillståndsverkets tillståndsbeslut, skall dock 21 kap. 3 § tillämpas. Den kommunala miljövårdsmyndighetens befogenheter enligt detta moment hindrar inte heller i andra fall tillämpning av 21 kap. 3 §. (4.2.2000/88)

Samfälld dikning.

13 §

Medför dikning, till vars utförande förslag framställs av markägare, även för annan tillhörig mark gagn, som i 1 § detta kapitel avses, är ägaren av sistnämnda mark skyldig att vid anfordran taga del i dikningen samt berättigad att däri bliva delaktig och påyrka dess utförande enligt sådan plan, att den utan ändring av dikningens ursprungliga ändamål och oskäligen ökning av kostnaderna även länder hans mark till största möjliga nytta.

Kommer ej avtal om samfälld dikning till stånd, skall dikningen utföras på sätt, som vid dikningsförrättning föreskrives.

Marker, för vilka samfälld dikning medför nytta, bilda ett torrlägningsområde.

14 §

För samfälld dikning må ej en mera omfattande dikningsplan fastställas än för utförande av dikningen för de nyttohavare, som påyrkat dikningen, är nödigt. Den, som påyrkat dikning eller förenat sig om sådant yrkande, är ej efter dikningsförrättningens slutsammanträde berättigad att frångå företaget.

Dikningsplan må dock ej fastställas, såframt alla nyttohavare, som påyrkat dikningen eller förenat sig om sådant yrkande, frångå dikningsyrkandet eller träffa överenskommelse om samfälld dikning utan att någon påyrkar fastställande av planen.

15 §

Vid bestämmande av torrlägningsdjupet vid samfälld dikning skola markens beskaffenhet, lutningsförhållandena och torrlägningsbehovet beaktas. Verkställes dikning för torrläggning av odlad jord och kommer ej avtal om torrlägningsdjupet till stånd, är envar berättigad att påyrka, att dikningen så utföres, att hans mark kan torrläggas genom öppen dikning till ett djup, varom i förordning närmare stadgas. Förutsätter markens torrläggning genom åkertäckdikning större torrlägningsdjup än vad i fråga om öppen dikning föreskrivits, skall dikningen utföras till detta djup, såframt de, vilka företräda minst hälften av den nytta, som därav vinnes, påyrka dikningen.

16 § (24.10.1997/948)

Såsom nytta av dikning anses ökningen av markens bruksvärde för det ändamål för vilket marken används eller för vilket den med beaktande av omständigheterna närmast kan användas.

17 §

Till dikningskostnaderna hänförs utgifterna för uppgörande av plan för företaget, ärendets handläggning och anskaffande av medel för företaget, handhavande av dikningsbolagets angelägenheter intill dess dikningsarbetet slutförts, ersättande av skada, som åsamkas av arbetets utförande samt av dikningen, så ock övriga med dem jämförliga, av dikningen härflytande utgifter och ersättningar.

18 §

Leder torrläggningens område form, till bädden anslutna förgreningar, särskild svårighet i arbetets utförande på viss plats, av torrläggningens djupets ökning betingad tilläggskostnad eller annan med dem jämförlig orsak till att torrläggningen av viss del av torrläggningens område beräknas bli dyrare än torrläggningen av denna del särskilt för sig, skall torrläggningens område indelas i avsnitt sålunda, att ej andelen i dikningskostnaderna för någon del av torrläggningens område blir större än om torrläggningen av denna del skulle utföras såsom ett fristående företag.

19 §

Envar, för vilken dikningen medför nytta, är skyldig, såframt nedan ej annat stadgas eller de, som erhålla nytta av dikningen, annat överenskomma, att i förhållande till den nytta, som den samfällda dikningen bereder hans mark, taga del i de dikningskostnader, vilka följa av torrläggningens område eller, där indelning i avsnitt ägt rum, avsnittets torrläggning till djup, som i 15 § detta kapitel avses.

Utfås ej andelen i kostnaderna av någon nyttohavare, äro övriga nyttohavare skyldiga att erlægga andelen i det inbördes förhållande, i vilket de äro skyldiga att gälda dikningskostnaderna. Kan andelen senare utfås av den, som underlåtit att erlægga betalning, skola medlen enligt samma grunder fördelas mellan dem, som erlagt betalningen.

20 §

Har torrläggningens område indelats i avsnitt och är visst avsnitt så beläget, att upptagande av samfällt dike däri ej är nödigt för torrläggning av annat avsnitt, må det förordnas, att sådant dike icke skall utföras förrän den, som är i behov av diket, det yrkar. Vid fördelningen av dikningskostnaderna skall dock fastställas, i vilka delar och i vilket förhållande de, vilka draga nytta av avsnittet, äro skyldiga att taga del i kostnaderna för torrläggningens område.

21 §

Nyttohavare, som icke påyrkat dikning och ej heller förenat sig om sådant yrkande eller för erhållande av ökad nytta i stöd av 13 § detta kapitel påyrkat ändring i dikningsplanen, är skyldig att taga del i dikningskostnaderna högst med belopp, vilket motsvarar den nytta, som den samfällda dikningen medför för hans mark.

22 §

Nyttohavare, som ovan i 21 § avses, må vid dikningsförrättning berättigas att betala sin andel av kostnaderna inom viss tid, högst tio år, men är skyldig att på det oguldna beloppet erlægga årlig gängse ränta enligt vad i förordning stadgas.

23 §

Finnes vid fördelning av dikningskostnaderna mellan nyttohavarna, att någon av dem skulle komma att påföras större belopp av kostnaderna, än de beräknade kostnaderna för torrläggningen av hans mark särskilt för sig skulle betinga, skall hans andel i dikningskostnaderna så nedsättas, att deltagandet i den samfällda dikningen icke för honom blir dyrare än torrläggningen av hans mark särskilt för sig.

24 §

Delägare i oskiftad lägenhet eller i flere lägenheter samfällt tillhörigt område besluta om deltagande i samfällad dikning för sitt område med iakttagande av vad om utövande av ägares eller delägars beslutanderätt i fråga om den samfällda egendomen särskilt gäller.

25 §

För utförande av samfällad dikning skall dikningsbolag bildas, såframt de, för vilka dikningen medför nytta, äro minst två och i dikningen ingår åtgärd, som i 2 § 1 eller 2 mom. detta kapitel nämnts, eller överenskommelse om samfällad dikning ej ernås. Bolagsmän i dikningsbolaget äro de, för vilka den samfällda dikningen enligt dikningsplanen medför nytta.

Vill någon senare i enlighet med 9 § detta kapitel inleda vatten i samfällt dike, som upptagits på åtgärd av dikningsbolaget, må han medelst beslut av bolagsstämman antagas till bolagsman, och skall vid stämman även hans andel i dikningskostnaderna fastställas.

Dikningsbolag må även i annat fall bildas, om dikningen medför nytta för minst två och någon av dem det påyrkar, såframt bolagets bildande finnes nödigt för handhavande av de angelägenheter, som följa av dikningen.

Har dikningsbolag inte bildats med stöd av 1 eller 3 mom., skall för underhållet av ett dike bildas ett dikningsbolag, om den samfällda dikningen medför nytta för minst fem.
(24.10.1997/948)

Om dikningsbolagets verksamhet har upphört, kan en delägare eller vederbörande tillsynsmyndighet sammankalla bolagets delägare till ett sammanträde för att besluta om att tillsätta en eller flera sysslomän som skall sköta bolagets underhålls- och andra förpliktelser. Därvid skall i tillämpliga delar iakttas vad som i denna lag bestäms om dikningsbolag och dess sysslomän. (24.10.1997/948)

Vad som bestäms ovan i denna paragraf gäller även ett sådant för en dikning ansvarigt bolag som har bildats enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.
(24.10.1997/948)

26 §

I dikningsbolag tillkommer varje bolagsman rösträtt, motsvarande det förhållande, i vilket den honom i dikningsplanen påförda andelen står till dikningskostnaderna.

Beslut vid bolagsstämman fattas med enkel röstövertikt. Beslut om att företag skall förfalla må dock endast fattas, om det i kallelsen till stämman angivits, att sagda ärende skall upptagas till behandling, och alla de, som påyrkat dikning eller förenat sig om ett sådant yrkande, omfatta beslutet.

27 §

Dikningsbolag skall, såframt deltagarna ej därom annat överenskomma, bildas vid dikningsförrättning. Vid dikningsförrättning, där dikningsbolag bildas, skola stadgar för bolaget antagas och de första sysslomännen utses. Har för dikningen dikningsplan ej fastställts, skola ock bolagsmännens andelar fastställas vid förrättningen.

I stadgarna för dikningsbolag skall angivas :

- 1) bolagets namn samt den kommun, som är bolagets hemort;
- 2) antalet syssloman, som utses för bolaget, och tiden för deras uppdrag samt huru sysslomännens arvode fastställles;
- 3) om sysslomännen äro flere, sättet, på vilket de sammankallas och beslut vid sysslomänens sammanträde fattas;
- 4) huruvida sysslomännen åt en eller flere bland sig må uppdraga handhavandet av angelägenheter av visst slag utan de övrigas medverkan;
- 5) huru bolagets namn tecknas;
- 6) räkenskapsperioden och grunderna för räkenskapsföringen samt sättet för räkenskapernas granskning; samt
- 7) tiden och sättet för kallande av bolagsmännen till stämma samt huru övriga tillkännagivanden skola bringas till deras kännedom.

Stadgarna för dikningsbolaget samt skriftlig uppgift om sysslomännen skall, innan dikningsarbetet inledes, tillställas de vattennämnder, inom vilkas verksamhetsområden dikningen utföres.

28 §

Sysslomännen äga föra dikningsbolagets talan vid domstol samt jämväl i övrigt företräda bolaget. Stämning eller annat tillkännagivande anses hava kommit till dikningsbolagets kännedom, då någon av dess sysslomän i laga ordning därav erhållit del. I övrigt skall i fråga om sysslomännen i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad om flottningsförenings styrelse i 5 kap. är stadgat, med undantag för 58 § i sagda kapitel.

Likaledes gäller i fråga om dikningsbolag, såframt ej annat följer av vad nedan i detta kapitel stadgas, i tillämpliga delar vad om flottningsförening i 5 kap. 76 § är stadgat, likväl sålunda, att klander av sådant beslut av bolaget, som rör bolagsmännens rättigheter och skyldigheter i bolaget, skall anhängiggöras vid dikningsförrättning.

29 §

Bolagsmännen i dikningsbolag skola för gäldande av dikningskostnaderna erlægga förskottsavgifter enligt vad bolagsstämman besluter. Å förskottsavgifter, som ej erlagts inom utsatt tid, skall årligen erläggas sex procents ränta, såframt ej bolagsstämman annat besluter.

Då dikningen verkställts, äga sysslomännen upprätta eller införskaffa av vederbörande myndighet uppgjord justerad uträkning angående kostnadernas fördelning och underställa den bolagsstämman för godkännande. Finnes fördelningen mellan bolagsmännen av den nytta, som dikningen medför för dem, avsevärt avvika från den beräkning, enligt vilken bolagsmännens andelar tidigare fastställts, skall motsvarande rättelse företagas i kostnadernas fördelning. På samma sätt skall förfaras, om ny bolagsman antages.

Av stämman fastställd fördelning av kostnaderna må bolagsman klandra vid dikningsförrättning, vars hållande skall påyrkas inom tre månader efter stämman.

Bolagsman, som icke påyrkat dikning och ej förenat sig om sådant yrkande, må icke åläggas att erlægga förskottsavgifter.

30 §

Finnes efter det dikning slutförts, att den utförda dikningen medför avsevärd nytta för någon, som ej är bolagsman i dikningsbolaget, må sådan nyttohavare, såframt han ej antagits till bolagsman, på yrkande av bolaget åläggas att taga del i kostnaderna för dikningen med skäligt belopp, motsvarande högst värdet av den nytta, som han erhållit.

Yrkande, som i 1 mom. avses, skall anhängiggöras vid dikningsförrättning. I fråga om gäldande av det belopp, som skall erläggas, äger vad i 22 § detta kapitel är stadgat motsvarande tillämpning.

31 §

Bolagsmännens i dikningsbolag avgifter till bolaget må av dem uppbäras på grundvalen av fördelningsslängd, som av sysslomännen upprättas. Utfås ej avgift av någon bolagsman, skall vad i 19 § 2 mom. detta kapitel är stadgat lända till efterrättelse.

31 a § (30.12.1996/1278)

Nyttohavarens fastighet utgör pant för en sådan på 19 § baserad andel av kostnaderna som följer av en fastställd dikningsplan eller bolagsstämmans beslut, en sådan andel av kostnaderna som med stöd av 30 § bestäms vid en dikningsförrättning samt för andel av underhållskostnaderna och övriga kostnadsandelar som uppstår efter att dikningsförrättningen har avslutats och som beror på dikningen, jämte ränta, enligt vad 20 kap. jordabalken stadgar.

Efter avslutad dikningsförrättning skall förrättningsingenjören utan dröjsmål för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret anmäla de kostnadsandelar som följer av en vid dikningsförrättningen fastställd dikningsplan samt de kostnadsandelar som med stöd av 30 § har påförts vid dikningsförrättningen, jämte ränta.

Efter att kostnadsandelarna har fastställts skall bolagets sysslomän utan dröjsmål anmäla till inskrivningsmyndigheten de kostnadsandelar som bolagsstämman har fastställt, jämte ränta, samt andelar i underhållskostnaderna eller kostnadsandelar som till följd av dikningen har uppstått efter att den dikningsförrättning som gällde fastställelse av dikningsplanen avslutades, jämte ränta. Bolagets sysslomän skall dessutom anmäla ändringar i kostnadsandelarna, om fördelningen av kostnaderna med stöd av 29 § 2 mom. har ändrats eller rättats av bolagsstämman eller om den fastställda fördelningen av kostnaderna har

ändrats vid en dikningsförrättning som har hållits med anledning av klander som anförts med stöd av 29 § 3 mom.

Söks ändring i ett beslut som har fattats vid en dikningsförrättning som avses i 1 eller 3 mom., skall ifrågavarande regionala miljöcentral utan dröjsmål underrätta inskrivningsmyndigheten om detta. Den regionala miljöcentralen skall också underrätta inskrivningsmyndigheten om besvärdomstolens avgörande i ärendet, sedan detta har vunnit laga kraft.

32 § (24.10.1997/948)

Nyttohavarna skall underhålla ett samfällt dike så att det inte har skadliga eller menliga följder som kränker någon allmän eller enskild fördel. Nyttohavarna deltar i underhållskostnaderna enligt samma grunder som i dikningskostnaderna, om inte särskilda skäl kräver att kostnaderna fördelas på något annat sätt. Blir ett samfällt dike onyttigt för någon till följd av att ett nytt dike upptagits eller förhållandena annars ändrats, skall han befrias från att delta i underhållskostnaderna.

Har ett dikningsbolag bildats för skötseln av ärenden som beror på dikning, skall bolaget sörja för underhållet av diket så som bestäms i 1 mom.

Särskilda stadganden.

33 §

Är det för torrläggning av mark av behovet påkallat, att nytt dike lägges under allmän väg, järnväg eller annan rälsbana eller att bäck eller dike genom sådan väg utvidgas, är den dikande berättigad påyrka, att åtgärden så utföres, att marken ovanom vägen kan torrläggas till djup, som fastställts i enlighet med 15 § detta kapitel.

Upptagande av dike eller utvidgande av bädd som nämns i 1 mom. skall utföras av den dikande. Bro och trumma jämte grund skall dock byggas och underhållas av väghållaren eller järnvägens eller annan rälsbanas ägare på dennes bekostnad. Blir dikningskostnaderna eller kostnaderna för bro eller trumma oskäligt stora i jämförelse med den nytta som erhålls av dikningen, är väghållaren eller ägaren av järnvägen eller rälsbanan inte skyldig att bygga bron eller trumman. Han skall dock, om inte ersättning i samband med expropriation eller annars redan har betalats, ersätta skada som följer av att nödvändig torrläggning av mark inte kan utföras. (30.4.1987/467)

34 §

Skall nytt dike läggas under enskild väg eller bäck eller dike genom sådan väg utvidgas och erfordras i anledning härav ny bro eller trumma eller ändring av tidigare sådan, skall åtgärden på den dikandes bekostnad utföras så, att bron eller trumman försättes i med den tidigare minst likvärdigt skick, men väghållaren äger ombesörja brons eller trummans underhåll.

35 § (9.2.2001/121)

I fråga om ett område för vilket en detaljplan gäller samt i fråga om verksamhetsområdet för ett vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (119/2001) tillämpas det som i denna lag bestäms om dikning, om inte något annat följer av lagen om vattentjänster eller av markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser.

Som dike räknas också ett vattentjänstverks avlopp vars syfte är att leda dag- eller dräneringsvatten, om inte något annat följer av 10 kap. 2 § 2 mom. Om i ett sådant avlopp i torrläggningssyfte leds ut vatten från vattentjänstverkets avloppsnät, skall området eller en del därav behandlas som ett särskilt avsnitt av torrläggningsområdet. Vattentjänstverket i fråga anses härvid vara nyttohavare.

7 kap

Vattenståndsreglering.

1 §

Med vattenståndsreglering förstås sänkande av vattenståndet i vattendrag genom rensning, förflyttning av dess bädd eller annan åtgärd i vattendraget för avlägsnande eller minskande av översvämningssområde eller eljest för torrläggning av jord- eller vattenområde, såframt fråga ej är om åtgärd, som enligt 6 kap. skall anses såsom dikning. Till vattenståndsreglering hänföres likaledes utfyllande av vattendrag eller del därav eller torrläggning av jord- eller vattenområde genom invallning. Åtgärden anses såsom vattenståndsreglering även i det fall, att däri ingår reglering av vattnets avrinning i vattendraget, såframt den för förverkligande av vattenståndsregleringens ändamål är nödig.

2 § (4.2.2000/88)

För vattenståndsreglering som syftar till sänkning av en sjö för att den skall torrläggas helt eller delvis eller som kan förorsaka översvämning eller avsevärt vattenflöde annanstans i vattendraget eller någon annan i 1 kap. 12–15 eller 19 § avsedd skadlig eller menlig förändring eller följd, skall tillstånd sökas hos miljötillståndsverket.

3 §

Tillstånd till vattenståndsreglering må, med beaktande i motsvarande mån av stadgandena i 2 kap. 3–5 §§, beviljas, såframt i 2 kap. 6 § 2 mom. stadgade förutsättningar föreligga och de, som understödja företaget, företråda, om ej av stadgandena nedan i denna paragraf eller i 4 § detta kapitel annat följer, mera än hälften av värdet av den i enlighet med 6 kap. 16 § fastställda nyttan av vattenståndsregleringen, i vilket värde därjämte skall inberäknas den nytta, som tillandning medför.

Tillstånd till att sänka en sjö för total torrläggning får inte meddelas, om det inte är fråga om en mindre sjö vars betydelse som vattendrag är ringa och som inte har i 1 kap. 15 a § avsett eller annat särskilt värde från naturskyddssynpunkt. (20.12.1996/1105)

Avser vattenståndsreglering sänkning av en sjö för dess torrläggning till en del eller av ovan nämnd mindre sjö för torrläggning även i dess helhet eller följer av vattenståndsregleringen sänkning av medellågvattnet under växtperioden, kan tillstånd, om stadgandet i 2 mom. inte ställer hinder härför, meddelas såvida utöver vad som sägs i 1 mom. så många av dem som äger del i sjön lämnar sitt skriftliga samtycke till åtgärden, att deras andelar av sjöns ytinnehåll utgör minst två tredjedelar och att regleringen inte innebär en avsevärd minskning av trivseln i omgivningen eller av sjöns särskilda värde från naturskyddssynpunkt. (30.4.1987/467)

Tillstånd till vattenståndsreglering kan, med undantag som stadgas i 4 §, meddelas på ansökan av den för vilken regleringen medför nytta eller, i fall som nämns i 3 mom., även på ansökan av den som har andel i sjön. (30.4.1987/467)

4 §

Anhåller någon, för vilken vattenståndsregleringen medför en i 6 kap. 16 § nämnd nytta eller annan förmån, eller staten om tillstånd till annan reglering än sådan som avses i 3 § 3 mom. i detta kapitel, är det inte en förutsättning för meddelande av tillstånd att de som får nytta därav understöder företaget på det sätt som anges i 3 § 1 mom. (2.4.1990/308)

Kostnaderna för reglering som avses i denna paragraf skall betalas av den som beviljats tillståndet. Tillståndshavaren har inte rätt att yrka att andra skall delta i företaget eller i kostnaderna för det. Om någon annan än staten är sökande, får miljötillståndsverket yrka att sökanden ställer säkerhet för betalningen av de ersättningar som regleringen föranleder. (4.2.2000/88)

5 §

Är för vattenståndsreglering nödigt, att på annan tillhörigt område vidtages åtgärd, som avses i 2 kap. 7–9 §§, må sökanden i samband med tillståndet till regleringen meddelas rätt därtill under de förutsättningar, som i vederbörande paragraf angivas. Rätt till utförande av rensningsarbete och till område, som erfordras såsom grund för damm, vall och därtill ansluten pumpstation eller ny bädd, må meddelas, ändå att sagda förutsättningar saknas, såframt regleringen eljest ej utan oskäligen kostnader kan förverkligas. Skada och men, som följa av meddelandet av sådan rätt, skola beaktas vid prövningen av förutsättningarna för tillståndet.

Omfattar vattenståndsregleringen reglering av vattnets avrinning i vattendraget, kan i samband med tillståndet under de förutsättningar som stadgas i 8 kap. 7 § 2 mom. bestämmas om ett åläggande enligt lagrummet. (5.4.1991/629)

6 §

Om vattenståndsreglering gäller i tillämpliga delar vad om byggande i vattendrag i 2 kap. 10 och 12–32 §§ är stadgat.

Vad i 2 kap. 24 § 1 mom. är stadgat om anläggande av bro, trumma eller vall må dock ej tillämpas i fråga om uträtande eller rensning av bäck i sammanhang med vattenståndsreglering, utan äger om sådan åtgärd vad i 6 kap. 33 § är stadgat motsvarande tillämpning.

6 a § (28.6.1994/553)

På vattenståndsreglering som omfattar reglering av vattnets avrinning i vattendraget tillämpas 8 kap. 10 a och 10 b §§. Då gäller om vattenståndsregleringen vad nämnda paragraf stadgar om vattenreglering.

7 §

Delägare i oskiftad lägenhet eller i flere lägenheter samfällt tillhörig mark besluta för sitt område om deltagande i vattenståndsregleringen med iakttagande av vad om utövandet av ägarnas eller delägarnas beslutanderätt beträffande ifrågavarande samfällda egendom särskilt gäller.

Delägarna i en samfällad vattenlägenhet beslutar var för sig enligt sin andel om deltagande i företaget eller beviljande av samtycke därtill. Detsamma gäller även delägarna i ett samfällt vattenområde som hör till flera lägenheter, varvid lagen om samfälligheter inte skall tillämpas. (5.4.1991/629)

8 §

Envar, för vilken vattenståndsregleringen medför nytta, som i 6 kap. 16 § avses, är skyldig, såframt nyttohavarna ej annat överenskomma eller annat icke följer av 4 § detta kapitel, att i förhållande till den nytta han erhåller av regleringen och med beaktande i tillämpliga delar av vad om dikning i 6 kap. 18–23 §§ är stadgat deltaga i kostnaderna för regleringen.

Utfås ej av någon nyttohavare hans andel i kostnaderna, skall vad i 6 kap. 19 § 2 mom. är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Nyttohavarens fastighet utgör pant för den kostnadsandel som enligt miljötillståndsverkets tillståndsbeslut hänför sig till fastigheten eller som vattenståndsregleringsbolaget har fastställt för fastigheten, jämte ränta, enligt vad 20 kap. jordabalken föreskriver. (4.2.2000/88)

Genomförs regleringen med tillstånd av miljötillståndsverket, skall miljötillståndsverket efter att beslutet meddelades, utan dröjsmål för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret anmäla de kostnadsandelar som framgår av tillståndsbeslutet, jämte ränta.

Miljötillståndsverket skall likaså utan dröjsmål underrätta inskrivningsmyndigheten om att ändring har sökts i tillståndsbeslutet samt om innehållet i ett laga kraft vunnet avgörande som fullföljdsdomstolen har meddelat i saken. (4.2.2000/88)

Får regleringen genomföras utan tillstånd av miljötillståndsverket, skall vattenståndsregleringsbolagets sysslomän anmäla de fastställda kostnadsandelarna jämte ränta för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret. Likaså skall sysslomännen underrätta inskrivningsmyndigheten om andra än fullföljdsdomstolens avgöranden som ändrar de kostnadsandelar som ingår i miljötillståndsverkets tillståndsbeslut eller som har fastställts av vattenståndsregleringsbolaget. (4.2.2000/88)

9 § (4.2.2000/88)

Kommer alla de för vilka vattenståndsregleringen medför nytta överens om att utföra den såsom ett samfällt företag och kräver regleringen tillstånd av miljötillståndsverket, skall skriftligt avtal upprättas. I avtalet skall anges vars och ens andel i utförandet av arbetet och kostnaderna för företaget samt i de avtalsenliga rättigheter och skyldigheter som var och en som är delaktig i företaget har. Om tre eller flera deltar i avtalet, skall i avtalsskriften också anges om någon, och i så fall vem, har rätt att företräda dem som deltar i avtalet vid domstol och annars i angelägenheter som gäller regleringen, samt nämnas en eller flere sysslomän, som med förpliktande verkan för de i avtalet delaktiga kan tillställas stämning eller andra tillkännagivanden i angelägenheter som gäller regleringen. Avtalsskriften skall företes miljötillståndsverket för fastställelse i samband med ansökan om tillståndet.

10 §

Har ej annat ovan i stöd av 9 § avtalats och är ej fråga om företag, som i 4 § detta kapitel avses, skall vattenståndsregleringen utföras på åtgärd av ett för ändamålet bildat bolag för vattenståndsreglering. I bolaget äro alla de ägare av mark och måhända uppkommande tillandning, för vilka företaget medför nytta, skyldiga att deltaga såsom bolagsmän.

För bildande av bolag för vattenståndsreglering skall förslagsställaren kalla de i 1 mom. avsedda nyttohavarna till sammanträde, som utan tillställande av ny kallelse må fortsättas på tid, som vid sammanträdet beslutes. Vid sammanträdet skola stadgar för bolaget antagas och en eller flere sysslomän utses. Kallelsen till sammanträdet skall offentliggöras minst sju dagar före sammanträdet i tidning med allmän spridning på orten. Därjämte skall om sammanträdet meddelande tillställas bolagsmännen under känd postadress.

I fråga om bolagets stadgar tillämpas på motsvarande sätt vad som i 6 kap. 27 § 2 mom. föreskrivs om dikning, dock så att i stadgarna också får tas in andra bestämmelser om bolagets organisation än de som anges i nämnda moment. För stadgarna skall sökas fastställelse av miljötillståndsverket. Bolagets angelägenheter skall handhas enligt de antagna stadgarna redan innan de fastställts. Har miljötillståndsverket i samband med fastställelsen bestämt att stadgarna skall ändras, skall de ändrade stadgarna följas även om fastställelsebeslutet inte har vunnit laga kraft. (4.2.2000/88)

11 §

Vid vattenståndsreglering skall på motsvarande sätt tillämpas vad som föreskrivs om dikning i 6 kap. 17 §, 27 § 3 mom. och 28–31 §. Klander och ogiltigförklaring av beslut som fattats vid en bolagsstämma skall dock yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket. Ett beslut i vilket bolagsmännens andel i bolaget eller fördelningen av kostnaderna har fastställts kan klandras inom tre månader och andra beslut inom 60 dagar från mötet. Ett yrkande, som i det fall som avses i 6 kap. 30 § görs om att den som drar nytta av den torrläggning regleringen har medfört skall åläggas att delta i kostnaderna för regleringen, skall framställas genom ansökan hos miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

I bolag för vattenståndsreglering tillkommer envar bolagsman rösträtt, motsvarande den i regleringsplanen honom till betalning påförda andelens förhållande till regleringskostnaderna. Beslut vid bolagsstämma fattas med enkel röstövertikt.

12 §

Om en förändring i vattendraget som orsakats av vattenståndsregleringen medför avsevärd nytta för tillgodogörandet av vattenkraften, för bedrivande av flottning eller för ägaren av en anläggning i vattendraget eller på dess strand, kan den som får en sådan förmån på yrkande genom ett beslut av miljötillståndsverket genom vilket tillstånd till regleringen beviljas, förpliktas att delta i kostnaderna för regleringen med ett skäligt belopp som högst motsvarar den nytta som vederbörande får av förändringen. (4.2.2000/88)

Framgår det efter att vattenståndsregleringen verkställts att en förmån som avses i 1 mom. av en orsak som inte kunnat förutses uppenbarligen är större eller mindre än vad som förutsattes när beslutet fattades, kan miljötillståndsverket i motsvarande mån höja eller minska det belopp som förmånstagaren skall betala. Ansökan härom skall väckas hos miljötillståndsverket inom ett år från den bolagsstämma vid vilken uträkningen av

kostnadsfördelningen har godkänts, eller, om ändringen yrkas av den som får en förmån som avses i 1 mom., inom samma tid från att denne tillställdes meddelande om att uträkningen har godkänts. (4.2.2000/88)

Om panträtt för kostnader gäller i tillämpliga delar vad 8 § 3 mom. stadgar. (30.12.1996/1278)

13 §

Kräver bädd, som för vattenståndsregleringen ändrats eller rensats, eller för företagets utförande uppförda anordningar eller anläggningar efter det regleringsarbetet slutförts vård och underhåll eller ingår i vattenståndsregleringen reglering av vattnets lopp, skall den, som verkställt regleringen, ombesörja arbeten och åtgärder, som därav föranledas. Påkalla ej särskilda skäl annorlunda fördelning av kostnaderna för dessa åtgärder, skola kostnaderna fördelas enligt de grunder, som följts vid verkställande av vattenståndsregleringen.

Har vattenståndsreglering verkställts av bolag för vattenståndsreglering, som upphört med sin verksamhet, må bolagsmännen av vederbörande tillsynsmyndighet kallas till sammanträde för att besluta om tillsättande av en eller flere sysslomän för att ombesörja åtgärder, som i 1 mom. angivits. Härvid skall i tillämpliga delar iakttagas vad om bolag för vattenståndsreglering och dess sysslomän ovan stadgats.

Har staten verkställt vattenståndsregleringen, men nyttan av regleringen till stor del kommit andra till godo, kan miljötillståndsverket på ansökan av staten förordna att alla för vilka regleringen medfört nytta samfällt skall ombesörja åtgärder som avses ovan i denna paragraf, tillsätta de sysslomän som behövs samt delta i kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta som de har fått. För ändamålet kan bildas ett bolag för vattenståndsreglering. (4.2.2000/88)

Miljötillståndsverket kan, när det finns synnerliga skäl till det, på ansökan befria nyttohavare från att ta del i kostnaderna för en åtgärd som avses i 3 mom. (4.2.2000/88)

14 § (4.2.2000/88)

En påbörjad vattenståndsreglering får inte utan tillstånd av miljötillståndsverket lämnas oavslutad. Om miljötillståndsverket beviljar ett sådant tillstånd, skall i tillståndsbeslutet föreskrivas vilka åtgärder den som påbörjar regleringen skall vidta för att förebygga skada och men som föranleds av att arbetet avbryts och vilka ersättningar denne skall betala till vederbörande.

15 § (4.2.2000/88)

Om vattenståndsreglering i vattendrag inte kräver tillstånd av miljötillståndsverket därför att regleringen inte medför en sådan ändring eller följd som avses i 1 kap. 12–15 §, men förslagsställaren vill att de övriga för vilka regleringen medför nytta skall ta del däri, skall bestämmelserna om deltagande i samfälld dikning på motsvarande sätt iakttas.

8 kap

Vattenreglering.

Allmänna stadganden.

1 § (30.4.1987/467)

Vill någon i syfte att utvinna, öka eller utjämna tillgången till vattenkraft, för att främja flottnings eller samfärdsel, för att nyttja vatten såsom vätska, för bevattningsändamål, i syfte att bibehålla vattnets renhet, för rekreatiönsändamål, för fiskodling, i syfte att torrlägga mark eller för annat sådant ändamål i vattendrag fortlöpande reglera vattenståndet eller annars reglera vattnet, vartill även hänförs avledande av vatten i regleringssyfte från vattendraget eller del därav till ett annat, skall till vattenregleringen, om denna kan ge upphov till förändring eller följd som avses i 1 kap. 12–15 §, sökas tillstånd hos miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

Om vattenreglering såsom en åtgärd i samband med vattenståndsreglering stadgas i 7 kap.

2 §

Tillstånd till vattenreglering må sökas eller förslag till regleringsföretag, som samfällt skall utföras, framställas av den, som kan tillgodogöra sig av regleringen härflytande nytta, såframt nyttan, med beaktande av företagets beskaffenhet och omfattning, bör anses vara betydande. Sådant nyttohavare är även berättigad att taga del i reglering, som av annan anhängiggjorts. Staten har rätt att ansöka om tillstånd till reglering även då den ej erhåller ovan avsedd nytta av företaget.

Såsom nytta av regleringen skall beaktas alla förmåner av dess genomförande, däri inberäknat

1) ökning av mängden och värdet av brukbar vattenkraft, ökning av markens avkastningsförmåga eller bruksvärde, förbättrad möjlighet att torrlägga mark eller att använda jord- eller vattenområde för rekreatiönsändamål eller fiskodling eller att annars på något sådant sätt tillgodogöra sig egendom bättre än förut samt

2) minskning av flottningskostnaderna, inbesparing av medel som används för samfärdseln, förmån av tillgång på vatten samt förbättring av vattnets reningsförmåga.

(30.4.1987/467)

3 §

Ansöker någon annan än staten om tillstånd till vattenreglering, skall sökanden, utom när den reglering som avses i ansökan uppenbarligen inte för någon annan medför sådan nytta som avses i 2 § 2 mom. i detta kapitel, inbjuda övriga nyttohavare att ta del i regleringen genom att anmäla detta hos miljötillståndsverket. Härvid skall miljötillståndsverket genom offentlig kungörelse uppmana nyttohavare att enligt bestämmelserna i 4 § i detta kapitel hos miljötillståndsverket anmäla sitt deltagande i företaget. Till ansökan om kungörelse skall fogas en plan för företaget, en utredning av allmän natur om vem som drar nytta av företaget och till vilket belopp nyttan uppskattas samt kostnadsförslag för företaget. Dessa handlingar skall under en tid som miljötillståndsverket bestämmer hållas tillgängliga i dess tjänsterum eller på ett ställe som miljötillståndsverket bestämmer och som anges i kungörelsen. (4.2.2000/88)

Yrkar förslagsställaren i enlighet med 5 § detta kapitel, att annan nyttohavare skall förpliktas att delta i kostnaderna, skall han efter kungörelsens utfärdande i rekommenderat brev eller på annat sätt bevisligen tillstålla denne sitt yrkande jämte avskrift av kungörelsen.

Har förslagsställaren i annat fall än i samband med tillståndsansökan anhållit om kungörelseförfarande, skall ansökan om tillstånd till företaget göras inom ett år efter kungörelsetidens utgång, om inte miljötillståndsverket på ansökan har utsatt en förlängd tid för ändamålet. (4.2.2000/88)

Har vid ansökan om kungörelse framlagts en plan som uppenbarligen är av den beskaffenhet att tillstånd till reglering i enlighet med planen inte kan meddelas, får miljötillståndsverket inte bifalla ansökan om kungörelse. (4.2.2000/88)

Om vattenreglering, som verkställs på åtgärd av staten, stadgas i 24 § detta kapitel.

4 § (4.2.2000/88)

Vill en nyttohavare som enligt 2 § 1 mom. i detta kapitel har rätt därtill bli delaktig i ett regleringsföretag som någon annan har väckt, skall nyttohavaren skriftligen anmäla detta till miljötillståndsverket inom den i 3 § 1 mom. i detta kapitel avsedda tid som föreskrivs i kungörelsen. Har en sådan anmälan gjorts till miljötillståndsverket och finner denna att förutsättningar för deltagande föreligger, skall miljötillståndsverket, då ansökan om tillstånd hänskjutits till det för behandling, anvisa sökanden att vidta åtgärder som avses i 15 § i detta kapitel.

5 §

Miljötillståndsverket kan på ansökan ålägga en nyttohavare som inte velat delta i regleringen att till den som utför regleringsföretaget i förhållande till den nytta nyttohavaren har därav betala en avgift som fastställs i enlighet med 21 § i detta kapitel. Staten skall inte anses vara en sådan nyttohavare som här avses, om inte regleringen omedelbart medför nytta för statens egendom eller för ett företag vars förverkligande staten inlett för att få eller säkerställa en förmån som avses i 2 § 2 mom. i detta kapitel. (4.2.2000/88)

Medför regleringen gagn för nyttjande av vattenkraft, flottning, samfärdseln eller vattentillgången eller sålunda, att vattnets reningsförmåga förbättras, må avgiften fastställas att utgå tidigast från det förmån, som av regleringen vinnes, begynner utnyttjas eller vattendraget begagnas på sådant sätt, att förmånen omedelbart blir till gagn för nyttjaren.

6 §

Om meddelande av tillstånd till reglering samt om rättigheter, som beviljas för dess utförande, gäller, med beaktande av stadgandena i 2 § 2 mom. detta kapitel samt, i fråga om vattenkraft, i 3 kap. 3 § 2 mom., i tillämpliga delar och med nedan angivna tillägg vad om byggande i vattendrag är stadgat.

7 §

Är det av behovet påkallat, att arbeten eller anordningar eller anläggningar utföras för regleringen, skall även om dem föreskrift meddelas i samband med regleringstillståndet.

Verkställes regleringen med användande av annan tillhörig, för regleringen lämplig anläggning, må anläggningens ägare i tillståndsutslaget åläggas att mot ersättning nyttja anläggningen på sätt, som regleringen förutsätter.

8 § (4.2.2000/88)

Har hos miljötillståndsverket ansökts om tillstånd till två särskilda regleringsföretag, som åtminstone till viss del gäller samma del av ett vattendrag, och anser miljötillståndsverket att företagen lämpligen kan förenas, skall miljötillståndsverket uppmana sökandena att inom en viss tid komma överens om att starta ett samfällt företag. Nås en sådan överenskommelse inte och kan företagen inte särskilt för sig förverkligas, skall tillstånd beviljas för det företag som i ekonomiskt avseende och ur allmän synpunkt är mera förmånligt.

9 §

I regleringstillståndet skall ingå stadga om uppdämning och vattenföring, vari skall bestämmas den höjd, till vilken vattnet under olika tider högst må uppdämmas och sänkas samt på vilket sätt vattenföringen skall ordnas.

Hava i vattendrag eller del av vattendrag, som regleringen gäller, för tidigare utförda företag meddelats föreskrifter, som i 1 mom. avses, må dessa ändras eller alla föreskrifter sammanföras till en stadga om vattenföring. Om gäldande av ersättning äger vad i 2 kap. 28 § är stadgat motsvarande tillämpning.

10 § (4.2.2000/88)

I fråga om reglering skall i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs om byggande i vattendrag i 2 kap. 2 § 1 och 4 mom., 3 och 4 § samt 12–32 §.

10 a § (5.4.1991/629)

Det skall bestämmas att sådana villkor i ett regleringstillstånd som är betydande för vattenmiljön och dess användning skall ses över på bestämda tider, om inte detta av särskilda skäl skall anses vara uppenbart obehövligt. Vid översynen skall i tillämpliga delar iakttas de bestämmelser som avses i 6 och 10 § i detta kapitel. I tillståndsbeslutet skall föreskrivas när ansökan senast skall göras om översyn av nämnda tillståndsvillkor och vilken utredning som då skall lämnas. Har tillståndshavaren inte inom utsatt tid gjort en sådan ansökan, kan miljötillståndsverket på ansökan av behörig myndighet eller den som lider skada eller men bestämma att tillståndet skall förfalla och härvid meddela behövliga föreskrifter.

(4.2.2000/88)

Om en ändring av ett lagakraftvunnet regleringstillstånd inte avsevärt ändrar syftet med regleringen eller ökar dess menliga verkningar på vattenmiljön eller dess användning eller om åtgärden i första hand främjar skyddet av vattenmiljön eller dess användning, skall den ändrade regleringen inte anses som en sådan ny reglering på vilken 1 mom. skall tillämpas.

Utan hinder av 1 mom. kan på vattenreglering tillämpas de bestämmelser i denna lag med stöd av vilka ingrepp i ett lagakraftvunnet tillståndsbeslut eller dess innehåll annars kan göras. Innehåller tillståndsbeslutet inte av särskilda skäl en föreskrift som nämns i 1 mom., kan en behörig myndighet av vägande skäl hos miljötillståndsverket ansöka om översyn enligt 1 mom. (4.2.2000/88)

10 b § (28.6.1994/553)

Om en reglering, som grundar sig på ett tillstånd som har meddelats enligt denna lag eller tidigare gällande stadganden, har betydande menliga verkningar på vattenmiljön eller dess användning och 10 a § inte skall tillämpas på beslutet, skall den regionala miljöcentralen i tillräckligt samarbete med tillståndshavaren, dem som drar nytta av regleringen, kommunerna inom verkningsområdet och andra myndigheter som saken gäller klarlägga möjligheterna att minska de menliga verkningarna av regleringen. Den regionala miljöcentralen skall vid behov också höra andra parter. (24.1.1995/79)

När en utredning har gjorts enligt 1 mom., får den regionala miljöcentralen, fiskerihushållningsmyndigheten eller kommunen, om verkningarna enligt 1 mom. inte annars i tillräcklig mån kan minskas, hos miljötillståndsverket ansöka om att tillståndsvillkoren skall ses över eller att nya bestämmelser skall utfärdas. (4.2.2000/88)

En förutsättning för en översyn är att nyttan med tanke på allmän fördel är betydande med hänsyn till rådande förhållanden. Översynen får inte heller avsevärt minska den nytta som vattenregleringen totalt medför eller väsentligt ändra det ursprungliga syftet med regleringen, utom när syftet inte längre har någon betydelse. Är det uppenbart att det finns förutsättningar för en översyn, kan miljötillståndsverket, om utredningen i ansökningshandlingarna inte är tillräcklig, ålägga också tillståndshavaren att ge in behövlig tilläggsutredning till miljötillståndsverket. I ett sådant beslut av miljötillståndsverket får ändring inte sökas särskilt. Om tillståndshavaren inte inom utsatt tid ger in tilläggsutredningen till miljötillståndsverket, kan den utföras på hans bekostnad. Vid översynen skall de bestämmelser som avses i 10 § i detta kapitel iakttas i tillämpliga delar. (4.2.2000/88)

Sökanden skall åläggas att med iakttagande i tillämpliga delar av 11 kap. ersätta skador, men eller andra förluster av förmåner som översynen medför, om dessa inte är obetydliga. Ersättningarna betalas dock med statens medel, om inte översynen huvudsakligen har lokal betydelse. En ersättning för förlust av nytta som vattenregleringen har medfört kan jämkas med beaktande av den nytta samt de förluster av förmåner som översynen medför samt den tid under vilken nyttohavaren har kunnat utnyttja regleringen.

Bolag för vattenreglering.

11 §

Framställa två eller flere gemensamt förslag om reglering av avrinningen i vattendrag eller anmäler sig nyttohavare såsom därtill berättigad i enlighet med 4 § detta kapitel till deltagande i regleringsföretag, som annan anhängiggjort, skall för företagets verkställande bildas bolag för vattenreglering.

Miljötillståndsverket kan på nyttohavarens ansökan förordna att för regleringens verkställande samt anordningarnas och anläggningarnas underhåll skall bildas ett bolag för vattenreglering även i andra fall än de som nämns i 1 mom. och också då regleringen har påbörjats före denna lags ikraftträdande. De som av regleringen får sådan nytta som nämns i 2 § i detta kapitel är skyldiga att ta del i bolaget, om inte miljötillståndsverket av särskilda skäl beviljar någon av dem befrielse. (4.2.2000/88)

12 §

Bolag för vattenreglering äger ombesörja utförandet av erforderliga arbeten, anordningar och anläggningar för företaget samt deras underhåll, handhava regleringens verkställande och uppbära bolaget tillkommande avgifter samt gälda ersättningar och övriga kostnader.

13 §

Bolagsmän i ett bolag för vattenreglering är, förutom förslagsställaren och de som enligt 4 § i detta kapitel anmält att de vill delta i regleringen, också de nyttohavare som bolaget enligt 20 § i detta kapitel senare antagit till bolagsmän. Även dikningsbolag eller bolag för vattenståndsreglering får vara delaktiga i regleringen, om miljötillståndsverket anser det befogat, likaså flottningsföreningar. (4.2.2000/88)

Bolagsmännens andelar i bolag för vattenreglering, rätt att utöva rösträtt samt skyldighet att taga del i kostnaderna för regleringen bestämmas i förhållande till den nytta, som regleringen för envar av dem medför.

14 §

Bolag för vattenreglering äger rätt att anskaffa för fullgörande av sin uppgift erforderlig egendom samt ingå förbindelser i angelägenheter, som röra dess verksamhet.

15 §

Förslagsställaren skall kalla bolagsmännen till sammanträde för att antaga stadgar och utse styrelse för bolaget. Om sammanträdet skola bolagsmännen tillställas meddelande minst sju dagar tidigare under känd postadress.

16 §

I stadgarna för bolag för vattenreglering skall angivas:

- 1) bolagets namn och den kommun, som är bolagets hemort;
- 2) antalet medlemmar, som väljes till styrelsen, och tiden för deras uppdrag samt huru deras arvoden fastställas;
- 3) sättet, på vilket styrelsen sammankallas och beslut vid styrelsens sammanträde fattas;
- 4) huruvida styrelsens medlemmar må åt en eller flere bland sig uppdraga handhavandet av angelägenheter av visst slag utan de övrigas medverkan;
- 5) huru bolagets namn tecknas;
- 6) räkenskapsperioden och grunderna för räkenskapsföringen samt inom vilken tid räkenskaperna skola avslutas och sättet för deras granskning; samt
- 7) tiden och sättet för sammankallande av bolagsmännen till stämma och huru övriga tillkännagivanden skola bringas till deras kännedom.

För bolagets stadgar, i vilka också får tas in andra än i 1 mom. nämnda bestämmelser om bolagets organisation, skall fastställelse sökas hos miljötillståndsverket. Bolagets

angelägenheter skall handhas enligt de antagna stadgarna redan innan de har fastställts. Har miljötillståndsverket i samband med fastställelsen bestämt att stadgarna skall ändras, skall de ändrade stadgarna följas även om fastställelsebeslutet inte har vunnit laga kraft. (4.2.2000/88)

17 §

Beslut vid bolags för vattenreglering stämma fattas med enkel röstövertikt.

18 §

Bolags för vattenreglering styrelse äger föra bolagets talan vid domstol samt jämväl i övrigt företräda bolaget. Stämning eller annat tillkännagivande anses hava kommit till bolagets kännedom, då någon medlem av styrelsen i laga ordning erhållit del därav.

I fråga om bolagets styrelse skall i övrigt i tillämpliga delar iakttagas vad om flottningsförenings styrelse i 5 kap. är stadgat. Likaledes gälla om bolag för vattenreglering i tillämpliga delar stadgandena om flottningsförening i 5 kap. 58 och 76 §§.

19 § (4.2.2000/88)

Beträffande regleringskostnader samt förskottsavgifter som bolagsmännen skall betala gäller i motsvarande delar vad som föreskrivs om dikning i 6 kap. 17 § och 29 § 1–3 mom., dock så att klander angående kostnadernas fördelning skall anföras inom tre månader efter bolagets stämma genom en ansökan mot bolaget som skall väckas hos miljötillståndsverket.

20 § (4.2.2000/88)

En nyttohavare har rätt att ansluta sig till ett redan bildat bolag för vattenreglering, om grundad anledning skall anses föreligga för nyttohavarens inträde såsom bolagsman. Om antagande av ny bolagsman beslutar bolagets stämma. Den som inte har antagits till bolagsman kan hänskjuta frågan om sin rätt att ansluta sig såsom bolagsman till miljötillståndsverket för avgörande. Ansökan om detta skall anhängiggöras inom tre månader efter det vederbörande fått del av stämmans beslut.

En bolagsman i ett bolag för vattenreglering har rätt att utträda ur bolaget, om den nytta som företaget medfört för honom är avsevärt mindre än den nytta som vid bolagets bildande antogs komma honom till del. Anser bolagets stämma att ovan nämnda förutsättning för utträde inte föreligger, gäller om hänskjutande av stämmans beslut till miljötillståndsverket för avgörande på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 1 mom.

Särskilda stadganden.

21 §

Vid fastställandet av avgift, som avses ovan i 5 § detta kapitel, skola, då fråga är om avgift i ett för allt, kostnaderna för oundgängliga arbeten, anordningar och anläggningar för regleringen samt för skadornas ersättande samt ett tjugofaldigt belopp av de beräknade årliga utgifterna för anordningarnas och anläggningarnas underhåll och regleringens utförande beaktas. Avgiften skall bestämmas så, att den skäligen motsvarar nyttohavarens andel i den totala nytta, som regleringen medfört, dock så, att den ej må överstiga den nytta, som han erhållit. (11.10.1963/453)

Fastställs avgiften i fall, som avses i 5 § 2 mom. detta kapitel, skall vid beräkningen av andelen i kostnader, som avses i 1 mom., till grund tagas värdet av arbeten, anordningar och anläggningar vid den tidpunkt, då skyldigheten att erlägga avgiften vidtager.

För ökning av markens avkastningsförmåga eller bruksvärde eller för förbättrade möjligheter att torrlägga mark eller att använda jord- eller vattenområde för rekreatiösa ändamål samt, om särskilda skäl föreligger, för nytta som kommer andra förmåner till godo skall bestämmas en avgift i ett för allt att erläggas i årliga rater utan ränta under högst tio år. I övriga fall skall en årsavgift motsvarande fem procent av avgiften i ett för allt påföras från ingången av det år som följer efter det ansökningen om åläggande gjordes. Årsavgiften skall erläggas före utgången av juni varje år. (30.4.1987/467)

Förändras förhållandena väsentligt, kan på ansökan av vederbörande eller på åtgärd av miljötillståndsverket årsavgiften höjas eller sänkas eller betalningsskyldigheten upphävas. (4.2.2000/88)

22 § (4.2.2000/88)

Har miljötillståndsverket med stöd av 5 § i detta kapitel förpliktat en nyttohavare att betala avgift till den som verkställt regleringen, kan miljötillståndsverket, om ett bolag för vattenreglering har verkställt regleringen, på ansökan av den betalningsskyldige förordna en lämplig person att i samband med revision som föreskrivs i stadgarna granska bolagets räkenskaper och förvaltning. En på detta sätt förordnad revisor skall avge berättelse över revisionen till den myndighet som utövar tillsyn över regleringen. Myndigheten skall se till att berättelsen hålls tillgänglig för dem som saken gäller. Bolaget skall betala arvode till revisorn. När inte överenskommelse om arvodets storlek, kan saken genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för avgörande.

Har reglering verkställts av någon annan än ett bolag för vattenreglering, kan miljötillståndsverket på ansökan av den betalningsskyldige förplikta den som verkställt regleringen att lämna utredning om användningen av avgiften till den myndighet som utövar tillsyn över regleringen och hos vilken utredningen skall hållas tillgänglig för sökanden.

23 §

Om nedläggande av regleringsföretag gäller i tillämpliga delar vad om vattenståndsreglering i 7 kap. 14 § är stadgat.

24 §

Hava för regleringen erforderliga arbeten, anordningar och anläggningar utförts på åtgärd av staten på dess bekostnad, må staten göra i 11 § 2 mom. detta kapitel avsedd ansökan om bildande av bolag för vattenreglering. Staten är berättigad att delta i handhavandet av bolagets angelägenheter genom att vara företräd vid bolagsstämman samt genom att förordna en medlem i bolagets styrelse utöver de av bolaget valda medlemmarna. Företrädarens för staten röstetal vid bolagsstämman utgör en femtedel av de i omröstningen deltagande bolagsmännens sammanlagda röstetal. Åt den av staten förordnade styrelsemedlemmen erlägges av statens medel arvode för hans uppdrag.

25 §

Föranledes av reglering, som huvudsakligen medför gagn för utnyttjande av vattenkraft, tillförsel av vatten till industriell inrättning, bedrivande av flottning eller annan därmed jämförlig ekonomisk verksamhet, i omgivningens förhållanden sådan med avseende å allmänt intresse betydande skada eller olägenhet, vilken icke genom särskilda åtgärder kan avlägsnas eller ersättas med penningar, må den, som verkställt regleringen, eller, om ovan nämnda förmån tillfaller nyttohavare, som i 5 § detta kapitel avses, den sistnämnde i tillståndsutslaget angående regleringen åläggas att till staten årligen erlægga en regleringsavgift, som skall användas för nedan angivna ändamål. Regleringsavgiftens belopp skall fastställas till högst en procent av det årliga värdet av den rena nytta, som utgör grund för avgiftens erläggande. Ålägges bolag för vattenreglering att erlægga avgiften, äro de bolagsmän, för vilka regleringen medfört ovan avsedd nytta, skyldiga att i förhållande till den nytta, som envar erhållit, deltaga i därav förorsakade kostnader.

Medel, som inflyta genom regleringsavgifterna, skola i enlighet med vad i 12 kap. 14 § stadgas användas såsom bidrag åt vederbörande kommun för utförande av sådana arbeten, anskaffningar eller åtgärder eller för sådan undervisnings- eller annan därmed jämförlig verksamhet, som erfordras för minskande av följderna av skada eller men, som av regleringen förorsakats på kommunens område och som utgör grund för regleringsavgiftens erläggande, eller eljest är ägnad att främja de ekonomiska eller sociala förhållandenas utveckling på vederbörande ort. Bidraget må utgå i ett för allt eller under flere år.

Om justering av regleringsavgifter gäller på motsvarande sätt vad 2 kap. 22 b § stadgar om justering av fiskerihushållningsavgifter. (28.6.1994/553)

26 §

Har tillstånd till reglering erhållits före denna lags ikraftträdande, må nyttohavare, vilken erlagt de kostnader, som föranledas av för regleringen nödvändiga arbeten, anordningar och anläggningar samt av ersättandet av skador, föranledda av regleringen, medgivas rätt att av dem, som av regleringen draga i 2 § detta kapitel avsedd nytta, på grundvalen av ovannämnda kostnader erhålla en i enlighet med 21 § detta kapitel beräknad, skäligenbefunnen avgift. Dylik avgift må fastställas att utgå tidigast räknat från den tidpunkt, då ansökan gjorts, och skola i övrigt i fråga om sagda avgifter de stadganden i detta kapitel lända till efterrättelse, som gälla, då den, som verkställer reglering, är berättigad att utkräva motsvarande avgift.

9 kap

Avledande av vatten för användning såsom vätska och tagande av grundvatten.

Avledande av vatten.

1 §

Envar har rätt att avleda vatten från annan tillhörigt vattenområde i vattendrag för användning såsom hushållsvatten, såframt vattnet fortfarande förslår för deras behov, vilka såsom ägare eller på grund av tillstånd taga eller avleda vattnet för att nyttjas såsom vätska och avledandet ej förorsakar förändring eller påföljd, som avses i 1 kap. 12–15 §§. Arbeten och anordningar på annans vattenområde för avledande av vatten skola så utföras, att ägaren eller annan av dem ej nämnvärt åsamkas men eller olägenhet.

2 §

Om någon som inte äger ett vattenområde eller är delägare i det vill avleda vatten från vattendraget för att användas såsom vätska för annat ändamål än för hushållsvatten eller såsom hushållsvatten med följder som enligt 1 § i detta kapitel inte får vållas, kan miljötillståndsverket på ansökan bevilja tillstånd därtill samt till att anordningar som behövs för ändamålet får placeras på ett vattenområde som tillhör någon annan. Detsamma gäller om vattenområdets ägare eller en delägare i vattenområdet vill avleda vatten från området för att användas såsom vätska och åtgärden, med beaktande av vad som föreskrivs i 1 kap. 16 § förorsakar ändring eller följd som avses i 12–15 § i samma kapitel. (4.2.2000/88)

I fråga om åtgärd, som ovan i 1 mom. avses, gäller angående förutsättningarna för meddelande av tillstånd, handläggningen av tillståndsansökningen, ersättande av skada, men och annan förlust av förmån samt i tillämpliga delar även angående de skyldigheter, som för skyddande av andras intressen skolan föreskrivas för den, som vidtager åtgärden, och även i övrigt vad i 2 kap. är stadgat om byggande i vattendrag.

3 §

Ansöka flere om tillstånd att avleda vatten från vattendrag för dess nyttjande såsom vätska och förslår ej vattnet för dem alla, äger den företrädare, som vill nyttja vattnet på vattendragets strand eller i dess närhet såsom hushållsvatten eller eljest för hushållsändamål, såsom för sjukhus, kasern, härbärgerings- eller förplägnadsrörelse, badinrättning eller för huvudsakligen för anskaffande av hushållsvatten bildad sammanslutnings behov. Sak samma gälla nyttjande av vatten i skälig omfattning för bevattning av mark, där odlingens beskaffenhet sådant särskilt förutsätter och vattenanskaffning för allmänt behov därigenom icke försvåras. Därefter tillkommer företrädare företag, som åsyftar avledande av vatten för samhälles behov. Följande i ordningen i fråga om företrädare är den, som vill avleda vatten för användning i industri.

Vill flera sökande avleda vatten från ett vattendrag för ändamål som på grund av vad som har sagts ovan skall anses likvärdiga och kan det inte anses skäligt att begränsa sökandens rätt, har den av sökandena företrädare som äger det vattenområde som åtgärden gäller eller större delen därav samt, om sökandena även i detta avseende är likvärdiga, den sökande som först givit in sin ansökan till miljötillståndsverket. (4.2.2000/88)

Ovan i 1 mom. stadgad ordning i fråga om rätt till företrädare skall ock följas vid jämförelse i enlighet med 2 kap. 11 § 3 mom. av stridiga intressen inbördes, då tillstånd sökes för sådant avledande av vatten, varav följer förlust av äganderätt eller avledningsrätt, som grundar sig på i stöd av denna eller äldre lag meddelat tillstånd, eller försvårande av dess nyttjande.

3 a § (9.2.2001/121)

När vatten avleds från vattendrag för ett samhälls behov skall dessutom iakttas vad som bestäms i lagen om vattentjänster och med stöd av den.

Tagande av grundvatten.

4 §

Kan inte till hushållsvatten tjänligt vatten annars utan oskäligen kostnader i tillräcklig mängd fås, kan miljötillståndsverket på ansökan berättiga den som är i behov av vatten att från annans mark ta grundvatten till hushållsvatten samt där vidta åtgärder som behövs för ändamålet, förutsatt att vattnet fortfarande förslår även för ägarens behov samt för behoven

hos dem som är bosatta på hans mark, bosättning som kan väntas uppstå där samt företag som är belägna där och åtgärden inte vållar dessa oskäligen störning eller oskäligt men. Under dessa förutsättningar kan också beviljas rätt att avleda grundvatten från en annans område för att användas i sådan industriell eller annan ekonomisk verksamhet för vilken tillgång till grundvatten är av synnerlig vikt. En sådan rätt kan genom miljötillståndsverkets beslut på ansökan upphävas, om de förhållanden som inverkat på beviljandet väsentligt har förändrats, samt mot ersättning också när ett sådant användningsbehov som skall anses vara viktigt för ägaren själv kräver det. (4.2.2000/88)

Förutsätter ett i tekniskt och ekonomiskt avseende ändamålsenligt ordnande av vattenanskaffningen för ett företag som tillgodoser en kommuns eller ett större antal förbrukares behov av huvudsakligen hushållsvatten eller av annan vattenanskaffning för allmänt behov att grundvatten på en annans område tas i bruk, kan miljötillståndsverket utan hinder av vad som sägs i 1 mom. på ansökan meddela tillstånd därtill och till åtgärder som behövs för ändamålet. Ett sådant tillstånd får dock inte beviljas för avledande av vatten till en plats utanför orten, om detta innebär att ett motsvarande behov på orten inte i skälig omfattning kan tillgodoses. (4.2.2000/88)

Rätt att taga vatten från annan tillhörig brunn eller annan grundvattentäkt må dock beviljas endast om ägaren därtill givit sitt samtycke. Den, som erhåller sådan rätt, är skyldig att delta i kostnaderna för vattentäktens anläggande och underhåll i det förhållande, i vilket vatten därifrån tages. Anläggningskostnaderna beräknas enligt vattentäktens dåvarande skick.

Är en åtgärd som avser tagande av grundvatten från ett område som tillhör en annan av sådan beskaffenhet att därtill av någon annan än i denna paragraf nämnd orsak måste utverkas tillstånd av miljötillståndsverket, skall vid sidan av ovan nämnda bestämmelser också iakttas vad som nedan föreskrivs om ett sådant tillstånd. (4.2.2000/88)

5 §

Med grundvattentäkt förstås brunn eller annan inrättning, varur grundvatten avleddes, pumpas eller på annat sätt tages för hushållning, industri eller annat ändamål. Bilda flere samma ägare tillhöriga, för nyttjande av samma grundvattentillgång inrättade vattentäkter tillsammans en anläggning för ovan nämnda ändamål, skola de betraktas såsom en vattentäkt.

6 §

Grundvattentäkt skall så anläggas, begagnas och underhållas, att ej någon åsamkas större skada och men än för förverkligande av företaget för vattens erhållande utan oskälig kostnad nödigt är.

Slösande med vatten vid begagnande av vattentäkt bör undvikas.

7 § (4.2.2000/88)

Till en åtgärd som avses i 1 kap. 18 § och som orsakar däri nämnda påföljder samt för anläggande av sådan annan än tillfällig grundvattentäkt som är planerad för tagande av en vattenmängd om minst 250 kubikmeter i dygnet skall sökas tillstånd hos miljötillståndsverket. Detsamma gäller även utvidgande av tidigare anlagd grundvattentäkt eller av dess användning i sådan omfattning eller med sådana följder som avses ovan samt andra åtgärder än tagande av

grundvatten, om grundvattenförekomsten annat än tillfälligt minskar med minst 250 kubikmeter grundvatten om dygnet som en följd av åtgärderna.

En grundvattentäkts ägare får även i andra fall än de som avses ovan i denna paragraf genom ansökan till miljötillståndsverket hänskjuta en fråga som gäller att verket skall pröva och genom tillståndsbeslut fastställa förutsättningarna för en åtgärd som avser anläggning eller ändrande av grundvattentäkt samt de skyldigheter som eventuellt följer av åtgärden.

8 § (4.2.2000/88)

För anläggande av grundvattentäkt och för annan åtgärd som avses i 1 kap. 18 § får beviljas tillstånd, om nyttan av åtgärden, när man i fråga om dess förverkligande i tillämpliga delar beaktar bestämmelserna i 6 § i detta kapitel, är avsevärt större än därav följande skada, men och annan förlust av förmån.

Tillstånd till en åtgärd som avses i 1 mom. får dock inte beviljas, om åtgärden leder till att vattentillgången till förfång för bosättningen och näringslivet förhindras eller försvåras på ett vidsträckt område eller åtgärden har andra, med följderna i 2 kap. 5 § jämförbara följder för miljöns funktioner eller naturförhållandena och verkningarna av förändringen inte kan förhindras genom arrangemang i samband med åtgärden. Detsamma gäller åtgärder som har den följden att grundvattnet på ett viktigt eller för vattenanskaffning lämpligt annat grundvattenområde kan bli farligt för hälsan eller dess kvalitet annars försämras väsentligt eller som kan få andra följder som nämns i 8 § miljöskyddslagen.

9 § (1.12.1995/1347)

Söker flera tillstånd till en åtgärd som avser tillgodogörande av en viss grundvattenförekomst, och förslår inte vattnet för alla i den omfattning som avses i ansökningarna, skall när tillstånd beviljas företräde ges företaget som avser att tillfredsställa det allmänna behovet av hushållsvatten i kommunen i fråga. Därefter följer i prioritetsordning andra företag för att säkerställa vattenanskaffningen för ett samhälle och därefter företag som drivs av en sådan sökande för vilken tillgången till grundvatten är synnerligen behövlig och vars verksamhet ur allmän synpunkt skall anses vara av betydelse. Om flera söker tillstånd för företag som skall anses likvärdiga, skall vad som stadgas i 3 § 2 mom. i detta kapitel iakttas på motsvarande sätt.

10 §

Vid beräkning och jämförande av nytta av åtgärd, som i detta kapitel avses, samt av skada och men, som därav följer, skall i tillämpliga delar iakttas vad i 2 kap. 11 § är stadgat.

11 §

Skada, men och annan förlust av förmån, som följer av anläggande och nyttjande av grundvattentäkt samt av annan åtgärd med avseende på grundvatten, skall, med beaktande av vad i 2 mom. stadgas, ersättas med tillämpning av stadgandena i 11 kap.

Områdets ägare är icke berättigad till ersättning för grundvatten, som togs från området. Såsom skada, vilken skall ersättas, anses likväl försämrad tillgång till vatten, som föranledes av vattentagning och som drabbar ägaren eller den, vilken i stöd av annan särskild rätt nyttjar

grundvattnet, såframt skadan ej är ringa. Vid fastställande av ersättning för nyttjanderätt bör även markens värdestegring till följd av möjligheten att erhålla grundvatten beaktas.

12 § (4.2.2000/88)

Förorsakar användningen av en grundvattentäkt som anlagts innan denna lag trätt i kraft eller vars anläggande eller ändring inte har förutsatt tillstånd av miljötillståndsverket skada eller men, har den som lidit skada därav rätt att på ansökan få saken handlagd av miljötillståndsverket för meddelande av föreskrifter om användningen av vattentäkten samt ersättande av skada och men som användningen medför. Användningen av vattentäkten får dock inte därvid inskränkas, om inte ett allmänt intresse eller andra synnerligen vägande skäl kräver det, och ersättning för skada och men som vattentäkten förorsakar får inte heller föreskrivas att betalas för längre tid än för de senaste fem åren innan ansökan gjordes.

13 § (4.2.2000/88)

För att öka eller säkerställa vattentillgången för en grundvattentäkt som har anlagts med stöd av ett tillstånd som avses i denna lag, kan miljötillståndsverket, om ett allmänt behov kräver det, på ansökan begränsa tagande av vatten från en annan grundvattentäkt, även om denna används med stöd av tillstånd. Skada, men och annan förlust av förmån som begränsningen vållar skall ersättas. Är begränsningen så avsevärd att den inrättning som drabbas förlorar sin betydelse, kan sökanden på ägarens yrkande åläggas att inlösa inrättningen.

14 § (4.2.2000/88)

Vållar långvarig torka eller annan därmed jämförbar orsak avsevärd minskning av tillgången till grundvatten, kan miljötillståndsverket på ansökan ålägga ägaren av en grundvattentäkt att för viss tid begränsa den vattenmängd som får tas ur vattentäkten, om begränsningen är behövlig för att säkerställa nödvändig tillgång till hushållsvatten i vattentäktens omgivning. För uppenbart oskälig skada som begränsningen medför kan det bestämmas att vattentäktens ägare skall få ersättning. I betalningen av denna skall alla som tar grundvatten och för vilka begränsningen medför väsentlig nytta ta del, om inte nyttan av begränsningen huvudsakligen tillfaller sökanden. Om ersättningen inte kan fastställas i samband med ansökningen om begränsning, får fastställande av ersättningen senare särskilt sökas hos miljötillståndsverket.

15 §

Om ovan i denna lag avsett sökande av tillstånd, föreskrifter, som skola intagas i tillståndsutslaget, och tiden för utslagets giltighet samt ersättande av skada, som senare yppas, gäller i tillämpliga delar vad i motsvarande stadganden om byggande i vattendrag är sagt.

Orsakar utnyttjandet av tillstånd som beviljats för en åtgärd som avses i 1 kap. 18 § betydande men som inte förutsattes när tillståndet beviljades, kan tillståndsvillkoren ändras på ansökan av den som lider men eller, då det är fråga om allmän fördel, på ansökan av behörig myndighet, eller tillståndet kan dras in, om det är fråga om väsentligt men. Bestämmelser om ändring av ett tillstånd till följd av förändrade förhållanden finns i 2 kap. 28 §. Ersättning enligt den nämnda paragrafen skall dock inte fastställas, om föreskrifterna om ändring av tillståndsvillkoren meddelas för undvikande av en sådan följd som avses i 8 § miljöskyddslagen. (4.2.2000/88)

16 §

Vad ovan i denna lag är sagt om grundvatten och om därmed sammanhängande åtgärder, gäller i tillämpliga delar även i fråga om vatten, som för ökande av grundvatten eller förbättrande av dess beskaffenhet med tillhjälp av filtrering eller eljest på konstgjord väg inletts i marken. Tagande av vatten för dylikt ändamål från vattendrag anses vara sådant avledande av vatten för användning såsom vätska, varom ovan i detta kapitel är stadgat.

För inledande av vatten i marken enligt 1 mom. krävs tillstånd av miljötillståndsverket. Tillstånd får inte beviljas, om åtgärden kan orsaka följder som avses i 8 § miljöskyddslagen. I övrigt gäller om tillståndet vad som föreskrivs om ett tillstånd enligt 8 § i detta kapitel. (4.2.2000/88)

17 §

Vad om grundvatten i detta kapitel är stadgat gäller i tillämpliga delar även vatten, som i 1 kap. 2 § avses, med undantag av vattencisterner och vattentäkter.

Allmänna stadganden.

18 §

Erfordras för avledande av vatten för användning såsom vätska, att vattenledning drages genom annat tillhörigt område, är områdets ägare pliktig att tillåta det, såframt ej skada eller olägenhet, som av ledningens anläggande åsamkas honom, i förhållande till den nytta, som genom åtgärden vinnes, är oskäligt stor. Öppen vattenledning må dock ej utan ägarens samtycke anläggas på annat tillhörig tomt, byggnadsplats, trädgård, upplagsplats, badstrand eller på annat område för särskilt bruk. I fråga om jord, som avlägsnas vid dragande av ledning, gäller i tillämpliga delar vad om jord, som upptages vid anläggande av dike, är stadgat.

Skall enligt denna lag tillstånd av miljötillståndsverket utverkas för avledande av vatten från ett vattendrag eller för tagande av grundvatten, och kommer ledningen att dras genom någon annans område, skall i tillståndsbeslutet på sökandens begäran tas in föreskrifter om hur företaget med beaktande av 1 mom. skall genomföras. Om tillstånd av miljötillståndsverket inte krävs eller tillståndsbeslutet saknar föreskrifter om hur ledningen skall anläggas och överenskommelse om anläggningen av ledningen inte träffas med områdets ägare, kan ärendet hänskjutas till den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, eller, om ledningen kommer att dras genom flera kommuners område, genom ansökan hos miljötillståndsverket för avgörande. (4.2.2000/88)

Skada och men, som förorsakas av ledningens anläggande och användande av därför erforderligt område, skall ersättas.

19 § (4.2.2000/88)

Avleds vatten från vattendrag för att användas såsom vätska för ändamål som av hygieniska eller andra viktiga allmänna skäl förutsätter att vattnet bibehålls rent, kan miljötillståndsverket på begäran av sökanden i tillståndsbeslutet om avledande av vattnet, när ett sådant meddelas, eller på särskild ansökan föreskriva att ett visst jord- eller vattenområde omkring vattentäkten skall utgöra vattentäktens skyddsområde. Utan miljötillståndsverkets tillstånd får inte på skyddsområdet, som inte får göras större än vad oundgängligt behov förutsätter, hållas cistern, upplag, avlopp, ledning eller annan inrättning, från vilken ämne som förorenar vattnet kan

komma in i vattendraget, eller utövas verksamhet som på ett skadligt sätt kan försämra beskaffenheten av det vatten som erhålls ur vattentäkten. Likaså kan, om synnerliga skäl kräver det, ges tillstånd att på skyddsområde avlägsna träd och annan växtlighet. Miljötillståndsverket skall, med beaktande av ändamålet med den vattentäkt som skall skyddas, i sitt beslut meddela föreskrifter om behövliga skyddsåtgärder och andra inskränkningar i fråga om användning av skyddsområdet. Ett tidigare beslut hindrar inte miljötillståndsverket att på ansökan av en part eller myndighet i ett nytt beslut bestämma nya eller mildra tidigare inskränkningar i fråga om användningen av skyddsområdet.

Sökanden skall ersätta skada, men eller annan förlust av förmån som en skyddsområdesföreskrift tillfogar någon annan.

Ett beslut som inskränker användningen av ett skyddsområde skall iaktas oberoende av om ändring söks i beslutet.

Bestämmelser om gemensam behandling i vissa fall av en ansökan om avvikelser från ovan nämnda skyddsområdesföreskrifter och en ansökan om miljötillstånd ingår i 39 § miljöskyddslagen.

20 §

Miljötillståndsverket kan, om det av hygieniska skäl eller för att grundvattnet skall hållas rent annars prövas vara påkallat av ett angeläget behov, i tillståndsbeslutet angående anläggandet av en grundvattentäkt eller på särskild ansökan föreskriva att ett visst område omkring vattentäkten skall utgöra vattentäktens skyddsområde, på vilket utan tillstånd av miljötillståndsverket inte får finnas bostadshus eller annan byggnad för regelbunden vistelse eller upplag, cistern, ledning, avlopp eller inrättning från vilken orenlighet eller annat ämne som inverkar på vattnets beskaffenhet kan komma in i grundvattnet, inte heller utövas verksamhet som på ett skadligt sätt kan försämra beskaffenheten av det vatten som fås ur vattentäkten. (4.2.2000/88)

I fråga om utslag angående ovan nämnd inskränkning skall eljest i tillämpliga delar gälla vad i 19 § detta kapitel är stadgat.

21 § (4.2.2000/88)

När det är fråga om sådant avledande av vatten eller tagande av grundvatten som avses i 19 § 1 mom. eller 20 § 1 mom. i detta kapitel, kan miljötillståndsverket på ansökan bevilja rätt att använda eller inlösa ett jordeller vattenområde som behövs för de bassänger, anläggningar och anordningar som behövs för hantering av vattnet.

22 § (12.7.1993/653)

Den som enligt detta kapitel har tillstånd att avleda eller ta vatten har rätt att i kris- och störningssituationer som gäller vattenanskaffning utan tillstånd av miljötillståndsverket tillfälligt förse sådana områden med vatten som inte nämns i tillståndet, om detta är nödvändigt för att säkerställa att en kommun eller en större grupp förbrukare får vatten eller annars för att säkerställa ett ur allmän synpunkt viktigt vattenverks verksamhet eller av något jämförbart vägande skäl. (4.2.2000/88)

Den regionala miljöcentralen skall underrättas om åtgärder som avses i 1 mom.
(1.12.1995/1347)

10 kap

Ledande av avloppsvatten (4.2.2000/88)

Allmänna bestämmelser (4.2.2000/88)

1 § (4.2.2000/88)

Med avloppsvatten avses vatten som använts såsom vätska och som inte längre skall användas. Till avloppsvatten hänförs också annan vätska som inte längre används samt vatten från begravningsplats, upplagsplats eller annat dylikt område, om i vattnet finns främmande ämnen i menlig omfattning.

Om hindrande av sådan förorening av miljön som avloppsvatten förorsakar bestäms i miljöskyddslagen.

2 § (4.2.2000/88)

Med avlopp avses öppen bädd eller annan ledning som har anlagts huvudsakligen för avledande av avloppsvatten. Till avlopp hänförs även därtill anslutna anordningar, såsom avloppsbrunnar och pumpinrättningar.

Ett dike i vilket i väsentlig omfattning flyter avloppsvatten, skall betraktas såsom avlopp. Om förklarande av dike för avlopp i vissa fall bestäms i 48 § miljöskyddslagen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om dike gäller också annan bädd som avses i 1 kap. 2 §.

2 a § (4.2.2000/88)

2 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

3 § (4.2.2000/88)

3 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

4 § (4.2.2000/88)

4 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

5 § (4.2.2000/88)

5 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

5 a § (4.2.2000/88)

5 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

Inledande av avloppsvatten i någon annans dike (4.2.2000/88)

6 § (4.2.2000/88)

Är det för ändamålsenligt avledande av avloppsvatten nödvändigt att ett dike som tillhör någon annan används och ger inte markägaren eller någon annan som har rätt att använda diket sitt samtycke, kan den kommunala miljövårdsmyndigheten bevilja rätt därtill, om detta inte medför oskäligt men, med beaktande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 7 § 2 mom i detta kapitel. Ansluter sig saken till ett miljötillståndsärende, beviljas rätten av den myndighet som avses i 31 § miljöskyddslagen.

Den som leder in avloppsvatten i någon annans dike, är skyldig att utföra sådana arbeten för utvidgning, istandsättande och underhåll av bädden som orsakas av avloppsvattnets inledande samt att även annars se till att inledandet av avloppsvatten inte medför skada som kunde undvikas med skäliga kostnader. Vid behov kan den myndighet som avses i 1 mom. meddela föreskrifter om hur arbetet skall utföras. Om en sådan föreskrift meddelas för att rätta något som i strid med detta moment gjorts eller försummats, skall också 20 kap. 7 § iaktas.

Medför en åtgärd som avses i 2 mom. nytta för någon annan, skall i fråga om dennes skyldighet att delta i kostnaderna för åtgärderna och förfarandet då förordnande om deltagande ges på motsvarande sätt tillämpas vad som föreskrivs om dikning.

Förutsätter inledande av avloppsvatten enligt denna paragraf miljötillstånd, skall sökanden anvisas att söka sådant tillstånd.

Inledande av avloppsvatten i avlopp.

7 § (4.2.2000/88)

Är det för ändamålsenligt avledande av avloppsvatten nödvändigt att ett avlopp dras genom annans mark och samtycker inte markägaren till detta, tillämpas på motsvarande sätt vad som i 6 § i detta kapitel föreskrivs om inledande av avloppsvatten i någon annans dike.

Öppet avlopp får inte dras genom annans tomt, byggnadsplats, trädgård, upplagsplats, badstrand eller annat område för särskilt bruk, om därav genom avloppsvattnets beskaffenhet kan förorsakas avsevärt men, och inte heller annars genom ett sådant område utan ägarens samtycke. Röravlopp skall göras vattentätt när förhållandena kräver det.

Bestämmelserna i 6 § 4 mom. i detta kapitel gäller i tillämpliga delar också inledande av avloppsvatten i avlopp.

8 §

Dras avlopp under allmän eller enskild väg, järnväg eller annan rälsbana, tillämpas på motsvarande sätt vad som i 2 kap. 24 och 25 § föreskrivs om byggande i vattendrag, dock så att om det är fråga om dragande av avlopp under en enskild väg och frågan om anläggningen av avloppet inte i övrigt skall handläggas av miljötillståndsverket eller den regionala miljöcentralen, skall frågan handläggas av den kommunala miljövårdsmyndigheten.
(4.2.2000/88)

Inledes i avlopp även vatten, som för torrläggning av mark skall avlägsnas, och förorsakas ändringen, där avloppet drages under väg eller bana, huvudsakligen av avledande av sådant

vatten, skola på väghållaren eller järnvägens eller annan rälsbanas ägare tillämpas motsvarande stadganden om dikning.

9 § (4.2.2000/88)

Avlopp skall underhållas av ägaren. Försummas underhållet, kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten på anhållan av den som lider men genom beslut föreskriva att arbeten som underhållet kräver skall utföras inom utsatt tid med iakttagande av vad som föreskrivs i 20 kap. 7 §. Dessutom gäller bestämmelserna i miljöskyddslagen.

10 § (4.2.2000/88)

Vill någon inleda avloppsvatten eller vatten som skall avlägsnas för torrläggning av mark i någon annans avlopp och kan det ske utan att medföra nämnvärt men och, när det är fråga om röravlopp, utan att ändringar i avloppet och därtill hörande anordningar krävs, kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten bevilja rätt till sådant avledande av vatten. Har saken anknytning till ett miljötillståndsärende, beviljas rätten av den myndighet som är behörig enligt 31 § miljöskyddslagen.

Den som beviljas rätten är skyldig att för avloppets anläggningskostnader betala en ersättning som är skälig enligt avloppets dåvarande skick och som högst motsvarar den andel som enligt de grunder som anges i 15 § i detta kapitel skulle vara dennes om det vore fråga om ett samfällt avlopp. Den som beviljas sådan rätt är också skyldig att delta i kostnaderna för avloppets framtida underhåll med ett skäligt belopp, som högst motsvarar den andel som följer av grunderna i ovan nämnda paragraf. Nås inte överenskommelse om ersättningen, bestäms den av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten eller av den myndighet som avses i 31 § miljöskyddslagen.

Måste arbeten som avses i 6 § i detta kapitel utföras därför att vatten inleds i ett avlopp som tillhör någon annan, iakttas på motsvarande sätt vad som föreskrivs i nämnda paragraf.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte ett vattentjänstverks avlopp enligt lagen om vattentjänster. (9.2.2001/121)

11 §

Har tillstånd att anlägga röravlopp på annan tillhörig mark meddelats, må ej marken vid avloppet så nyttjas, att avloppet kan taga skada eller dess underhåll oskäligt försvåras. Om rätt för markens ägare att flytta avlopp äger vad om dikning i 6 kap. 8 § är stadgat motsvarande tillämpning.

Samfällt avlopp.

12 §

Vilja två eller flere anlägga samfällt avlopp för avledande av avloppsvatten eller i samband därmed även för avlägsnande av vatten för torrläggning av mark, skall med avseende därå, såframt sakägarna ej annat överenskomma, tillämpas vad om samfällt avlopp nedan stadgas. Vill annan än förslagsställaren förena sig om anläggande av samfällt avlopp, har han därtill rätt, om avloppet även efter det han anslutit sig är lämpligt för det ändamål, för vilket det ursprungligen avsetts, och av anslutningen ej förorsakas oskälig ökning av kostnaderna.

Vill någon inleda avloppsvatten eller sådant vatten, som för torrläggning av mark skall avlägsnas, i tidigare anlagt samfällt avlopp och kan det ske utan att medföra avsevärt men och, där fråga är om röravlopp, utan att förorsaka ändring av avloppet och därtill hörande anordningar, må den, som önskar anslutning, berättigas att bliva delägare i samfällt avlopp, såframt nyttan för honom i jämförelse med de övriga är så stor, att hans intresse bör anses påkalla hans inträdande såsom delägare i det samfällta avloppet.

Vad i 1 och 2 mom. är stadgat om deltagande i samfällt avlopp skall äga motsvarande tillämpning, då någon, som vill delta i planlagt avlopp, påyrkar dess förklarande för samfällt.

Om rätt att inleda vatten i annan tillhörigt avlopp utan att inträda såsom delägare stadgas i 10 § detta kapitel.

13 §

Kan anlagt eller planlagt avlopp nyttjas för avledande av avloppsvatten eller vatten, som för torrläggning av mark skall avlägsnas, från viss fastighet, för vilken inledande av vattnet i avloppet medför väsentlig förmån, må fastighetens ägare förpliktas att inträda såsom delägare i samfällt avlopp, om vattnets avlägsnande på annat sätt från hans fastighet icke kan på ett förmånligare sätt förverkligas. Ej må dock någon förpliktas att bliva delägare i tidigare anlagt avlopp, såframt utvidgningen eller förnyandet av avloppet eller dess anordningar skulle komma att av honom helt eller till avsevärd del bekostas.

14 §

Delägare i samfällt avlopp äro skyldiga att delta i anläggnings- och underhållskostnaderna för avloppet och dess anordningar i fråga om den del av avloppet, som de gemensamt begagna. Tillföres avloppsvatten i samfällt avlopp endast från bostads- och ekonomibyggnader, skola kostnaderna för den gemensamma delen av avloppet fördelas mellan delägarna i förhållande till våningsarealen i de byggnader, från vilka avfallsvatten avledes. Tillgodoser sådant avlopp även avlägsnande av vatten för torrläggning av mark, skola vid fördelningen av kostnaderna samma grunder följas, som i 6 kap. 16 § är stadgat om fördelning av kostnaderna för samfällt dikning, dock så, att till det område, enligt vilket nyttan bestämmes, därjämte skall hänföras ett område, motsvarande våningsarealen i de byggnader, från vilka avloppsvatten avledes.

Delägare, som i samfällt avlopp inleder annat än i 1 mom. avsett avloppsvatten, skall taga del i kostnaderna för anläggningen och underhållet av avloppet och dess anordningar i förhållande till den vattenmängd, som motsvarar den beräknade andelen för sådant avloppsvatten av hela den vattenmängd, som ledes genom avloppet. Är sådant avloppsvatten dock till sin beskaffenhet i avsevärd grad menligt, skall beloppet av kostnaderna för deltagandet i motsvarande mån ökas. Tillföres ej härvid avloppet annat än avloppsvatten, skola ock för avloppsvatten, som i 1 mom. avses, dess mängd och beskaffenhet utgöra grund för kostnaderna.

Den, som endast för torrläggning av mark inleder vatten i avlopp, är ej skyldig att taga del i kostnaderna för röravlopp med större belopp än som motsvarar kostnaderna för anläggande av öppet avlopp, ej heller i de ersättningar, som följa av det men avloppsvattnet framkallat, eller i andra utgifter, som förorsakas enbart därav, att avloppet tillföres avloppsvatten.

15 §

Den, som inträder såsom delägare i tidigare anlagt avlopp, är pliktig att i enlighet med grunder, som i 14 § detta kapitel sägs, utgiva ersättning för avloppets anläggningskostnader enligt dess dåvarande skick samt enligt enahanda grunder deltaga i avloppets framtida underhåll. Erfordras utvidgande eller ombyggnad av avlopp och dess anordningar till följd av hans anslutning, är han pliktig att erlægga härav föranledda kostnader. Har härvid avloppet till gemensam nytta ombyggt eller förbättrats, skall dock motsvarande kostnad fördelas mellan sakägarna.

Begynner den, som inleder hushållsavloppsvatten i avlopp, inleda däri avloppsvatten från byggnad, från vilken avloppsvatten ej tidigare inletts, eller väsentligt utvidgar till avloppet ansluten byggnad eller ökas mängden av annat avloppsvatten avsevärt, skall den, som avleder avloppsvattnet, erlægga tilläggsersättning, som skall fastställas med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 14 § detta kapitel.

16 §

I fråga om samfällt avlopp skall i tillämpliga delar iaktas vad som föreskrivs i 6 kap. 17, 18, 20–29, 31 och 31 a §. Frågor som gäller ombildande av avlopp till samfällt avlopp, delägarnas i samfällt avlopp inbördes förhållanden samt avloppsbolag skall dock handläggas av miljötilståndsverket. (4.2.2000/88)

Avloppsbolag bildas vid sammanträde med deltagarna i avloppet. För bildandet av avloppsbolaget skall förslagsställaren kalla övriga deltagare i avloppet till sammanträdet, i fråga om vilket i tillämpliga delar motsvarande stadganden i 7 kap. 10 § gälla.

17 § (4.2.2000/88)

Kan ett redan existerande avlopp eller en del därav ändamålsenligt tillgodogöras för ett samfällt avlopp, kan miljötilståndsverket på ansökan av den som anlägger det nya avloppet bevilja rätt eller på ansökan av den som äger det redan existerande avloppet ålägga skyldighet att lösa in det tidigare avloppet till det värde som detta skall anses ha vid den tidpunkt då det nya avloppet anläggs.

Gemensamma stadganden om avledande av avloppsvatten.

18 § (9.2.2001/121)

På avlopp som finns på ett vattentjänstverks verksamhetsområde som avses i lagen om vattentjänster eller på ett område där detaljplan gäller skall tillämpas det som i 6 kap. 35 § 1 mom. bestäms om dikning.

19 § (4.2.2000/88)

19 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

20 § (4.2.2000/88)

20 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

21 §

Då åtgärder, som ovan i detta kapitel avses, vidtagas, äger i fråga om ersättning vad om dikning stadgats motsvarande tillämpning.

2 mom. har upphävts genom L 4.2.2000/88. (4.2.2000/88)

22 § (4.2.2000/88)

22 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

23 § (4.2.2000/88)

23 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

24 § (4.2.2000/88)

24 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

24 a § (4.2.2000/88)

24 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

24 b § (4.2.2000/88)

24 b § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

24 c § (4.2.2000/88)

24 c § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

24 d § (4.2.2000/88)

24 d § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

24 e § (4.2.2000/88)

24 e § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

25 § (4.2.2000/88)

25 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

25 a § (12.7.1993/653)

25 a § har upphävts genom L 12.7.1993/653..

26 § (4.2.2000/88)

26 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

27 § (4.2.2000/88)

27 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

28 §

Har åtgärd, som i detta kapitel avses, vidtagits eller anordning eller anläggning tagits i bruk, innan denna lag trätt i kraft, skola i fråga om den stadgandena i denna lag tillämpas.

För samfällt avlopp, som tagits i bruk innan denna lag trätt i kraft, behöver dock ej bildas avloppsbolag, som i detta kapitel avses, om för avloppet såsom bidrag eller lån medel av staten eller kommunen erhållits eller för ändamålet aktiebolag, andelslag eller annan sammanslutning bildats. I annat fall skall vad i 6 kap. 25 § 3 mom. om dikningsbolag är stadgat äga motsvarande tillämpning.

29 § (4.2.2000/88)

29 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

30 § (4.2.2000/88)

30 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

31 § (4.2.2000/88)

31 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

32 § (4.2.2000/88)

32 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

11 kap

Ersättningar.

1 §

Skall ersättning enligt stadgandena i denna lag gäldas för skada, men eller annan förlust av förmån till följd av åtgärd, som vidtagits i stöd av denna lag eller tillstånd, som meddelats på grund av densamma, skola vid fastställande och gäldande av ersättningen stadgandena i detta kapitel lända till efter rättelse.

Vad i 1 mom. är stadgat skall äga tillämpning på flottningsskada, som i 5 kap. 79 § avses, och dess ersättande, såframt ej av stadgandena angående sådan skada och fastställande av ersättning för den annat följer.

Förorsakas skada, för vilken i samband med beviljande av tillstånd ersättning borde föreskrivas att utgå, av åtgärd, vartill tillstånd ej sökts i anledning av att därav ej kunnat förutses verkningar, av vilka skyldighet att söka tillstånd följer, skall vederbörande även för sådan skada i enlighet med vad nedan stadgas utfå ersättning.

I fråga om ersättningar för skador till följd av åtgärder som strider mot denna lag eller stadganden eller bestämmelser som har meddelats med stöd av den tillämpas

skadeståndslagen (412/74). Är det fråga om en miljöskada som avses i lagen om ersättning för miljöskador (737/94), tillämpas dock den sistnämnda lagen. (19.8.1994/739)

5 mom. har upphävts genom L 4.2.2000/88. (4.2.2000/88)

2 § (4.2.2000/88)

Föranleds vattenflöde, förorening av vattendrag eller grundvatten eller någon annan skada av att en i denna lag avsedd anordning eller anläggning som har uppförts eller är under uppförande i vattendrag eller på dess strand, eller dike, vattenledning, avlopp eller annan sådan ledning av annan än yttre orsak av undantagsnatur kommit i olag, svarar ägaren och, om egendomen överlåtits i någon annans besittning, innehavaren och ägaren solidariskt för skadan, även om skadan inte har berott på oaktsamhet hos dem.

I fall som avses ovan i 1 mom. skall dock den som inte uppsåtligen eller av oaktsamhet förorsakat skadan endast ersätta sådan skada som omedelbart har drabbat någon annans egendom.

Om en miljöskada som avses i lagen om ersättning för miljöskador orsakas av en funktionsstörning som avses i 1 mom., skall i fråga om ersättning för miljöskadan i stället för denna paragraf tillämpas lagen om ersättning för miljöskador. Ärendet handläggs då av tingsrätten, om det inte enligt 72 § miljöskyddslagen skall behandlas av miljötillsättningsverket. Angående ägaren och innehavaren gäller därvid vad som i lagen om ersättning för miljöskador föreskrivs om verksamhetsutövare som avses i lagen i fråga.

Angående skada som avses i 1 kap. 25 § och 5 kap. 79 § i denna lag gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs ovan i 2 mom.

3 §

Har ej om ersättning till följd av viss åtgärd annat stadgats, skall såsom skada, men och annan förlust av förmån, som i denna lag avses, ersättas:

- 1) förlust av förmån, som följer av en i stöd av denna lag annan medgiven nyttjanderätt eller rätt att inlösa fast eller lös egendom;
- 2) förlust, skadande eller försämrande av fast eller lös egendom eller del därav av annan än i 1 punkten nämnd orsak, hindrande eller försvårande av egendomens nyttjande, minskning av dess avkastning, nedgång av dess saluvärde samt förlust av annan förmån med förmögenhetsvärde, vilken har sin grund i äganderätten, vartill även hänförs kostnader för flyttande av egendom och dess ändrande;
- 3) sådan minskning av bruksvärdet eller nedgång i saluvärdet i fråga om samma ägare tillhörande annan fast eller lös egendom, som följer av en i 1 eller 2 punkten nämnd förlust av förmån, eller kostnader, som föranledas av flyttning eller uppförande ånyo av byggnad eller annan egendom;
- 4) förlust av servituts- eller nyttjanderätt, nyttjanderätt till vattenkraft, fiskerätt samt därmed jämförlig annan särskild rätt, hindrande eller försvårande av dess nyttjande ävensom förlust av annan förmån med förmögenhetsvärde som grundar sig på sådan rätt, i fråga om legorätt

dock endast till den del legotagaren inte har rätt till sådan nedsättning av legovederlaget varom stadgas i 19 §; (30.4.1987/467)

5) förlust, som uppstått genom att byggnad eller annan anläggning, anordning eller materiel blivit onyttig på grund av att den i 4 punkten avsedda förmånen delvis eller helt gått förlorad;

6) hindrande eller avsevärt försvårande av för vederbörande erforderlig möjlighet att hava tillgång till vatten eller av annat viktigt nyttjande av vattenområde eller dess strand, vilka grunda sig på annan rätt än äganderätten eller i 4 punkten avsedd särskild rätt;

7) hindrande eller försvårande av renskötsel eller yrkesmässigt fiske även i andra än ovan nämnda fall; samt (30.4.1987/467)

8) avbrott i idkande av rörelse på fastighet, som åtgärden gäller, samt kostnader för flyttning från sådan fastighet.

Om skada, men eller någon annan förlust av förmån som skall ersättas med stöd av 1 mom. orsakas genom buller, skakning, strålning, ljus, värme, lukt eller någon annan motsvarande störning, tillämpas 12 § lagen om ersättning för miljöskador. (19.8.1994/739)

3 a § (4.2.2000/88)

Om en åtgärd enligt denna lag vållar personskada tillämpas skadeståndslagen. Förorsakas personskadan av förorening av vatten, skall dock utan hinder av bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vad som föreskrivs i lagen om ersättande för miljöskador. Ett ärende som gäller ersättande av personskada behandlas i tingsrätten.

4 §

Till skada, som skall ersättas, hänföres ej hindrande eller försvårande av vattendrags befarande eller flottning, som grundar sig på allmän rätt, varom i denna lag stadgas. Om åtgärder för skyddande av dessa förmåner är ovan särskilt stadgat.

5 §

För skada, som avses i 3 § 1–5 punkterna detta kapitel, skall, såframt ej av 6 och 7 §§ detta kapitel annat följer, gäldas dess fulla värde motsvarande ersättning. Då ersättning gäldas för överlåtelse av fast egendom eller del därav eller för upplåtande av nyttjanderätt till fast egendom och i denna lag ej annat stadgats, skola vid ersättningens fastställande stadgandena om ersättningsgrunderna i den allmänna expropriationslagstiftningen tillämpas.

Medför åtgärd, som förorsakat skada, omedelbar nytta för den till ersättning berättigades egendom och är han ej på den grund pliktig att taga del i kostnaderna för företaget, skall den nytta han erhållit skäligen jämkningsvis beaktas vid fastställande av ersättningen.

För skada, varom i 3 § 6–8 punkterna detta kapitel är stadgat, skall ersättning fastställas med beaktande efter omständigheterna även av den nytta, som företaget omedelbart medför för den till ersättning berättigade, såframt han ej skall taga del i kostnaderna för företaget.

6 §

Medgives i stöd av denna lag rätt att inlösa, taga i ständigt bruk eller till vattenområde ändra annan tillhörigt jordområde, skall skada med avseende å marken samt å densamma befintliga byggnader, anläggningar och anordningar ersättas till halvannan gång dess värde. Ersättning skall likaledes utgå till halvannan gång värdet å den, som går förlustig vattenkraft.

Vad i 1 mom. är stadgat om gäldande av ersättning för nyttjande av annan tillhörig mark gäller ej område, som erfordras för dike, vattenledning, vattentäkt eller avlopp.

7 §

Försättes genom åtgärd, som grundar sig på denna lag, annan tillhörig mark varaktigt under vatten eller förorsakas eljest omedelbart avsevärt varaktigt men för nyttjande av annans fastighet eller därtill hörande område, må på ägarens yrkande i stället för upplåtande av nyttjanderätt föreskrivas, att fastigheten eller området skall inlösas.

Inlöses del av fastighet av ägaren eller går han förlustig möjligheten att nyttja den och förorsakas härav för nyttjande av den återstående delen avsevärt varaktigt men, skall, där ägaren det yrkar, föreskrivas, att hela fastigheten bör inlösas.

Likaledes må föreskrivas, att fast eller lös egendom, som blir onyttig och för vilken ägaren i stöd av 3 § 3 eller 5 punkten detta kapitel har rätt att göra anspråk på ersättning, skall inlösas, såframt ägaren det yrkar och det ej prövas, att han skäligen bör åtnöjas med ersättning för förlusten av nyttjanderätten.

Ersättning, som erlægges i stöd av denna paragraf, utgår till halvannan gång värdet av område, som avses i 6 § 1 mom.

8 § (4.2.2000/88)

När tillstånd till en viss åtgärd beviljas med stöd av denna lag, skall det även bestämmas om och till vilket belopp ersättning skall betalas för skada, men eller annan förlust av förmån, om inte något annat följer av 16 kap. 24 §.

I samband med ett tillståndsärendet kan miljötillståndsverket också behandla ett yrkande om ersättning för skada som den verksamhet som ansökan gäller har vållat innan tillståndsärendet avgjordes, om inte detta medför betydande dröjsmål. Om miljötillståndsverket inte behandlar yrkandet i anslutning till tillståndsärendet, behandlas det som ett separat ärende. I ett avgörande som gäller separat behandling av ett ersättningsyrkande får ändring inte sökas genom besvär.

Ersättning för skada som inte förutsågs när tillståndet beviljades kan utan hinder av ett tidigare avgörande yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket, eller om det är fråga om tillstånd som beviljats av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, hos ifrågavarande myndighet. I samband därmed kan miljötillståndsverket behandla ett yrkande om ersättning för skada som med avvikelse från tillståndet vållats genom samma åtgärd.

Ersättning med anledning av en åtgärd som grundar sig på denna lag och för vilken tillstånd inte krävs, eller för skada som avses i 2 § i detta kapitel skall yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket, om det inte är fråga om ett ärende som skall behandlas av tingsrätten. Ersättning för skada som avses i 1 § 3 mom. i detta kapitel skall yrkas i anslutning till

tillståndsärendet eller, om detta inte är möjligt, sökas särskilt hos den myndighet som är behörig i tillståndsärendet.

Ersättning för annan än ovan nämnd skada i anslutning till dikning söks hos den kommunala miljövårdsmyndigheten, om inte ärendet skall handläggas vid dikningsförrättning.

Om fastställande av ersättningar i vissa fall bestäms i 16 kap. 24 §.

I ett ovan nämnt avgörande enligt 2 mom., som gäller handläggning av ersättningsyrkande, får ändring inte sökas.

9 §

Parterna må träffa överenskommelse om ersättningens gäldande och belopp ävensom om övriga omständigheter angående ersättningen.

Gäller överenskommelsen fast egendom som är in-tecknad, eller egendom i vilken har fastställts företagsin-teckning, måste överenskommelsen godkännas av den som innehar ifrågavarande rätt. (4.2.2000/88)

10 § (4.2.2000/88)

Fastställd ersättning skall bestämmas att utbetalas i ett för allt, om det inte är fråga om fall som avses i 11 § i detta kapitel eller andra särskilda skäl kräver att ersättningen betalas på bestämda tider. För ersättning som skall betalas på bestämda tider kan på yrkande av ersättningstagaren föreskrivas att en säkerhet som miljö-tillståndsverket godkänner skall ställas.

11 §

Då i stöd av denna lag medgivits rätt att nyttja vattenkraft, tillhörande lägenhet, vilken äges av annan, skall lägenhetens ägare, där han det yrkar och det prövas kunna ske utan att nyttjandet av vattenkraften för avsett ändamål särskilt försvåras, tillerkännas rätt att med motsvarande nedsättning av beloppet av den penningersättning, som er-lägges för vattenkraftens nyttjande, från det vattenverk, som skall anläggas, erhålla elektrisk kraft för sitt hushåll och lantbruk.

Om de som saken gäller inte når en överenskommelse om elektrisk kraft som skall tillhandahållas enligt 1 mom., skall miljö-tillståndsverket fastställa den kraftmängd som levereras, hur den levereras, fördelningen på dygnets och årets olika delar samt övriga behövliga villkor. (4.2.2000/88)

Den till ersättning berättigade skall, såframt ej annat avtalas eller allmänt distributionsnät för elektrisk kraft ej står till buds, mottaga den elektriska kraften vid fördelningsställe på kraftverkets område, och vare han berättigad att utan ersättning på området hålla för överförande av kraften erforderliga ledningar och övriga anordningar.

Rätten till elektrisk kraft i stöd av denna paragraf är en med lägenheten förenad förmån, som ej kan skiljas från densamma.

12 §

Medför en åtgärd för vilken tillstånd skall sökas enligt denna lag att tillgången till vatten från ett visst område förhindras eller försvåras avsevärt, skall miljötillståndsverket på yrkande av vederbörande bestämma att den skada som härigenom uppkommer i stället för att ersättas i pengar skall gottgöras områdets ägare eller den som med stöd av annan särskild rätt tar vatten därifrån så att för den som har rätt till ersättning anläggs en ny brunn eller fördjupas en tidigare brunn eller förlängs vattenledning eller till dennes förfogande ställs en annan vattentäkt med därtill hörande anordningar, vilka motsvarar skäligen krav, samt ledning som behövs för ledande av vattnet till dennes tomt eller byggnadsplats. För underhållet av anordningarna och anläggningarna svarar den som har rätt till ersättning, om inte miljötillståndsverket med beaktande av förhållandena föreskriver något annat. (4.2.2000/88)

Förorsakar anläggning eller nyttjande av vattentäkt ersättningskyldighet som avses i 1 mom., kan den som har rätt till ersättning, om det utan oskäligen kostnader och utan att vattentäktens användningsändamål äventyras är möjligt, i stället för ersättning i pengar beviljas rätt att från vattentäkten, så länge den används, få en vattenmängd som högst motsvarar hans tidigare förbrukning och som fastställs av miljötillståndsverket, till ett pris som motsvarar vattnets andel i vattentäktens driftskostnader. En ledning som i detta syfte måste dras till en tomt eller byggnadsplats som tillhör den som har rätt att få vatten skall anläggas och underhållas på den ersättningskyldiges bekostnad. (4.2.2000/88)

Medför nyttjande av ovan i denna paragraf avsedda anordningar för den till ersättning berättigade större nytta än den skada han lidit, må han i utslag, vari föreskrift om åtgärderna meddelas, åläggas att efter vad skäligen prövas taga del i anordningarnas anskaffnings- och underhållskostnader med en andel, motsvarande högst den nytta, som sålunda erhålles.

13 §

Kan skada, men eller annan förlust av förmån, för vilken enligt denna lag ersättning skall gäldas, genom särskilda anordningar eller åtgärder förebyggas eller minskas i andra än i ovan särskilt nämnda fall och överstiga ej kostnaderna för dem oskäligen beloppet av den penningersättning, som borde utgå för skadan, skall den ersättningskyldige, där det finnes skäligen, åläggas att i stället för penningersättning på sin bekostnad utföra sagda anordningar och vidtaga övriga åtgärder för förebyggande av skadan.

14 § (28.6.1994/553)

I ett beslut om ersättningskyldighet skall samtidigt bestämmas när och hur ersättningen skall betalas.

I beslutet skall på tjänstens vägnar föreskrivas att ränta skall betalas för tiden efter förfallodagen, enligt vad räntelagen (633/82) stadgar om dröjsmålsränta.

14 a § (28.6.1994/553)

I ett tillståndsbeslut skall föreskrivas när de åtgärder för vilka ersättning skall betalas får vidtas med stöd av tillståndet.

En ersättning i ett för allt skall föreskrivas bli betald eller behörigen deponerad inom en tid som miljötillståndsverket bestämmer och innan den åtgärd som medför ersättningskyldighet vidtas, om sakägarna inte avtalar något annat eller något annat följer av 2 kap. 26 § eller 16

kap. 24 § 2 mom. Ersättningen skall dock betalas senast ett år efter att beslutet har vunnit laga kraft. (4.2.2000/88)

Om en åtgärd som avses i 2 mom. ändå får vidtas innan ersättningen fastställs, betalas eller deponeras eller om den redan har vidtagits så som avses i 1 § 3 mom., skall det föreskrivas att på ett ersättningsbelopp i ett för allt skall betalas en sex procents årlig ränta räknat från den dag då åtgärden vidtogs fram till förfallodagen. I de fall som avses i 16 kap. 24 § 2 mom. skall det föreskrivas att ersättningen betalas inom trettio dagar efter att ersättningsbeslutet gavs, om den verksamhet som avses i tillståndsbeslutet har inletts.

Vad 3 mom. stadgar om ersättning i ett för allt gäller i tillämpliga delar de betalningsposter av en periodisk ersättning som hänför sig till tiden före ersättningsbeslutet.

14 b § (4.2.2000/88)

Om ersättning har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, har betalaren rätt att genom ansökan hos miljötillståndsverket yrka på återbetalning. Beloppet behöver inte återbetalas om miljötillståndsverket eller, om ärendet handläggs av en besvärinstans, denna bestämmer så med anledning av att beloppet är obetydligt eller med beaktande av omständigheterna i övrigt.

14 c § (28.6.1994/553)

Det skall föreskrivas att ersättning för sådana skador, men eller andra förluster av förmåner som avses i 8 § 3 mom. första meningen och 4 mom. samt i 21 § eller 18 kap. 13 § skall betalas inom trettio dagar från den dag då beslutet vann laga kraft. I beslutet skall det föreskrivas att sex procents årlig ränta skall betalas från den dag då ersättningsyrkandet framställdes eller handläggningen av ersättningsfrågan annars blev anhängig fram till förfallodagen. I fråga om periodiska ersättningar tillämpas denna paragraf dock endast på de betalningsposter som hänför sig till tiden före ersättningsbeslutet.

15 §

Om det bestäms att ersättning i ett för allt skall betalas för överlåtelse av en fastighet eller ett därtill hörande område, för upplåten nyttjanderätt till fast egendom eller för någon åtgärd som annars med stöd av denna lag hänför sig till fast egendom och egendomen är intecknad, skall miljötillståndsverket samtidigt bestämma att ersättningen, sedan beslutet vunnit laga kraft, skall deponeras hos länsstyrelsen och fördelas så som föreskrivs om köpesumman för utmätt egendom. Panträttens innehavare har lika rätt till det deponerade ersättningsbeloppet som han hade till fastigheten i fråga. (4.2.2000/88)

Föreskrift om deponering må dock icke meddelas, om innehavarens av panträtten samtycke därtill, att ersättningen icke skall deponeras, företes eller om skadan i anledning av att den förmån, som skall ersättas, är obetydlig eller av annan sådan orsak ej kan anses hava nämnvärt minskat säkerhetens värde.

16 § (4.2.2000/88)

Vållas intecknad fast egendom skada av en sådan i denna lag avsedd åtgärd som kommer samma ägare tillhörig annan fastighet eller ett till sin natur självständigt företag till godo, skall i samband med att tillstånd till åtgärden beviljas fastställas en ersättning som motsvarar skadan och föreskrivas att ersättningen skall deponeras enligt 15 § i detta kapitel.

17 §

Hava flere gemensamt skridit till företag, som i denna lag avses och i anledning av vars utförande ersättning skall utgå, ansvara de solidariskt för ersättningens gäldande.

18 §

Har på bestämda tider utgående ersättning fastställts för skada, men eller annan förlust av förmån, söm åsamkats fast egendom eller inrättning, i vilken inteckning kan beviljas, är rätten till ersättning en med egendomen förenad förmån, som ej kan skiljas från densamma.

19 §

Innehar någon område på grund av legorätt och går legotagaren i anledning av åtgärd, som avses i denna lag, förlustig besittningen till eller möjligheten att nyttja en del av området, är han berättigad att till den del, som motsvarar den honom tillskyndade förlusten, erhålla nedsättning av legovederlaget.

20 § (4.2.2000/88)

I fråga om dikning och då bestämmelserna om dikning skall tillämpas på sådant avledande av avloppsvatten som avses i 10 kap., gäller i tillämpliga delar 2 §, 8–10 och 14–19 § i detta kapitel. På dikning som avses i 6 kap. 2 § tillämpas dock även övriga bestämmelser i detta kapitel.

21 § (4.2.2000/88)

Ersättning kan yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket för en sådan särskild förlust som har uppstått under tiden mellan det att ett i denna lag avsett tillstånd beviljades och åtgärden vidtogs med stöd av tillståndet eller tillståndet förföll, och för vilken det inte har bestämts att ersättning skall betalas.

Om tillståndshavaren enligt 14 a § 2 mom. i detta kapitel skall betala ersättning eller en del av ersättningen innan åtgärden vidtas och tillståndshavaren sedan meddelar sig avstå från ett företag som inte har påbörjats, kan miljötillståndsverket på ansökan av tillståndshavaren konstatera att tillståndet har förfallit och upphäva den ersättningsskyldighet som ålagts i tillståndet. Miljötillståndsverket kan dock samtidigt fastställa ersättning för en sådan särskild förlust som avses i 1 mom. Det kan förordnas att beslutet skall verkställas helt eller delvis oberoende av om ändring söks i beslutet.

12 kap

Särskilda bestämmelser.

1 § (4.2.2000/88)

Ett med stöd av denna lag inlöst outbrutet område av en fastighet eller för flera fastigheter samfällt område eller outbrutet område av ett sådant avskiljs till fastighet genom styckning enligt fastighetsbildningslagen (554/1995).

Miljötilståndsverket eller på dess förordnande den regionala miljöcentralen skall underrätta lantmäteribyrån när ett inlösningsbeslut som avses i 1 mom. har vunnit laga kraft och mottagaren av det inlösta området har fullgjort sin ersättningskyldighet. Styckningsförrättningen blir anhängig utan särskild ansökan när underrättelsen om att inlösningsbeslutet är avslutat har nått lantmäteribyrån.

2 § (4.2.2000/88)

Ett beslut genom vilket rätt har beviljats eller skyldighet föreskrivits att inlösa en fastighet skall av miljötilståndsverket utan dröjsmål anmälas till vederbörande inskrivningsmyndighet för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret. Inlösningsbeslutet skall antecknas vara avslutat när inskrivningsmyndigheten tillställs utredning om att inlösningsbeslutet har vunnit laga kraft och att den ersättning som ägaren skall få har betalats till ägaren eller deponerats på behörigt sätt.

Äganderätten till en fastighet som inlöses med stöd av denna lag övergår till mottagaren när anteckning om att inlösningsbeslutet har avslutats har gjorts i lagfarts- och inteckningsregistret.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om fastigheter gäller även i tillämpliga delar sådana outbrutna områden av fastigheter, fastigheters samfälliga områden eller outbrutna områden av dessa som blir inlösta.

3 § (4.2.2000/88)

En fastighet eller ett annat objekt som har inlösts med stöd av denna lag blir fri från belastande panträtt vid den tidpunkt som avses i 2 § 2 mom. i detta kapitel. Inskrivningsmyndigheten skall göra anteckningar om vilka objekt inteckningarna gäller och från vilka de avlyfts.

Kan någon annan rättighet som avser en fastighet till följd av företagets förverkligande inte bibehållas, eller försvåras utnyttjandet av rättigheten avsevärt, och yrkar rättighetens innehavare att den skall inlösas, skall miljötilståndsverket i inlösningsbeslutet föreskriva att rättigheten skall förfalla räknat från tidpunkten när beslutet vunnit laga kraft och ersättningen för förlusten av rättigheten, om sådan fastställts, betalats eller deponerats på behörigt sätt.

4 §

Utövande av rätt på grund av tillstånd, som meddelats i stöd av denna lag, må vid tillståndets meddelande begränsas till visst ändamål.

5 §

Övergår en fastighet för vilken har beviljats tillstånd eller rättighet som avses i denna lag eller för vilken har deltagits i en åtgärd som har medfört nytta för fastigheten till någon annan, övergår också till denne även de rättigheter och skyldigheter som har tillkommit den som har beviljats tillståndet eller rättigheten eller som har deltagit i åtgärden. (30.12.1996/1278)

Vad i 1 mom. sagts om fastighet gäller i tillämpliga delar även inrättning och företag.

6 §

Rättigheter, som meddelats i stöd av denna lag med avseende å annan tillhörig egendom, förbliva i kraft även då egendomen exekutivt försäljes eller på annat sätt överlåtes eller övergår till annan.

Har för ett företag som beviljats tillstånd enligt denna lag på annat sätt än med stöd av denna lag erhållits ett behövt område och har området med anledning av tvist, konkurs eller utsökning eller av annan orsak frångått den som området ansågs tillhöra när tillståndet beviljades, kan miljötillståndsverket på ansökan, om det med beaktande av företagets beskaffenhet och betydelse anses behövt, ge företagets ägare en sådan nyttjanderätt till området som avses i 2 kap. 7 §. (4.2.2000/88)

Har rätt till vattenkraft som har tagits i användning vid kraftverk gått förlorad såsom nämns i 2 mom., kan miljötillståndsverket på ansökan ge kraftverkets ägare en bestående ständig nyttjanderätt till vattenkraften som avses i 3 kap. 9 §. (4.2.2000/88)

För rätt till område eller vattenkraft skall en dess dåvarande värde motsvarande ersättning fastställas att utgå.

7 §

Grundar sig rätt till åtgärd, vartill tillstånd i stöd av denna lag kunde beviljas, på överenskommelse mellan sakägarna, må sådant tillstånd dock i behörig ordning sökas och beviljas för säkerställande av rättigheten mot ny ägare av fastigheten.

Om stiftande av servitut gäller vad som föreskrivs i fastighetsbildningslagstiftningen. (4.2.2000/88)

8 §

Hava flere förenat sig om utförande av företag, som avses i denna lag, och har någon av dem underlåtit att utföra sin andel, har för ändamålet i enlighet med denna lag bildat bolag eller, där sådant ej finnes, annan delägare rätt att på den försumliges bekostnad utföra arbetet eller ombesörja dess utförande.

Betalar den försumlige inte i 1 mom. avsedda kostnader sedan han uppmanats därtill, skall betalning yrkas genom talan i tingsrätten. (4.2.2000/88)

Har arbetet gagnat en fastighet som tillhör den som har underlåtit att utföra sin andel, skall tingsrätten samtidigt förordna att fastigheten skall utgöra pant för skäligen kostnader som arbetet har medfört, jämte ränta, enligt vad som föreskrivs i 20 kap. jordabalken. (4.2.2000/88)

Tingsrätten skall utan dröjsmål i lagfarts- och inteckningsregistret anteckna en fordran som avses i 3 mom. jämte ränta. (4.2.2000/88)

9 § (30.12.1996/1278)

9 § har upphävts genom L 30.12.1996/1278.

10 §

Åligger i stöd av denna lag flere gemensamt samma fullgörelse, men fråga ej är om skadeståndsskyldighet på grund av brott, och har någon av dem erlagt mera än vad på honom enligt hans andel ankommer, äger han, såframt ej i denna lag annat är stadgat, rätt att av de övriga indriva deras andel. Är någon av dem uppenbarligen insolvent eller är hans vistelseort okänd, skall envar av de övriga gälda sin andel av det, som brister. Lag samma vare, där den, som erlagt mera än sin andel, av annan krävt dennes andel eller på behörigt sätt översänt anmälan om sitt krav och betalning ej inom en månad därefter följt.

11 § (4.2.2000/88)

Miljö tillståndsverket skall föra ett vatten beslutsregister, i vilket skall antecknas uppgifter om beslut som miljö tillståndsverket, Vasa förvaltningsdomstol och högsta förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av denna lag.

I beslutsregistret kan också göras anteckningar om avgöranden av de vattenrättsliga tillståndsmyndigheter som föregått miljö tillståndsverket.

Miljö tillståndsverket beslutar om utlämnande av uppgifter ur registret. Var och en har rätt att läsa och själv kopiera uppgifterna i beslutsregistret. Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som skall antecknas i beslutsregistret och om användningen av registret meddelas genom förordning.

12 § (30.4.1987/467)

12 § har upphävts genom L 30.4.1987/467.

13 § (30.4.1987/467)

13 § har upphävts genom L 30.4.1987/467.

14 § (4.2.2000/88)

Den regleringsavgift som föreskrivs i 8 kap. 25 § skall miljö tillståndsverket bestämma att skall betalas till länsstyrelsen i det län på vars område den kommun är belägen för vilken avgiften skall användas. När länsstyrelsen på kommunens ansökan beviljar kommunen medel, skall den samtidigt föreskriva för vilket ändamål medlen får användas.

15 §

Vad i denna lag är stadgat om fastighet gäller ock sådan byggnad eller inrättning på annans mark, som jämte besittningsrätten till marken utan markägarens hörande kan överlåtas.

16 § (4.2.2000/88)

En åtgärd som avser vattenståndsreglering eller vattenreglering eller tagande av marksubstanser från ett vattendrags botten skall, enligt vad som bestäms genom förordning, på förhand anmälas hos den regionala miljöcentralen. Anmälan behöver dock inte göras om miljö tillståndsverkets tillstånd söks för åtgärden.

17 §

Ägare av inrättning eller anläggning, flottande samt vederbörande statsmyndighet hava, där detta är av behovet för förhindrande av skada eller olägenhet, som föranletts av isbildning eller is, rätt att med iakttagande av nödig försiktighet spränga is, uppställa tillfälliga bommar eller utföra andra nödvändiga åtgärder. Avlägsnas ishinder genom sprängning, bör detta ske sålunda, att allmän eller allmänt använd vinterväg icke utan tvingande behov avskäres eller fiskbeståndet nämnvärt skadas.

Innan i 1 mom. nämnd sprängning sker, skall meddelande göras till behörig polismyndighet och till den regionala miljöcentralen. (24.1.1995/79)

18 § (4.2.2000/88)

Är vattenområdets i 1 kap. 6 § 1 mom. avsedda gräns mot land svår att fastställa till följd av växlingar i vattenståndet vilka förorsakats av reglering av vattendraget, kan miljötillståndsverket i sitt tillståndsbeslut som gäller regleringen eller på särskild ansökan bestämma var gränsen skall anses löpa.

19 § (4.2.2000/88)

Då exceptionella naturförhållanden eller någon annan övermäktig tilldragelse föranleder översvämning eller annan sådan förändring i vattendrag eller dess vattenförhållanden som kan anses förorsaka allmän fara för människors liv eller hälsa eller stor skada för enskilt eller allmänt intresse, kan miljötillståndsverket på ansökan av den regionala miljöcentralen samt utan hinder av bestämmelserna i 1 kap. i denna lag och eventuella tillståndsbeslut förordna om temporära åtgärder (*åtgärder för avvärjande av fara*) som är nödvändiga för att avvärja fara eller begränsa skador. Den regionala miljöcentralen får göra ovan avsedd ansökan sedan den fått jord- och skogsbruksministeriets samtycke.

För skador som föranletts av åtgärder för avvärjande av fara och som direkt har drabbat egendom skall betalas ersättning av statens medel. Såsom skada som skall ersättas anses dock inte sådan förlust av förmån som förorsakas av förlust av vattenkraft. Har den som är berättigad till ersättning dragit nytta av en i 1 mom. avsedd händelse eller av åtgärder för avvärjande av fara, kan ersättningen jämkas efter vad som är skäligt.

Behövs vid utförandet av ett företag som har beviljats tillstånd temporära bestämmelser om åtgärder som till följd av översvämning, ras eller isdämning eller av någon annan exceptionell orsak måste vidtas i brådskande ordning, kan miljötillståndsverket på ansökan bevilja tillstånd till dem. Skada, men och annan förlust av förmån som åtgärden medför skall ersättas på ansökan.

När miljötillståndsverket behandlar en ansökan som avses i denna paragraf, kan undantag göras från procedurbestämmelserna i 16 kap.

Ett här avsett beslut av miljötillståndsverket kan verkställas oberoende av om ändring söks i beslutet.

20 § (4.2.2000/88)

Miljöministeriet godkänner, efter att hos behöriga myndigheter och samfund ha inhämtat utlåtanden, de förslag som Finlands miljöcentral utarbetar till sådana planer och program för vattenförsörjning som förutsätts i Europeiska gemenskapens rättsakter. Finlands miljöcentral

skall på det sätt som följer av gemenskapens rättsakter sörja för utarbetandet av och rapporteringen om klassificeringar, statistik, dataregister och andra utredningar som gäller vattenförsörjning och som förutsätts i rättsakterna.

Närmare bestämmelser om hörande i samband med en plan eller ett program som avses i 1 mom. samt om godkännande av planen eller programmet kan utfärdas genom statsrådsförordning.

13 kap (21.4.1995/697)

Straffstadganden

1 § (21.4.1995/697)

Om straff för miljöförstöring som har skett i strid med denna lag stadgas i 48 kap. 1-4 §§ strafflagen.

Om straff för sabotage, grovt sabotage, vållande av allmän fara eller grovt vållande av allmän fara genom åstadkommande av översvämning stadgas i 34 kap., 1, 3, 7 och 8 §§ strafflagen.

2 § (21.4.1995/697)

Den som på något annat sätt än vad som avses i 1 § uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med 1 kap. 17 § hindrar vattnets fria lopp skall, om inte kränkningen av det enskilda intresset är ringa, för *hindrande av vattenflöde i liten flodbädd* dömas till böter.

3 § (21.4.1995/697)

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) utan tillstånd vidtar en åtgärd som enligt denna lag kräver tillstånd,
- 2) verkställer ett företag på ett annat sätt än vad som bestäms i eller med stöd av lagen eller ett tillståndsbeslut eller sedan ett beviljat tillståndsbeslut har upphört att gälla,
- 3) vidtar en åtgärd, för vilken tillstånd har beviljats, innan han enligt denna lag är berättigad till det,
- 4) underlåter att iaktta vad som i ett tillståndsbeslut bestäms för att skydda vattendragen eller för att säkerställa andras intressen, eller
- 5) försummar att slutföra ett sådant tillståndspliktigt företag som, om det inställs, kan orsaka fara för någon annan eller någon annans egendom, eller som utan tillstånd avlägsnar en anordning eller anläggning då det krävs tillstånd för att avlägsna den,

skall, om inte gärningen skall bestraffas enligt 48 kap. strafflagen, för *tillståndsförseelse enligt vattenlagen* dömas till böter.

4 § (21.4.1995/697)

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar sin skyldighet enligt denna lag eller en bestämmelse med stöd av den att underhålla en damm eller någon annan anläggning i ett vattendrag, eller en vall, bädd, kanal eller farled i eller utanför ett vattendrag, eller en inrättning som hör till ett vattenstånds- eller vattenregleringsföretag eller ett dike, en vattenledning eller ett avlopp skall, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag, för *överträdelse av underhållsstadgandena i vattenlagen* dömas till böter.

5 § (21.4.1995/697)

Den som genom att orsaka störning eller annars uppsåtligen eller av oaktsamhet missbrukar sin rätt att befara ett vattendrag eller gör sig skyldig till missbruk av en sådan rättighet som nämns i 1 kap. 27-31 §§ skall, om det inte är fråga om en gärning eller försummelse som avses i 6 § i detta kapitel och om inte för gärningen stadgas strängare straff på något annat ställe i lag, för *överträdelse av vattenlagens stadganden om nyttjanderätt*, dömas till böter.

6 § (21.4.1995/697)

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) i ett vattendrag med en fastställd flottningsstadga bedriver flottning på ett annat sätt eller under en annan tid än den som stadgan anger eller på något annat sätt bryter mot bestämmelserna i den eller bedriver flottning på ett annat sätt än ett interimstillstånd för flottningen förutsätter,
- 2) på ett område för samfällid flottning bedriver separat flottning utan behörigt tillstånd, där sådant behövs,
- 3) missbrukar den flottandes rättigheter enligt 5 kap. 3-5 §§,
- 4) trots att han har förordnats till att bygga ut ett vattendrag underlåter att fullgöra sin uppgift,
- 5) trots att han är skyldig att underhålla ett vattendrag för flottning försummar att underhålla anläggningar eller anordningar som gjorts för detta ändamål,
- 6) underlåter att iaktta vad som har bestämts när det gäller att sedan flottningen har slutförts eller flottningssättet ändrats avlägsna anläggningar eller anordningar som har uppförts för flottningen,
- 7) i sin egenskap av flottande underlåter att fullgöra sin skyldighet att enligt denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser säkerställa andras intressen,
- 8) i sin egenskap av flottande underlåter att anmäla sitt ombud eller i sin egenskap av flottgodsets ägare att anmäla sitt virkesmärke,
- 9) i strid med 5 kap. 93 § underlåter att förse flottgods med märke eller flottar obarkat virke då det är förbjudet i denna lag eller med stöd av den eller
- 10) i sin egenskap av flottande försummar en anmälan enligt 5 kap. 5 § 2 mom. om en ändring i vattenståndet eller vattnets lopp eller trots ett behörigt yrkande underlåter att låta förrätta syn som nämns i lagrummet,

skall, om inte gärningen skall bestraffas enligt 3 § eller 48 kap. strafflagen, för *flottningsförseelse* dömas till böter.

Vad som stadgas om flottande eller ägare av virke tillämpas även på medlem av flottningsförenings styrelse och flottningschef.

7 § (21.4.1995/697)

Den som utan laga rätt hindrar någon från att befara ett vattendrag, flotta virke eller att använda ett vatten- eller jordområde på något annat sätt som har sin grund i denna lag eller i ett tillstånd eller en bestämmelse som har utfärdats med stöd av den, skall för *hindrande av nyttjande av vattendrag* dömas till böter.

8 § (4.2.2000/88)

8 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

9 § (21.4.1995/697)

Allmän åklagare får inte väcka åtal för en gärning som avses i 2-7 §§ i detta kapitel genom vilken endast en enskilds intresse eller rättighet har kränkts, om inte målsäganden anmäler gärningen till åtal.

14 kap

Allmänna bestämmelser om myndigheter (4.2.2000/88)

1 § (4.2.2000/88)

Ärenden i vilka denna lag, eller enligt dess 22 kap., tidigare lag skall tillämpas är vattenhushållningsärenden. Som vattenhushållningsärende behandlas också ett ersättningsärende i vilket enligt denna lag skall tillämpas skadeståndslagen eller lagen om ersättning för miljöskador.

Vattenhushållningsärenden behandlas av miljötillståndsverket, den kommunala miljövårdsmyndigheten eller förrättningsmännen vid en dikningsförrättning, om inte något annat föreskrivs i fråga om ett visst ärende. Tviste- och brottmål enligt denna lag samt ärenden som avses i 1 kap. 25 § behandlas av tingsrätten. Detsamma gäller ärenden som enligt denna lag skall väckas genom talan.

2 § (4.2.2000/88)

Om inte något annat följer av 21 kap. 3 § eller 11 kap. 8 §, behandlar tingsrätten såsom tvistemål ärenden som gäller avhjälpande eller ersättande av skada som har vållats genom en otillåten åtgärd.

Gäller en tvist eller oklarhet behovet av tillstånd, tillämpningen av tillståndsbestämmelser, utförandet av ett företag eller underhållsskyldighet, avlägsnande av inrättning eller anläggning eller återställande av förhållanden och kommer avgörandet uppenbarligen att påverka även andras än kärandens eller svarandens rätt eller fördel, skall ärendet väckas genom ansökan hos miljötillståndsverket. Har ett sådant ärende väckts i tingsrätten, skall ärendet avskrivas och till

denna del överförs till miljötilståndverket för behandling. Ett ersättningsyrkande får inte avgöras av tingsrätten förrän ett ärende som avses i detta moment har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Om förvaltningstvångsärenden bestäms i 21 kap.

3 § (4.2.2000/88)

I ett brottmål som gäller en gärning som är straffbar enligt 13 kap. i denna lag kan den regionala miljöcentralen föra målsägandens talan, om ett allmänt intresse har kränkts.

4 § (4.2.2000/88)

Om en allmän domstol handlägger ett tviste- eller brottmål som inte kan avgöras utan särskilda insikter i vattenhushållningsärenden, skall domstolen till denna del inhämta utlåtande av det miljötilståndswerk inom vars verksamhetsområde vattenförhållandena påverkas.

5 § (4.2.2000/88)

5 § har upphävts genom L4.2.2000/88.

5 a § (4.2.2000/88)

5 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

6 § (4.2.2000/88)

6 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

7 § (4.2.2000/88)

7 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

8 § (4.2.2000/88)

8 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

15 kap (4.2.2000/88)

(4.2.2000/88)

15 kap. har upphävts genom L 4.2.2000/88.

16 kap

Handläggning av ansökningsärenden i miljötilståndverket (4.2.2000/88)

Ansökningsmål.

1 § (4.2.2000/88)

Ansökningsärenden väcks genom skriftlig ansökan hos miljötillståndsverket.

Till ansökan skall fogas behövlig utredning samt, om ansökan avser tillstånd till ett visst företag eller en viss åtgärd, en behövlig plan och utredning om företagets eller åtgärdens verkningar, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning.

Ansökan och bilagorna skall inlämnas till miljötillståndsverket i tre exemplar.

1 a § (10.6.1994/470)

Om ansökan gäller beviljande av tillstånd för ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/94), skall till ansökningshandlingarna fogas en konsekvensbeskrivning enligt nämnda lag. I den mån beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag skall det inte krävas en ny utredning om samma sak.

Redan innan ansökan delges kan miljötillståndsverket i fråga om nödvändigheten av bedömningsförfarandet begära utlåtande av den kontaktmyndighet som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. (4.2.2000/88)

2 § (4.2.2000/88)

En ansökan som gäller tillstånd enligt denna lag och en ansökan enligt miljöskyddslagen som gäller förorening av vatten till följd av samma verksamhet skall behandlas tillsammans och avgöras genom samma beslut, om detta inte av något särskilt skäl skall anses onödigt. Ansökningarna behöver inte behandlas samtidigt om verksamheten utöver miljötillstånd endast förutsätter tillstånd enligt 9 kap. vattenlagen till avledande av vatten för användning såsom vätska och det inte finns något direkt vattenhushållningssamband mellan avledandet av vattnet och återutsläppandet av det i vattendraget.

Om det vid behandlingen av ett ansökningsärende enligt denna lag visar sig att verksamheten enligt 1 mom. även kräver miljötillstånd, skall miljötillståndsverket uppmana sökanden att lämna in en miljötillståndsansökan inom en av miljötillståndsverket fastställd rimlig tid. I annat fall avvisas den tidigare ingivna ansökan utan prövning.

3 § (4.2.2000/88)

Om den utredning som fogats till ansökan är bristfällig eller om en särskild tilläggsutredning skall anses nödvändig, skall sökanden föreläggas en viss tid för kompletterande av ansökan, vid äventyr att ärendet annars kan avskrivas. Om sökanden inte har inlämnat ansökningshandlingarna i tillräckligt många exemplar, skall sökanden uppmanas att inom utsatt tid lämna in de exemplar som saknas. Om sökanden inte lämnar in dessa, skall miljötillståndsverket sörja för att handlingarna kopieras på sökandens bekostnad. Om en karta, ritning eller någon annan handling är svår att kopiera, behöver miljötillståndsverket inte kopiera den. I så fall skall de parter som i övrigt delges de handlingar som tillställts miljötillståndsverket meddelas att handlingen hålls tillgänglig för dem på ett ställe som miljötillståndsverket bestämmer.

4 §

Utslag, varmed ansökning avvisas eller sökanden ålägges att fullständiga ansökningen, skall åtecknas ett exemplar av ansökningen och bevisligen tillställas sökanden eller avsändas till honom i rekommenderat brev under adress, som av honom uppgivits.

5 § (4.2.2000/88)

Om det konstateras vara nödvändigt att i detalj reda ut verkningarna av det företag som ansökan avser och de förluster av förmåner som det medför, och det inte är möjligt att få behövlig utredning som föreskrivs i 6 och 11 a § i detta kapitel, skall miljötillståndsverket bestämma att ansökningsärendet eller, om det är fråga om ett förfarande enligt 24 § i detta kapitel, även den del av ett ansökningsärende som avgörs separat, skall handläggas vid en syneförrättning enligt 18 kap.

Miljötillståndsverket kan av särskilda skäl bestämma att en syneförrättning skall delas upp i olika avsnitt eller att ett ärende också i andra än de fall som avses i 1 mom. endast till en viss del skall handläggas vid en syneförrättning.

Efter att sakägarna har hörts kan det endast av särskilda skäl förordnas att ett ansökningsärende skall handläggas vid en syneförrättning.

6 § (4.2.2000/88)

Om en syneförrättning inte hålls, skall ansökan, ifall inte något annat följer av 9 § i detta kapitel, delges dem vilkas rätt eller fördel ärendet kan gälla, för att dessa skall beredas tillfälle att göra påminnelser och framställa yrkanden med anledning av ansökan.

6 a § (28.6.1994/553)

6 a § har upphävts genom L 28.6.1994/553.

6 b § (28.6.1994/553)

6 b § har upphävts genom L 28.6.1994/553.

6 c § (28.6.1994/553)

6 c § har upphävts genom L 28.6.1994/553.

7 § (4.2.2000/88)

Om inte något annat följer av 9 § i detta kapitel, skall ansökan delges genom kungörelse, i vilken skall anges vad som enligt 6 § i detta kapitel skall iakttas när påminnelser görs och yrkanden framställs. Kungörelsen skall framläggas till allmänt påseende på miljötillståndsverkets anslagstavla och så som föreskrivs om offentliga kungörelser tillkännages i de kommuner till vilkas områden verkningarna av det företag som avses i ansökan sträcker sig eller vilkas vattenförhållanden ärendet annars angår. Kungörelsen skall vara framlagd till påseende under 30 dagar från den dag som miljötillståndsverket bestämmer, om inte miljötillståndsverket till följd av ärendets art bestämmer en längre tid om högst 45 dagar. Ett exemplar av ansökan och bilagorna skall i detta syfte tillställas kommunen i fråga för att hållas tillgängliga på den plats som anges i kungörelsen.

Miljötilståndsverket kan vid behov informera om offentliggörande av kungörelsen i en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av företaget.

Om ansökan gäller ett projekt som genomförs i Finlands ekonomiska zon skall kungörelsen enligt 1 mom. offentliggöras i de kommuner vid vilkas område projektet genomförs. Beträffande offentliggörandet av kungörelsen skall dessutom informeras i den officiella tidningen. (26.11.2004/1062)

7 a § (4.2.2000/88)

De invånare inom företagets verkningskrets, vilkas boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas av företaget, och sammanslutningar som representerar dem har rätt att inom den tid som utsatts enligt 7 § till miljötilståndsverket framföra sin åsikt med anledning av ansökan.

8 §

Avser ansökningen företag, vars utförande kan särskilt inverka på ägares av visst jord- eller vattenområde eller kraftverk eller annan anläggning eller bro eller vattenledning eller flottningsförenings eller någons, som veterligen idkar allmän samfärd i vattendraget, ävensom annan persons eller sammanslutnings rätt och fördel, skall dem under känd postadress tillställas exemplar av kungörelse, som i 7 § detta kapitel nämnes. Likaledes skall kungörelsen delgivas de statsmyndigheter, på vilka det ankommer att i det mål, som i ansökningen avses, bevaka det allmännas intresse, ävensom de kommuners vattennämnder, på vilkas verksamhetsområden företagets verkningar framträda.

Miljötilståndsverket kan i enlighet med 1 mom. delge också andra personer, sammanslutningar eller myndigheter kungörelsen. (4.2.2000/88)

Utan hinder av 26 § lagen om samfälligheter kan ett icke konstituerat delägarlag för en samfällighet delges ansökan genom offentlig kungörelse på kommunens anslagstavla, enligt vad som föreskrivs särskilt. Gäller ansökan delägarnas rätt i annat än ringa utsträckning, iaktas till nämnda delar dock 26 § lagen om samfälligheter. (5.12.2003/1030)

9 § (4.2.2000/88)

I ansökningsärenden av mindre betydelse samt i ansökningsärenden i vilka sådan delgivning som föreskrivits ovan inte behövs till följd av sakens natur, kan miljötilståndsverket besluta att ansökningen skall delges på något annat sätt än vad som föreskrivs i 7 och 8 § i detta kapitel, eller om ärendet inte inverkar på någon annans rätt eller fördel, att delgivning inte behövs.

10 § (4.2.2000/88)

10 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

11 § (4.2.2000/88)

Sökanden och andra parter skall efter behov ges tillfälle att avge förklaring med anledning av påminnelser och yrkanden. Med anledning av förklaringen kan en part ges tillfälle att bemöta förklaringen.

11 a § (4.2.2000/88)

Efter delgivning av ärendet enligt detta kapitel kan miljötillståndsverket besluta att ett utredningsförfarande skall verkställas, om det behövs för att inhämta utredning som påverkar avgörandet av ärendet och utredningen inte annars kan fås utan svårighet. Vid utredningsförfarandet skall den tilläggsundersökning som miljötillståndsverket har bestämt utföras och ett utlåtande om den upprättas.

Miljötillståndsverket skall underrätta den regionala miljöcentralen om att ett utredningsförfarande verkställs i ärendet. Utredningsförfarandet verkställs av en tjänsteman inom miljöförvaltningen eller en person som är anställd i arbetsavtalsförhållande inom miljöförvaltningen, och som har sakkunskap på det område som delfrågan gäller och som den regionala miljöcentralen utser. Om den som är anställd i arbetsavtalsförhållande gäller vad som i denna lag föreskrivs eller med stöd av den bestäms om en tjänsteman som har förordnats till motsvarande uppdrag. Den regionala miljöcentralen skall underrätta miljötillståndsverket om förordnandet.

11 b § (4.2.2000/88)

Vid utredningsförfarandet skall parterna ges tillfälle att bli hörda, om miljötillståndsverket det bestämmer. En kallelse skall per brev sändas till parterna under känd postadress minst sju dagar före ett sammanträde eller en terrängbesiktning. I kallelsen skall nämnas var handlingarna finns tillgängliga. Yrkanden eller utredningar som gjorts eller lagts fram vid sammanträdet eller terrängbesiktningen skall antecknas i protokollet.

11 c § (28.6.1994/553)

Det utlåtande som upprättats vid utredningsförfarandet och övriga handlingar skall tillställas miljötillståndsverket senast den sextionde dagen efter att en person förordnades för uppdraget. Miljötillståndsverket kan av särskilda skäl göra undantag från denna tid. (4.2.2000/88)

Om kostnaderna för utredningsförfarandet gäller vad som stadgas om kostnaderna för syneförrättningar.

12 §

Ansluter sig två eller flera sökandes ansökningar nära till varandra, kan miljötillståndsverket bestämma att ansökningarna skall handläggas gemensamt, om detta skall anses ändamålsenligt och gemensam handläggning inte vållar någon sökande oskäligt dröjsmål eller annat men. (4.2.2000/88)

Eftersträvas i flera ansökningar helt eller delvis samma syfte på olika sätt eller yrkas under handläggningen av ärendet att företaget skall genomföras på ett annat sätt än vad som avses i ansökan, kan miljötillståndsverket, sedan sakägarna och vid behov andra vilkas rätt eller fördel saken gäller har givits tillfälle att uttala sig i ärendet, bestämma att handläggningen av ärendet skall fortsättas såsom ett ansökningsärende angående den åtgärd eller det företag som med beaktande av omständigheterna skall anses ändamålsenligast. Förutsätter denna åtgärd eller detta företag av annat slag att åtgärden eller företaget omfattas av en viss majoritet, skall miljötillståndsverket innan den meddelar förordnandet konstatera att förutsättningen föreligger. (4.2.2000/88)

Om handläggningen av ansökningar, som avse tagande i bruk av samma vattenkraft, gäller vad därom i 3 kap. 12 § är stadgat.

13 § (4.2.2000/88)

Miljötilståndsverket eller på dess förordnande verkets ordförande eller en ledamot eller tjänsteman kan förrätta besiktning på platsen, över vilken skall föras protokoll som skall fogas till handlingarna. I samband med besiktningen eller annars kan vid behov sakägarna höras muntligen eller inhämtas muntlig utredning.

När det av särskilda skäl är behövt, kan miljötilståndsverket höra vittnen under ed eller part under sanningsförsäkran (*hörande av vittne*). Parter som berörs av vittnesförhören skall ges tillfälle att vara närvarande när vittnet eller parten hörs och ha rätt att ställa frågor samt uttala sin åsikt om vittnets eller partens berättelse. Angående ersättning till ett vittne gäller i tillämpliga delar 49 § förvaltningsprocesslagen.

13 a § (4.2.2000/88)

13 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

13 b § (4.2.2000/88)

13 b § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

14 § (4.2.2000/88)

Har syneförrättning ägt rum i ett ansökningsärende och handlingarna kommit till miljötilståndsverket samt den tid som har reserverats för framställande av påminnelser, yrkanden och anmärkningar gått ut, kan miljötilståndsverket begära förrättningsingenjörens utlåtande om påminnelserna, yrkandena och anmärkningarna.

15 § (26.11.1993/1015)

15 § har upphävts genom L 26.11.1993/1015.

16 § (4.2.2000/88)

16 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

17 § (4.2.2000/88)

17 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

18 § (4.2.2000/88)

Om miljötilståndsverket finner att en syneförrättning som avses i 18 kap. är bristfällig, kan verket bestämma att en ny eller kompletterande förrättning skall hållas eller att ett ovan nämnt utredningsförfarande skall verkställas.

19 § (4.2.2000/88)

Visar det sig vid handläggningen av ett ärende att miljötillståndsverket inte har delgivit eller ålagt sökanden att delge en sådan part ansökan som enligt ovan nämnda bestämmelser skall delges särskilt, men som inte har uppgivits i samband med ansökan eller av någon annan orsak inte har beaktats, och har denne inte heller på eget initiativ tagit sig talan i ärendet, skall miljötillståndsverket bereda denne tillfälle att framställa sina påminnelser och yrkanden.

20 § (4.2.2000/88)

Miljötillståndsverket kan på eget initiativ eller, medan syneförrättning pågår, på förslag av förrättningsingenjören skaffa eller uppmana sökanden att inom utsatt tid skaffa utredning som prövas vara behövlig vid äventyr att ansökan annars avskrivs. Behövs utredningen med hänsyn till ett allmänt intresse, kan sökanden förpliktas att skaffa utredningen vid äventyr att den annars skaffas på sökandens bekostnad. Andra parter kan åläggas att förete utredning som de har tillgång till vid äventyr att saken kan avgöras utan den.

21 § (4.2.2000/88)

I ett ansökningsärende som gäller tillstånd till ett företag eller en åtgärd enligt denna lag skall miljötillståndsverket på tjänstens vägnar pröva om det finns förutsättningar för tillståndet. Likaså skall miljötillståndsverket, även om något ersättningsyrkande inte har framställts, pröva om och till vilket belopp ersättning skall betalas för konstaterade skador, men eller andra förluster av förmån, och på tjänstens vägnar också i övrigt beakta vad som i denna lag föreskrivs om säkerställande av ett allmänt intresse samt enskild rätt och fördel.

Miljötillståndsverket kan i den till ansökningen fogade planen göra sådana ändringar eller tillägg som behövs med hänsyn till bestämmelserna i denna lag.

Miljötillståndsverket skall begära utlåtanden som behövs för prövningen av tillståndet.

22 § (4.2.2000/88)

Vill en sökande återkalla sin ansökan skall återkallandet göras skriftligen hos miljötillståndsverket innan beslutet meddelas.

23 §

I ett ansökningsärende skall miljötillståndsverket meddela ett beslut i vilket det, om ansökan godkänns, förutom avgörandet också meddelar föreskrifter om de omständigheter vilka skall beaktas när de åtgärder som avses i beslutet verkställs. (4.2.2000/88)

Gäller ansökningen ett företag som skall genomföras enligt en viss plan, skall en redogörelse för planen ingå i miljötillståndsverkets beslut eller fogas till beslutet. I beslutet skall dessutom ingå utlåtande om påminnelser och yrkanden i ärendet samt föreskrifter om hur företaget skall utföras och vad sökanden skall iakttä för skyddande av andras intressen samt om och till vilket belopp ersättningar skall betalas för skada, men och annan förlust av förmån, samt dessutom övriga föreskrifter som med stöd av denna lag skall intas i beslutet. (4.2.2000/88)

Till utslaget skall fogas undervisning om ändringssökande.

23 a § (30.12.2004/1301)

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, skall av miljötillståndsverkets beslut framgå på vilket sätt bedömningen enligt nämnda lag har beaktats. Av tillståndsbeslutet skall dessutom framgå hur förvaltningsplanen enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen har beaktats.

24 § (4.2.2000/88)

När synnerliga skäl kräver det, kan miljötillståndsverket i ett ansökningsärende meddela ett slutligt beslut angående en viss del av ärendet, innan ärendet till övriga delar avgörs. I fråga om betalning av ersättning gäller i fråga om ett sådant beslut på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 11 kap.

Om det är uppenbart att det finns förutsättningar för tillstånd till ett företag, kan miljötillståndsverket avgöra ett ansökningsärende till den del det inte gäller penningersättningar för skador, men eller andra förluster av förmåner som orsakats av företaget, om en detaljerad utredning av de förluster av förmåner som företaget orsakar oskäligt skulle fördröja avgörandet av tillståndsärendet. Ersättning för inlösen av egendom eller för nyttjanderätt skall dock fastställas i samband med att tillståndet beviljas. Miljötillståndsverket kan också bestämma att frågan om ersättning av en skada som orsakas av en viss åtgärd skall avgöras senare, om det finns särskilda skäl därtill till följd av att behövlig utredning saknas. Den som fått tillståndet skall då åläggas att inhämta behövlig utredning och ansöka om komplettering av ersättningsbeslutet. Ett beslut av miljötillståndsverket om att ersättningsfrågan skall avgöras särskilt hindrar inte den skadelidande att göra en särskild ansökan om ersättning enligt 11 kap. 8 § 3 mom.

I ett tillståndsbeslut enligt 2 mom. skall varje annan sökande än staten, en kommun eller samkommun åläggas att innan sökanden vidtar åtgärder som avses i tillståndet, eller om sökanden redan vidtagit sådana, inom en tid som miljötillståndsverket bestämmer ställa bankgaranti eller någon annan godtagbar säkerhet för de förluster av förmåner som verksamheten förorsakar. Säkerheten ställs hos länsstyrelsen, som skall bevaka ersättningstagarnas intressen vid ställandet av säkerheten samt vid behov handla i frågor där det gäller att realisera säkerheten eller fördela medlen. Säkerhetsbeloppet skall vid behov justeras. Miljötillståndsverket skall befria säkerheten när ersättningsskyldigheten har fullgjorts eller ersättningsbeslutet har vunnit laga kraft och verksamheten inte har inletts tidigare. Om det bestäms att ersättningarna skall betalas periodiskt, skall säkerheten dock befrias när ersättningsbeslutet vinner laga kraft, förutsatt att alla dittills förfallna poster har betalats eller deponerats med stöd av någon annan bestämmelse. I ett beslut av miljötillståndsverket om befriande av säkerhet får ändring inte sökas genom besvär.

När miljötillståndsverket senare meddelar sitt beslut i den del av ärendet som ännu inte har avgjorts, kan verket ändra sitt tidigare beslut endast i den mån det är nödvändigt för att avlägsna motstridiga eller uppenbart oändamålsenliga bestämmelser. Har miljötillståndsverket fått ny utredning om grunderna för fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift som påförts genom ett beslut enligt 2 mom., kan det dock samtidigt på tjänstens vägnar ta upp till behandling ett ärende som gäller översyn och komplettering av skyldigheten eller avgiften. Tillståndsbeslutet kan härvid ses över enligt 2 kap. 22 § 1–3 mom., utan hinder av vad som i övrigt gäller i fråga om översyn av bestämmelserna.

25 § (4.2.2000/88)

Beslut i ett ansökningsärende ges den dag som meddelas i en kungörelse som sätts upp på miljötillståndsverkets anslagstavla (*anslag*) och anses då ha kommit till parternas kännedom. Beslutet tillställs sökanden och en kopia av beslutet de parter som begärt det. En kopia av beslutet skall sändas till den regionala miljöcentralen, ifrågavarande kommunala miljövårdsmyndigheter samt de myndigheter som tillställts meddelande om ärendet under dess handläggning. Dessutom skall Finlands miljöcentral tillställas en kopia av beslutet.

En kopia av beslutet skall sändas till ifrågavarande kommuner för att där hållas offentligt framlagt. Miljötillståndsverket skall genom offentlig kungörelse i dessa kommuner tillkännage att beslutet har lagts fram och i kungörelsen också meddela när tiden för ändringssökande går ut, räknat från dagen för anslaget. En kopia av kungörelsen skall under känd postadress tillställas de parter och myndigheter som avses i 8 §, dem som framställt anmärkning samt de parter i fråga om vilka miljötillståndsverket har avvikit från syneinstrumentet.

Miljötillståndsverkets beslut i ett förvaltningstvångsärende enligt 21 kap. delges enskilt såsom föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

26 § (4.2.2000/88)

I ärenden i vilka enligt bestämmelserna i denna lag fördelningen av kostnaderna eller någon annan åtgärd skall vidtas först efter att det företag som ansökningen gäller har utförts, skall miljötillståndsverket i sitt beslut förplikta den som utför företaget att anmäla till miljötillståndsverket att företaget har slutförts, så att åtgärden kan vidtas. Därefter skall ärendet handläggas såsom en ansökan som väckts av den som har gjort anmälan.

27 § (26.11.1993/1015)

I ansökningsärenden som behandlas av miljötillståndsverket står parterna själva för sina kostnader. (4.2.2000/88)

Fördröjer en part genom en invändning som han vet sakna fog eller på annat sätt uppsåtligen utan anledning behandlingen av ett ansökningsärende så att en annan part därav åsamkas kostnader, har denna dock rätt till ersättning för dem. En part har även rätt att få ersättning för sina kostnader, om han har blivit tvungen att vidta särskilda åtgärder för att bevisa att han vållas skada, men eller annan förlust av förmån, eller om det annars finns särskilda skäl att ersätta kostnaderna.

Om miljötillståndsverket på ansökan av den som lidit skada förpliktar den som vållat skadan att betala ersättning eller vidta någon annan åtgärd, kan miljötillståndsverket förplikta honom att betala ersättning till den skadelidande även för dennes kostnader i ärendet. Om en part har beviljats allmän rättshjälp enligt lagen om allmän rättshjälp (104/1998), skall miljötillståndsverket när det bestämmer att den andra parten skall betala ersättning för den skadelidandes kostnader samtidigt i enlighet med 24 § i den nämnda lagen besluta om parterna skall åläggas att ersätta staten för dess kostnader samt rättshjälpstagaren för de kostnader denne betalt och för självriskandelen. (4.2.2000/88)

28 §

De statsmyndigheter, vilka i stöd av 8 § detta kapitel skall tillställas meddelande om ansökan, tillkommer på sitt verksamhetsområde parts talan i ansökningsmål.

Motsvarande talan har kommunens miljövårdsmyndighet, om verkningarna av det företag som ansökningen avser sträcker sig till kommunens område. (5.4.1991/629)

28 a § (24.1.1995/79)

Till den del som det ankommer på de regionala miljöcentralerna att bevaka allmänt intresse enligt 28 § 1 mom. i detta kapitel kan miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet inom sina verksamhetsområden vid behov ge dem anvisningar om bevakningen av allmänt intresse.

29 § (4.2.2000/88)

29 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

29 a § (4.2.2000/88)

29 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

30 § (4.2.2000/88)

När ett företag eller en åtgärd har utförts med stöd av ett tillstånd eller när en inrättning eller anläggning för vars uppförande har beviljats rätt i tillståndsbeslutet står färdig, skall tillståndshavaren eller den till vilken tillståndshavarens rätt har övergått, inom den tid som bestäms i tillståndsbeslutet anmäla detta hos miljötillståndsverket och den tillsynsmyndighet som avses i 21 kap. (*anmälan om slutförande*). Efter att miljötillståndsverket har mottagit en sådan anmälan kan det, efter att enligt behov ha hört de myndigheter saken gäller, förordna att slutsyn skall hållas enligt 18 kap. Ett förordnande om slutsyn skall meddelas inom tre år från den dag då verket tog emot anmälan om slutförande, om inte verket i sitt tillståndsbeslut av särskilda skäl har utsatt en längre tid.

I ansökningsärenden där ingen syneförrättning har hållits får förordnande om att slutsyn skall hållas inte meddelas om inte miljötillståndsverket med anledning av ett yrkande av en myndighet eller part eller annars prövar att särskilda skäl därtill föreligger.

31 § (4.2.2000/88)

Om slutsyn har förrättats i ärendet, skall miljötillståndsverket, sedan det fått förrättningsmännens utlåtande och de handlingar som uppstått vid förrättningen, pröva om synen föranleder åtgärder.

Har vid slutsynen konstaterats att lag eller föreskrifter inte har iakttagits vid uppförandet av inrättningen eller anläggningen eller utförandet av företaget, skall miljötillståndsverket förordna att behövliga ändringar skall vidtas och, om anledning därtill prövas föreligga, anmäla saken hos den allmänna tillsynsmyndighet som avses i 21 kap. 1 §.

Om meddelande av beslut i ett ovan nämnt ärende gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs ovan i 25 §.

32 § (4.2.2000/88)

Visar det sig vid utförandet av ett företag eller vidtagandet av en åtgärd ändamålsenligt att ändra föreskrifterna i tillståndsbeslutet, kan miljötillståndsverket på ansökan av tillståndshavaren ändra föreskrifterna, om ändringen är av ringa betydelse och inte kränker någon annans rätt eller fördel.

Vid behandlingen av en ansökan om ändring av en föreskrift skall i tillämpliga delar iakttas det förfarande om vilket bestäms i detta kapitel.

33 § (4.2.2000/88)

33 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

34 § (4.2.2000/88)

34 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

35 § (4.2.2000/88)

35 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

36 § (4.2.2000/88)

36 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

37 § (4.2.2000/88)

37 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

37 a § (4.2.2000/88)

37 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

38 § (4.2.2000/88)

38 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

39 § (4.2.2000/88)

39 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

39 a § (4.2.2000/88)

39 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

39 b § (4.2.2000/88)

39 b § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

40 § (4.2.2000/88)

40 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 § (4.2.2000/88)

41 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 a § (4.2.2000/88)

41 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 b § (4.2.2000/88)

41 b § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 c § (4.2.2000/88)

41 c § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 d § (4.2.2000/88)

41 d § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 e § (4.2.2000/88)

41 e § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

41 f § (4.2.2000/88)

41 f § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

42 § (4.2.2000/88)

42 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

42 a § (4.2.2000/88)

42 a § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

43 § (4.2.2000/88)

43 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

44 § (4.2.2000/88)

44 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

45 § (4.2.2000/88)

45 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

46 § (4.2.2000/88)

46 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

47 § (4.2.2000/88)

47 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

48 § (4.2.2000/88)

48 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

49 § (4.2.2000/88)

49 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

50 § (4.2.2000/88)

50 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

51 § (4.2.2000/88)

51 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

17 kap (4.2.2000/88)

Ändringssökande

Sökande av ändring i miljötillståndsverkets beslut

1 § (4.2.2000/88)

I ett beslut som miljötillståndsverket har meddelat med stöd av denna lag söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av denna lag. Besvär över den avgift som tas ut för handläggningen av ärendet anförs i samma ordning som besvär över huvudsaken. Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfående tillställas miljötillståndsverket i två exemplar.

Ändring i ett beslut som miljötillståndsverket har fattat med stöd av denna lag får sökas av

- 1) den vars rätt eller fördel saken kan gälla,
- 2) en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder,
- 3) den kommun där verksamheten är placerad och andra kommuner inom vars område verksamhetens miljökonsekvenser uppträder,
- 4) den regionala miljöcentralen samt den kommunala miljövårdsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad och i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten, och av
- 5) andra i 16 kap. 28 § 1 mom. nämnda myndigheter som bevakar allmänt intresse.

2 § (2.9.2005/732)

Miljötilståndsverket skall offentliggöra besvär genom att under minst 14 dagar kungöra dem på sin anslagstavla och på de berörda kommunernas anslagstavlor. Besvärshandlingarna skall hållas framlagda i de berörda kommunerna under kungörelsetiden. Besvären skall av miljötilståndsverket för avgivande av bemötande delges de parter och i 16 kap. 28 § avsedda myndigheter som besvären gäller, om detta inte är uppenbart onödigt. Delgivningen av besvären skall ske så som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Miljötilståndsverket skall samtidigt meddela var besvärshandlingarna finns tillgängliga samt var skriftliga bemötanden kan lämnas in inom den tid som har utsatts för bemötande.

Miljötilståndsverket skall utan dröjsmål men dock senast 30 dagar efter utgången av den tid som satts ut för avgivande av bemötande tillställa fullföljdsdomstolen besvärshandlingarna, bemötandena, övriga beslutshandlingar samt vid behov sitt utlåtande i ärendet.

Ändring i ett beslut som avses i 2 kap. 26 a § söks enligt förvaltningsprocesslagen.

Sökande av ändring i en kommunal miljöförvaltningsmyndighets beslut

3 § (4.2.2000/88)

I ett beslut som en kommunal miljöförvaltningsmyndighet har meddelat med stöd av 20 kap. 2 § i denna lag söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol såsom föreskrivs i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat följer av denna lag. Besvär över den avgift som tas ut för handläggningen av ärendet anförs i samma ordning som besvär över huvudsaken. Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfående tillställas den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i två exemplar.

De handlingar som har samband med besvären skall vara offentligt framlagda i kommunen under minst 14 dagar efter besvärstidens utgång. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten skall för avgivande av bemötande delge parterna besvären så som föreskrivs i förvaltningslagen, om detta inte är uppenbart onödigt. Samtidigt skall den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten meddela var besvärshandlingarna finns tillgängliga samt var skriftliga bemötanden kan lämnas in inom den tid som har utsatts för bemötande. (2.9.2005/732)

Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten skall utan dröjsmål men dock senast 30 dagar efter utgången av den tid som satts ut för avgivande av bemötande tillställa Vasa förvaltningsdomstol besvärshandlingarna, bemötandena och övriga handlingar. Till handlingarna kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten dessutom föga tilläggsutredning samt sitt utlåtande om besvären och bemötandena. (2.9.2005/732)

Sökande av ändring i beslut vid dikningsförrättning

4 § (4.2.2000/88)

I ett beslut som har meddelats vid en dikningsförrättning söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ändring får sökas av den vars rätt eller fördel saken kan gälla, den regionala miljöcentralen samt arbetskrafts- och näringscentralen i egenskap av fiskerihushållningsmyndighet. Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfående tillställas Vasa förvaltningsdomstol i två exemplar.

När ett beslut som har fattats vid en dikningsförrättning har överklagats, skall förvaltningsdomstolen för handläggningen av besvärssärendet beställa de handlingar som har uppstått vid dikningsförrättningen. Besvärerna skall av förvaltningsdomstolen för bemötande delges parterna och de i 1 mom. avsedda myndigheter som besvärerna gäller, om detta inte är uppenbart onödigt.

Besvär över dikningsförrättning skall vara offentligt framlagda i ifrågavarande kommun i 30 dagar, under vilken besväret skriftligen kan bemötas.

5 § (4.2.2000/88)

I fråga om dikningsförrättningar tillämpas inte andra meningen i 74 § 1 mom. förvaltningsprocesslagen.

Grundbesvär

6 § (4.2.2000/88)

Grundbesvär enligt 21 kap. 7 § i denna lag skall anföras hos Vasa förvaltningsdomstol. Om grundbesvär gäller i övrigt vad som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg (367/1961).

Hur beslut av Vasa förvaltningsdomstol skall meddelas och hur ändring söks i besluten

7 § (4.2.2000/88)

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett ansökningsärende enligt denna lag skall ges efter anslag. Beslutet anses ha kommit till parternas kännedom när det givits. Meddelande om beslutet skall dessutom utan dröjsmål anslås på den kommuns anslagstavla i vilken företaget är beläget samt anslagstavlan i de kommuner till vilka företagens verkningar sträcker sig.

Sitt beslut i vattenhushållningsärenden skall Vasa förvaltningsdomstol tillställa ändringssökanden samt dessutom tillställa de parter som begärt det en kopia av beslutet samt i ett tillståndsärende verksamhetsutövaren, om denne inte anför besvär. En kopia av beslutet skall sändas till miljötillståndsverket, den regionala miljöcentralen, ifrågavarande kommunala miljöförvaltningsmyndigheter samt de myndigheter som underrättats om ärendet under dess handläggning. Dessutom skall Finlands miljöcentral tillställas en kopia av beslutet.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 21 kap. och som gäller förvaltningstvång delges enskilt så som föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

8 § (4.2.2000/88)

Vasa förvaltningsdomstols beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfäende tillställas Vasa förvaltningsdomstol i två exemplar.

9 § (4.2.2000/88)

Vasa förvaltningsdomstol kan på sökandens begäran i ett beslut som meddelas i huvudsaken förordna om att verksamheten, trots att besvär anförs, helt eller delvis får inledas enligt förvaltningsdomstolens beslut, om sökanden ställer godtagbar säkerhet för ersättning av de skador, olägenheter och kostnader som upphävande av förvaltningsdomstolens beslut eller ändring av tillståndsvillkoren kan medföra. Säkerheten ställs hos länsstyrelsen. Ett sådant förordnande kan meddelas endast av grundad anledning, med beaktande av företagets art och verkningar och förutsatt att inledandet av verksamheten inte gör ändringssökandet onödigt. Högsta förvaltningsdomstolen kan besluta att förordnandet skall upphöra att gälla.
(2.9.2005/732)

Vad som bestäms i 1 mom. om ställande av säkerhet gäller inte staten och dess inrättningar och inte heller kommuner eller samkommuner.

10 § (4.2.2000/88)

Om hörande av parter samt hur handlingarna hålls tillgängliga med anledning av besvär över Vasa förvaltningsdomstols beslut gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs ovan i 2–4 §.

Särskilda bestämmelser

11 § (4.2.2000/88)

Sitt beslut i vattenhushållningsärenden skall högsta förvaltningsdomstolen tillställa ändringssökanden samt dessutom de parter som begärt det en kopia av beslutet. En kopia av beslutet skall sändas till Vasa förvaltningsdomstol, miljötillståndsverket, den regionala miljöcentralen, ifrågavarande kommunala miljövårdsmyndigheter samt de myndigheter som underrättats om ärendet under dess handläggning. Dessutom skall Finlands miljöcentral tillställas en kopia av beslutet.

12 § (2.9.2005/732)

På sökande av ändring i tillståndsärenden tillämpas inte det som i 6 kap. i förvaltningsprocesslagen bestäms om verkställighet av beslut som inte har vunnit laga kraft, så att verksamhet som kräver tillstånd skulle få påbörjas utan ett tillstånd som vunnit laga kraft, utan ett beslut enligt 2 kap. 26 § eller utan ett förordnande enligt 9 § i detta kapitel. Bestämmelsen i 56 § 1 mom. andra meningen i förvaltningsprocesslagen tillämpas inte heller.

13 § (4.2.2000/88)

Utöver vad som i förvaltningsprocesslagen bestäms om syn kan på fullföljdsdomstolens förordnande domstolens ordförande, en ledamot eller föredragande förrätta inspektion på platsen. Berättelsen över inspektionen skall § fogas till akten i ärendet.

18 kap

Syneförrättning och slutsyn.

Förberedande åtgärder för syneförrättningen samt synesammanträdet (2.4.1990/308)

1 § (2.4.2000/88)

Om miljötilståndverket med stöd av 16 kap. 5 § förordnar att syneförrättning skall hållas, skall den underrätta den regionala miljöcentralen därom. Miljötilståndverket skall på förslag av den regionala miljöcentralen för syneförrättningen förordna en förrättningsingenjör som skall vara ordförande för förrättningsmännen. Miljötilståndverket får på begäran av den regionala miljöcentralen, förrättningsingenjören eller en part förordna en sakkunnig på något särskilt område till extra förrättningsman, om detta skall anses vara behövt med hänsyn till syneförrättningen.

Förrättningsingenjören skall till förrättningsmän kalla två gode män bland nämndemännen vid jorddomstolen eller bland de för fastighetsförrättningar utsedda gode männen i den eller de kommuner till vilka företagets verkningar huvudsakligen sträcker sig.

Den regionala miljöcentralen kan på begäran av förrättningsingenjören eller en part förordna en person med sakkunskap på något särskilt område att biträda förrättningsingenjören i hans uppgifter. Miljötilståndverket kan på begäran av den regionala miljöcentralen, förrättningsingenjören eller en part vid behov förordna en sakkunnig på något särskilt område att biträda vid förrättningen. Miljötilståndverket kan även vid behov förordna någon av sina tjänstemän att biträda förrättningsmännen vid utredning av rättsfrågor.

Förrättningsmännen samt de sakkunniga och andra som förordnats att biträda vid förrättningen utför sitt uppdrag under tjänstemannaansvar. Om jäv för dem, framställande av jävsinvändning och verkan av att jävsanmärkning godkänts samt om förordnande av annan god man i stället för en jävig eller från förrättningen utebliven god man gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om fastighetsförrättningar.

2 § (2.4.2000/88)

Förrättningsingenjören skall i samarbete med de övriga förrättningsmännen granska den till ansökningen fogade planen. Han skall också vid behov göra en framställning till miljötilståndverket om inhämtande av tilläggsutredning.

3 § (2.4.1990/308)

Efter granskningen av planen skall hållas ett synesammanträde, vilket förrättningsingenjören enligt 9 § i detta kapitel skall tillkännage dem vilkas rätt eller fördel ansökningen kan gälla samt de invånare inom företagets verksamhetsområde vilkas boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas av företagets utförande och de sammanslutningar som företräder dem. (2.4.2000/88)

Synesammanträdet skall hållas vid vattendraget eller annars i närheten av det område där företaget utförs. Om företagets verkningar sträcker sig till flera kommuner, skall i varje kommun hållas åtminstone ett synesammanträde. Är verkningarna av företaget i en kommun ringa, får parterna och de invånare och samfund i kommunen som avses i 1 mom. kallas till ett synesammanträde i någon annan kommun. Sammanträdet kan fortsättas på olika dagar och på olika platser.

Vid synesammanträdet har de vilkas rätt eller fördel ansökningen kan gälla rätt att muntligen eller skriftligen framföra sin åsikt om företaget samt att framställa yrkanden och lägga fram utredningar. I 1 mom. nämnda invånare och sammanslutningar har rätt att framföra sin åsikt om företaget. (2.4.2000/88)

4 § (28.6.1994/553)

Efter syneförrättningen skall förrättningsmännen genom besök på platsen göra sig förtrogna med företagets verkningar och förhållandena. Den som har förordnats till sakkunnig vid förrättningen skall ge utlåtande om de frågor som gäller hans område.

5 § (2.4.1990/308)

Förrättningsmännen skall sätta upp ett syneinstrument, i vilket de skall uttala sig om tillstånd kan beviljas och på vilka villkor samt utreda de skador som företaget orsakar och beräkna deras belopp.

I syneinstrumentet skall förrättningsmännen dessutom ge utlåtande om de yrkanden och utredningar som har framställts vid synesammanträdet. Utlåtande skall också ges om yrkanden om att företaget skall utföras på något annat sätt än vad som avsetts i ansökningsen. Förrättningsmännen skall, även om något ersättningsyrkande inte har framställts, uttala sig om ersättning skall betalas för konstaterad skada, men eller annan förlust av förmån samt till vilket belopp.

Om det har förordnats att en syneförrättning enligt 16 kap. 5 § skall verkställas i mera begränsad omfattning än vad ansökan avser eller om 16 kap. 24 § 2 mom. har tillämpats i ärendet, skall 1 och 2 mom. dock iaktas endast i tillämpliga delar. (28.6.1994/553)

Om förrättningsmännen är av olika åsikt, fattas beslut enligt den åsikt som minst två av dem har omfattat. Är alla av olika åsikt eller faller rösterna lika då förrättningsmännen är fyra till antalet, avgör förrättningsingenjörens åsikt.

6 § (28.6.1994/553)

6 § har upphävts genom L 28.6.1994/553.

7 § (2.4.2000/88)

Konstateras det vid en syneförrättning nödvändigt att med anledning av ett företag eller en åtgärd som handläggs där göra ändringar i en flottningsstadga, skall förrättningsingenjören, sedan han hört Forststyrelsen och flottningsföreningen, om en sådan är verksam på området, anmäla saken hos miljötillståndsverket, som skall avgöra om frågan om ändring av flottningsstadgan skall handläggas i samband med det ansökningsärende som gäller företaget. I miljötillståndsverkets beslut får ändring inte sökas.

Framläggande av syneinstrument och syneförrättningens avslutande (28.6.1994/553)

8 § (28.6.1994/553)

8 § har upphävts genom L 28.6.1994/553.

9 § (2.4.1990/308)

Kallelse till synesammanträdet skall minst trettio dagar före sammanträdet tillkännages genom offentlig kungörelse i de kommuner till vilkas område företagets verkningar kan antas sträcka sig. Dessutom skall kallelsen delges särskilt med iakttagande av vad 16 kap. 8 §

stadgar om delgivning av ansökningar samt genom att den införs i åtminstone en tidning som är allmänt spridd i kommunerna i fråga. Till kallelsen skall fogas en kort sammanfattning av företaget och till den kallelse som särskilt delges parten därtill en uppskattning av företagens verkningar på partens rättigheter och förmåner. (28.6.1994/553)

Ansökan och planen skall minst trettio dagar före synesammanträdet hållas tillgängliga för allmänheten i de kommuner som avses i 1 mom. I kallelsen skall meddelas att handlingarna hålls tillgängliga. (28.6.1994/553)

En kopia av handlingarna skall sändas till de myndigheter saken gäller, enligt vad som närmare stadgas genom förordning. (28.6.1994/553)

Om det är nödvändigt att fortsätta synesammanträdet och tiden för det fortsatta sammanträdet meddelas vid det tidigare sammanträdet, behöver detta inte tillkännages på något annat sätt.

9 a § (28.6.1994/553)

Förrättningsingenjören skall så som anges i 9 § ge tillkänna att ansökan, planen och syneinstrumentet hålls tillgängliga. Dessa handlingar skall under den tid som anges i kungörelsen hållas tillgängliga i fyrtiofem dagars tid i de kommuner som avses i 9 § 1 mom.

Till en kallelse som särskilt delges en part skall förrättningsingenjören foga en kort sammanfattning av syneinstrumentet och ett utdrag ur instrumentet till den del detta gäller skador, men eller andra förluster av förmåner som företaget orsakar parten samt ersättning av sådana skador, men och förluster. (4.2.2000/88)

En kopia av syneinstrumentet skall tillställas sökanden samt de myndigheter som avses i 9 § 3 mom.

10 § (4.2.2000/88)

Den som vill framställa anmärkningar, yrkanden eller påpekanden med anledning av ansökan, planen eller syneinstrumentet skall vid äventyr att talan går förlorad framställa dem hos miljötillståndsverket under den tid handlingarna hålls tillgängliga enligt 9 a § i detta kapitel.

De invånare och sammanslutningar som avses ovan i 3 § 1 mom. har rätt att så som nämns i 1 mom. framföra sin åsikt hos miljötillståndsverket med anledning av ansökan, planen eller syneinstrumentet.

De myndigheter som tillställts syneinstrumentet skall göra anmärkningar som de anser behövliga hos miljötillståndsverket inom den tid som avses i 1 mom.

Anmärkningar, yrkanden och påpekanden enligt denna paragraf skall skriftligen lämnas till miljötillståndsverket i två exemplar.

11 § (4.2.2000/88)

Syneinstrumentet, ansökan, planen samt övriga handlingar som hör till syneförrättningen skall tillställas miljötillståndsverket före den dag då handlingarna enligt 9 a § i detta kapitel görs tillgängliga. Syneförrättningen anses vara avslutad när de åtgärder som avses i detta moment har vidtagits.

Om miljötilståndverket av förrättningsingenjören begär ett utlåtande över anmärkningar, yrkanden eller påpekanden som gjorts hos miljötilståndverket eller utlåtanden som givits till det, gäller beträffande kostnaderna för förrättningsingenjörens utlåtande i tillämpliga delar 12 kap. 11 §.

Slutsyn.

12 §

Har i stöd av 16 kap. 30 § förordnats om verkställande av slutsyn, skall om förrättningsmännen vid denna i tillämpliga delar iakttagas vad i 1 § detta kapitel är stadgat. För slutsyn skall hållas sammanträde, om vars sammankallande gäller vad om synsammanträde är stadgat.

13 § (4.2.2000/88)

Vid slutsynen skall fastställas om företaget eller åtgärden har utförts så som lagen eller tillståndsbeslutet föreskriver och om företaget eller åtgärden kan väntas medföra sådana skadliga verkningar för allmänt eller enskilt intresse vilka inte beaktades när tillståndet beviljades. Vid slutsynen kan också utredas sådana skador som uppstått efter att tillståndet beviljades och som inte då förutsattes, och vid behov kan det föreslås att miljötilståndverket skall bestämma om och till vilket belopp ersättning skall betalas för dessa skador.

Ett utlåtande som gjorts upp vid en slutsyn skall hållas tillgängligt, kungöras och tillkännages, anmärkningar, yrkanden och påpekanden med anledning av utlåtandet göras och utlåtandet tillställas miljötilståndverket med iakttagande i tillämpliga delar av 9 a, 10 och 11 § i detta kapitel.

14 § (2.4.1990/308)

Om syneförrättningen, utredningsförfarandet och slutsynen kan närmare stadganden utfärdas genom förordning.

19 kap

Dikningsförrättning.

1 § (26.6.1970/427)

Dikningsförrättning skall sökas skriftligt hos den regionala miljöcentralen. Den regionala miljöcentralen skall förordna under centralen lydande ingenjör eller, enligt vad som stadgas genom förordning, någon annan sakkunnig person att hålla dikningsförrättningen. (24.1.1995/79)

Har annan person än ingenjör förordnats att verkställa dikningsförrättning, gäller om honom vad nedan är stadgat om förrättningsingenjör.

Om en dikningsplan skall fastställas vid dikningsförrättningen och sökanden inte har framlagt någon sådan i sin ansökan eller vid det begynnelsesammanträde som avses i 4 § i detta kapitel och sökanden eller någon annan nyttohavare inte heller utnyttjar möjligheten att inlämna en

dikningsplan inom en sådan skälig tid som utsatts vid begynnelsesammanträdet, skall förrättningsingenjören sörja för att en dikningsplan uppgörs. (24.10.1997/948)

2 § (30.4.1987/467)

Till en dikningsförrättning skall förrättningsingenjören till övriga förrättningsmän kalla två gode män. Om förrättningsmännen gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 1 § 2 och 4 mom. Vid dikningsförrättningen avgörs ärendena enligt den åsikt som omfattas av flertalet förrättningsmän. Är alla av olika mening, blir förrättningsingenjörens åsikt avgörande.

Om en dikningsplan skall behandlas vid dikningsförrättningen, skall förrättningsmännen innan planen fastställs göra sådana ändringar i och tillägg till den som med beaktande av vattenlagen är nödvändiga. (24.10.1997/948)

3 §

Vid samma dikningsförrättning må dikningsärenden angående flere torrlägningsområden handläggas, såframt ärendena lämpligen kunna förenas utan att dröjsmål eller annat men därav förorsakas.

4 § (24.10.1997/948)

Ett begynnelsesammanträde skall hållas vid en sådan dikningsförrättning vid vilken en dikningsplan skall fastställas, om inte något annat följer av 8 § i detta kapitel. Till sammanträdet skall förrättningsingenjören kalla dem vilkas rätt eller fördel dikningsärendet kan angå. Hålls en dikningsförrättning av skäl som nämns i 6 kap. 10 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller gäller den ett tämligen vidsträckt område, skall förrättningsingenjören bereda den regionala miljöcentralen, arbetskrafts- och näringscentralen såsom fiskerihushållningsmyndighet och kommunens miljövårdsmyndighet tillfälle att vid sammanträdet yttra sig i frågan. Sammanträdet skall hållas i närheten av det område som skall dikas, och det kan fortsättas på skilda ställen och olika dagar.

5 § (4.2.2000/88)

Konstaterar förrättningsingenjören vid handläggningen av en dikningsplan att för förverkligande av torrlägningsföretag som skall verkställas såsom dikning behövs vattenståndsreglering eller är det fråga om sådan dikning eller åtgärd i samband därmed som enligt 6 kap. 2 § 1 och 2 mom. kräver tillstånd av miljötilståndsverket, skall förrättningsingenjören om saken underrätta den som ansökt om förrättningen och uppmana denne att söka sådant tillstånd hos miljötilståndsverket, om denne vill att dikningsförrättningen skall fortsättas. Till tillståndsansökan skall fogas förrättningsmännens förslag till plan till den del saken hänskjuts till miljötilståndsverket för avgörande samt, när det är fråga om vattenståndsreglering, utredning om att de som får nytta av regleringen omfattar företaget såsom föreskrivs i 7 kap. 3 §.

Innan en ovan avsedd ansökan har avgjorts av miljötilståndsverket, får vid dikningsförrättning inte meddelas beslut som avses i 9 § i detta kapitel.

5 a § (50.5.1988/453)

Kan en ägoreglering som avses i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988) bli aktuell i samband med samfällad dikning, skall förrättningsmännen vid dikningsförrättningen till lantmäteribrån sända sitt preliminära förslag till dikningsplan. (24.10.1997/948)

Verkställs en i 1 mom. nämnd ägoreglering på ett område där samfällad dikning skall genomföras, får beslut enligt 9 § inte meddelas vid dikningsförrättningen förrän ägoregleringsförrättningen har vunnit laga kraft.

Om en dikningsplan, på basis av vilken en ägoreglering som avses i 1 mom. har verkställts, under dikningsförrättningen ändras eller lämnas utan fastställelse eller om ett vid förrättningen fattat beslut ändras eller upphävs till följd av ändringssökande, skall den regionala miljöcentralen, sedan beslutet vunnit laga kraft, underrätta lantmäteribrån, som vid behov skall bestämma att en ny ägoregleringsförrättning skall verkställas. Vid förrättningen, som skall verkställas i brådskande ordning, skall fastighetsindelningen justeras så att den motsvarar den ändrade dikningsplanen eller, om dikningsplanen har upphävts, skall fastighetsindelningen om möjligt återställas med iakttagande i tillämpliga delar av lagen om ägoregleringar på grund av ett vattendragsprojekt. Vad som stadgas i detta moment gäller på motsvarande sätt när en fastställd dikningsplan, på basis av vilken en i 1 mom. nämnd ägoreglering har verkställts, förfaller med stöd av 6 kap. 11 § 5 mom. (24.1.1995/79)

6 § (24.10.1997/948)

När förrättningsmännens förslag till dikningsplan är färdigt, skall på platsen hållas ett slutsammanträde för förrättningen. Med motsvarande tillämpning av 4 § skall de parter och myndigheter som avses i den nämnda paragrafen beredas tillfälle att vid slutsammanträdet framställa de påminnelser samt yrkanden och utredningar som de finner påkallade.

7 §

Begynnelse- och slutsammanträde vid dikningsförrättning skall, om inte något annat följer av 2 mom., offentligt kungöras minst fjorton dagar före sammanträdet i de kommuner till vilkas område dikningens verkningar sträcker sig. Dessutom skall ett exemplar av planen inom samma tid tillställas de myndigheter som avses i 4 §. Ett exemplar av planen skall även sändas till kommunen för att hållas allmänt tillgängligt. De markägare som dikningsärendet gäller skall dessutom i brev under känd postadress underrättas om slutsammanträdet samt, då dikningen angår en bäck på annans mark i vilken det finns ett kraftverk eller någon annan anläggning, ägaren av kraftverket eller anläggningen. Bedrivs flottning i den bäck som dikningen gäller, skall forststyrelsen och, om en flottningsförening ombesörjer flottningen, även föreningen genom brev underrättas om slutsammanträdet. (10.3.1989/236)

Gäller en dikningsförrättning ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt mark- eller vattenområde, skall delägarlaget med iakttagande i tillämpliga delar av 16 kap. 8 § 3 mom. underrättas om slutsammanträdet. (14.7.2000/689)

3 mom. har upphävts genom L 14.7.2000/689. (14.7.2000/689)

I fall, som avses i 16 kap. 9 §, må i stället för tillkännagivande, som i 1 mom. avses, förfaras med motsvarande tillämpning av stadgandena i sagda paragraf.

8 § (24.10.1997/948)

Behöver en dikningsplan inte fastställas vid dikningsförrättningen, skall där hållas ett förrättningsammansammanträde. På samma sätt skall förfaras, om en ansökan om dikningsförrättning innehåller en lämplig plan som är avsedd att fastställas och det inte är fråga om dikning som avses i 6 kap. 10 § 1 mom. 1 eller 2 punkten. Sammanträdet skall hållas i närheten av det område som skall dikas och det kan fortsättas på skilda platser och olika dagar. I övrigt gäller om förrättningsammansammanträdet vad som i 6 och 7 § i detta kapitel bestäms om slutsammansammanträde.

9 §

Vid dikningsförrättning skall, efter det slutsammansammanträde eller förrättningsammansammanträde hållits, av förrättningsmännen meddelas beslut, i vilket dikningsplanen skall fastställas, där sådan uppgjorts, och avgörande meddelas om framställda påminnelser och yrkanden samt erforderliga föreskrifter därom, huru dikningsföretaget i övrigt skall utföras. I beslutet skall ock, ändå att ersättningsyrkande ej framställts, föreskrivas, huruvida och till vilket belopp ersättning skall gäldas, därest skada befinnes hava inträffat. Likaledes skola i beslutet, såfram i dikningsärendet fråga är om dessa omständigheter, dikningskostnaderna uppskattas samt fördelning av utgifterna verkställas och föreskrifter om dikets framtida underhåll meddelas.

Beslutet skall meddelas inom 30 dagar efter slutsammansammanträdet eller förrättningsammansammanträdet, om inte den regionala miljöcentralen av särskilda skäl förlänger tiden. Beslutet, till vilket besvärundersökning skall fogas, meddelas den dag som nämns i en kungörelse som anslås på den regionala miljöcentralens anslagstavla och anses ha kommit till parternas kännedom nämnda dag. De som saken gäller skall dessutom under känd postadress underrättas om beslutet. Beslutet skall tillställas sökanden och en kopia av beslutet till andra parter som begärt det. En kopia av beslutet skall också sändas till ifrågavarande kommunala miljöförvaltningsmyndighet, den regionala miljöcentralen samt arbetskrafts- och näringscentralen. (4.2.2000/88)

10 § (4.2.2000/88)

10 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

20 kap

Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten (5.12.1996/1020)

1 § (5.12.1996/1020)

Vad denna lag och förordningar som utfärdas med stöd av den stadgar om vattennämnden, miljöförvaltningsnämnden och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten gäller den kommunala miljöförvaltningsmyndighet om vilken bestäms i lagen om kommunernas miljöförvaltningsmyndighet (64/86).

2 § (4.2.2000/88)

Angående den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens beslutanderätt gäller vad som föreskrivs i 1 kap. 16 och 31 § samt 6, 9 och 10 kap. (*beslutsärenden*).

Kommunfullmäktige kan berättiga den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten att i ärenden som avses i 1 kap. 31 § delegera sin beslutanderätt till en underlydande tjänsteinnehavare. Om

delgivning av och sökande av ändring i tjänsteinnehavarens beslut gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i detta kapitel.

Om ett anhängigt dikningsärende kräver särskild utredning som inte kan fås under handläggningen hos den kommunala miljövårdsmyndigheten, skall miljövårdsmyndigheten anvisa parten att ansöka om dikningsförrättning.

Behövs ovan avsedd utredning i ett annat beslutsärende som behandlas av en kommunal miljövårdsmyndighet, skall ärendet överföras till miljötillståndsverket för behandling.

I ett beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten fattar enligt 3 eller 4 mom. får ändring inte sökas särskilt.

3 § (4.2.2000/88)

Den kommunala miljövårdsmyndigheten utövar inom sitt verksamhetsområde tillsyn över att denna lag samt beslut och bestämmelser som meddelats med stöd av den iakttas, med beaktande av vad som föreskrivs i 8 § i detta kapitel.

4 § (4.2.2000/88)

4 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

5 § (4.2.2000/88)

Ett beslutsärende väcks skriftligen. Andra myndigheter skall underrättas om ärendets behandling, enligt vad som föreskrivs genom förordning. Om ett ärende som avses i 1 kap. 16 § skall under känd postadress de som saken kan gälla underrättas samt ges tillfälle att inkomma med svaromål. Om andra beslutsärenden skall i samma syfte de som saken gäller bevisligen underrättas. Svaromålet får inges skriftligen inom en av den kommunala miljövårdsmyndigheten utsatt skälig tid eller vid eventuell muntlig förhandling.

Till den del ärendet gäller ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt mark- eller vattenområde skall i fråga om delgivningen till delägarna i tillämpliga delar iakttas 16 kap. 8 § 3 mom. (14.7.2000/689)

3 mom. har upphävts genom L 14.7.2000/689. (14.7.2000/689)

6 § (4.2.2000/88)

Innan den kommunala miljövårdsmyndigheten avgör ett ärende, kan den förrätta syn, över vilken skall uppsättas protokoll.

Ärendet avgörs genom ett beslut, till vilket besväransvisning skall fogas. Ett beslut som avses i 1 kap. 16 § meddelas efter anslag och anses ha kommit parterna till kännedom när det meddelades. Om beslutet skall dessutom de som saken gäller underrättas under känd postadress. Beslut i andra beslutsärenden skall bevisligen delges parterna. Genom förordning bestäms vid behov om sändande av beslutet till andra myndigheter.

7 § (20.7.1992/646)

Om miljövårdsnämnden med stöd av 6 kap. 7 § eller 12 § 2 mom. eller 10 kap. 6 § 2 mom. eller 9 § bestämmer att ett visst arbete för rättande av en förseelse eller försummelse skall utföras, skall den förelägga en tid inom vilken arbetet skall utföras och föreskriva att arbetet skall utföras vid äventyr att sökanden eller nämnden låter utföra arbetet på den försumliges bekostnad.

I fråga om ärenden som avses i 1 mom. gäller i övrigt viteslagen (1113/90). Om rätten till tvångsutförande har givits sökanden, tillämpas 17 § viteslagen dock endast i fråga om indrivning av kostnaderna.

8 §

Då den kommunala miljövårdsmyndigheten till behandling upptar annat på myndigheten ankommande ärende än ett sådant som avses i 2 § detta kapitel, skall de som saken gäller genom ett bevisligen tillställt meddelande beredas tillfälle att bli hörda i saken. Miljövårdsmyndigheten eller enligt myndighetens förordnande en underställd tjänsteinnehavare kan även förrätta besiktningen på platsen. (5.12.1996/1020)

Om en kommunal miljövårdsmyndighet har fått vetskap om att gällande bestämmelser och föreskrifter inte har iakttagits, skall den, om en uppmaning som den givit inte följs, vidta sådana åtgärder enligt 7 § i detta kapitel eller 21 kap. 2, 3 och 3 a § som sakens natur ger anledning till. Förutsätter försummelsen eller förseelsen en särskild utredning, kan nämnda myndighet dock underrätta den regionala miljöcentralen om saken för vidtagande av eventuella åtgärder. (14.2.2000/88)

9 § (14.2.2000/88)

9 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

10 § (14.2.2000/88)

10 § har upphävts genom L 4.2.2000/88.

21 kap

Särskilda stadganden.

1 § (14.2.2000/88)

Tillsynen över att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter följs (*laglighets tillsyn*) ankommer på de regionala miljöcentralerna och de kommunala miljövårdsmyndigheterna. Miljöministeriet kan vid behov meddela allmänna anvisningar om tillsynen över att denna lag iakttas.

2 § (14.2.2000/88)

Har inte denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller föreskrifter iakttagits, skall tillsynsmyndigheten med hänsyn till sakens natur

1) uppmana den som bryter mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser eller föreskrifter att upphöra med ett förfarande som strider mot ifrågavarande bestämmelser eller föreskrifter,

2) vid miljötillståndsverket väcka ett förvaltningstvångsärende som avses i 3 § i detta kapitel, eller

3) anmäla saken till polisen för förundersökning, om inte gärningen med beaktande av förhållandena skall anses vara ringa och allmän fördel inte kräver att åtal väcks.

Tillsynsmyndigheten har rätt att inspektera anordningar samt byggnader och andra anläggningar samt utföra behövliga undersökningar inom sitt verksamhetsområde. Åtgärderna får inte medföra olägenhet för den som äger eller innehar anordningen eller anläggningen.

2 a § (14.2.2000/88)

I fråga om tystnadsplikt för den som utför uppgifter enligt denna lag gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Uppgifter som avses i 2 kap. 14 § i denna lag och därmed jämförbara kontrolluppgifter är dock inte sekretessbelagda.

3 § (14.2.2000/88)

Handlar någon i strid med denna lag eller med stöd av den meddelade bestämmelser eller försummar han sina skyldigheter enligt denna lag eller med stöd av den meddelade föreskrifter, kan miljötillståndsverket på anmälan av en myndighet eller ansökan av den vars rätt eller fördel saken gäller förbjuda vederbörande att fortsätta det lagstridiga förfarandet eller annars bestämma att det som rättsstridigt har gjorts eller försummats skall rättas till. Innan ett sådant förordnande meddelas skall vederbörande ges tillfälle att bli hörd i saken. Förordnandet skall vid behov förstärkas med vite eller äventyr att den åtgärd som har försummats utförs på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts. Tillsynsmyndigheten eller någon annan som saken gäller kan ges rätt att utföra åtgärden i fråga.

Vid handläggningen av sådana förvaltningstvångsärenden som avses i 1 mom. iaktas i tillämpliga delar vad denna lag föreskriver om handläggning av ansökningsärenden. I dessa ärenden tillämpas viteslagen, om inte något annat följer av denna lag. Om ersättning till part för de kostnader som handläggningen av ett förvaltningstvångsärende har vållat parten iaktas i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

Om det finns särskilda skäl, kan miljötillståndsverket bestämma att beslutet skall verkställas oberoende av att ändring söks. Fullföljdsdomstolen kan på motsvarande sätt besluta att det överklagade beslutet skall verkställas innan ärendet avgörs eller att ett beslut om verkställighet av beslutet skall upphöra att gälla. Över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen som enbart gäller verkställighet och genom vilket verkställigheten av det överklagade beslutet förbjuds eller avbryts får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken. (2.9.2005/732)

3 a § (14.2.2000/88)

Försummas en skyldighet enligt 2 kap. 31 § 1 mom. att underhålla en anläggning och kan det inte utan svårighet redas ut vem som är anläggningens ägare eller vem som annars har

ansvaret för den, får miljötillståndsverket på ansökan berättiga en i 1 § i detta kapitel nämnd tillsynsmyndighet att på statens bekostnad vidta nödvändiga åtgärder för undanröjande av men eller fara. Om ärendets handläggning gäller härvid i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 16 kap. I fråga om verkställigheten tillämpas dock vad som i 3 § 3 mom. i detta kapitel föreskrivs om förvaltningstvångsärenden.

3 b § (14.2.2000/88)

Kan en i 3 § i detta kapitel avsedd åtgärd eller försummelse förorsaka omedelbar fara för hälsan eller avsevärd fara för annans egendom eller ett viktigt allmänt intresse, får den regionala miljöcentralen vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa menet eller faran.

I miljöcentralens beslut enligt 1 mom. söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol. Om ändringssökande gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 17 kap.

Miljöcentralen kan bestämma att beslutet skall verkställas oberoende av att ändring söks. Fullföljdsdomstolen kan på motsvarande sätt besluta att det överklagade beslutet skall verkställas innan ärendet avgörs eller att beslutet om verkställighet skall upphöra att gälla.

4 §

Om betalning och indrivning av kostnader som åsamkats den myndighet som med stöd av 3 § fått rätt till tvångsutförande gäller 17 § viteslagen. Har rätten till tvångsutförande givits miljövårdsnämnden, tillämpas den nämnda paragrafen dock på samma sätt som i ett ärende där beslut om tvångsutförande fattats av en kommunal myndighet. Har rätten till tvångsutförande givits en enskild, tillämpas paragrafen på indrivningen av kostnader. (20.7.1992/646)

I fall som avses i 3 a § i detta kapitel kan miljötillståndsverket på ansökan av en tillsynsmyndighet förordna att de kostnader som staten åsamkats av åtgärderna helt eller delvis skall indrivnas hos den som försummat underhållet, om det senare har framgått vem denne är. (14.2.2000/88)

4 a § (14.2.2000/88)

Bestämmelserna om tillsyn och förvaltningstvång i detta kapitel tillämpas också på företag och åtgärder i fråga om vilka enligt 22 kap. 2 § skall iakttas tidigare bestämmelser och med stöd av dem meddelade föreskrifter.

5 §

Tjänsteman eller förrättningsman är berättigad att vid fullgörandet av uppdrag, som avses i denna lag, beträda annan tillhörigt område.

6 § (14.2.2000/88)

Angående verkställighet av miljötillståndsverkets och den kommunala miljövårdsmyndighetens beslut som vunnit laga kraft samt beslut som har fattats vid en dikningsförrättning gäller, till den del det är fråga om nyttjande- eller inlösningsrätt eller ersättningar eller skyldigheter som bestäms enligt 11 kap. i tillämpliga delar vad som föreskrivs om verkställighet av en dom som vunnit laga kraft.

7 § (14.2.2000/88)

När kostnaderna för en åtgärd enligt denna lag kan indrivas på grundvalen av en fördelningslängd eller annan uträkning, utan att beslut om betalningsskyldigheten givits, skall lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg iakttas. Besvär över olaga debitering skall dock anföras hos Vasa förvaltningsdomstol.

8 § (14.2.2000/88)

Miljötilståndverket skall underrätta fastighetsregisterföraren om ett lagakraftvunnet beslut genom vilket meddelats rätt att på annans mark anlägga bädd eller uppföra annan anläggning, sätta annans område varaktigt under vatten, använda vattenkraft som tillhör annans fastighet eller samfällt område eller annars fortgående tillgodogöra sig annans fasta egendom. Detsamma gäller ett beslut genom vilket något område har avsatts till skyddsområde eller användningen av området annars begränsats. En anteckning om beslutet skall göras i fastighetsregistret. Fastighetsregisterföraren skall vid behov på ansökan förordna att fastighetsförrättning skall verkställas och de omständigheter som anteckningen förutsätter därvid utredas. På förrättningen tillämpas bestämmelserna om fastighetsbestämning i fastighetsbildningslagen.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte rätt att lägga dike, vattenledning eller avlopp på annans mark eller att hålla påle, bom, fäste, brokista eller annan därmed jämförbar mindre anordning eller anläggning på annans område, inte heller annan nyttjanderätt eller begränsning av nyttjande som hänför sig till endast en obetydlig del av en fastighet.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf om underrättelse skall iakttas när de förhållanden som föranlett anteckningen ändrats genom ett lagakraftvunnet beslut av miljötilståndverket.

Behövs en i 1 mom. nämnd fastighetsförrättning för en utredning som är viktig från allmän synpunkt, hålls förrättningen på statens bekostnad. I annat fall betalas kostnaderna för förrättningen av den som beviljats den rätt som skall antecknas i fastighetsregistret eller på vars ansökan nyttjandet av fastigheten har begränsats.

8 a § (20.5.1988/453)

Gäller miljötilståndsvetets beslut byggande i vattendrag eller något annat i denna lag nämnt företag som innebär att ägor kommer att splittras eller bli mindre eller att förbindelser försvåras, skall miljötilståndverket sedan beslutet vunnit laga kraft till lantmäteribyrån sända kopior av beslutshandlingarna i ärendet. Vad som föreskrivs ovan tillämpas inte på miljötilståndsvetets beslut med stöd av 6 kap. (4.2.2000/88)

Har nämnden fått vetskap om att gällande stadganden eller föreskrifter inte har iakttagits, skall den, om en uppmaning som den givit inte följs, vidta sådana åtgärder enligt 21 kap. 2 och 3 §§ som sakens natur ger anledning till. Förutsätter försummelsen eller förseelsen en särskild utredning, kan nämnden dock underrätta den regionala miljöcentralen om saken. (24.1.1995/79)

9 § (4.2.2000/88)

För handläggningen i miljötilståndverket och hos den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten av ett ärende som avses i denna lag kan uppbaras en avgift, vars storlek bestäms enligt vad

som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och i en förordning som med stöd av den utfärdas av miljöministeriet. Den avgift som uppbärs till kommunen skall i tillämpliga delar motsvara lagen om grunderna för avgifter till staten. Grunderna för avgiften bestäms närmare i en taxa som kommunen godkänner. Avgift uppbärs inte för handläggningen av ärenden som väckts på initiativ av en myndighet eller skadelidande part. För handläggningen av ärenden som väckts på yrkande av någon annan får avgift uppbäras, om ärendet skall anses ha blivit väckt uppenbart utan grund.

Om domstolsavgifter bestäms särskilt.

10 § (24.10.1997/948)

Vid en dikningsförrättning skall sökanden betala de kostnader som föranleds av hållande av sammanträden, däri inberäknade arvoden till gode män och hjälpmanskap. Dagtraktamente och resekostnadsersättning till förrättningsingenjören och en sakkunnig som avses i 19 kap. 1 § 1 mom. betalas dock av statsmedel. Om sökanden har överlåtit åt förrättningsingenjören att uppgöra en dikningsplan eller om den plan som sökanden eller någon annan nyttohavare framlagt måste kompletteras i betydande grad, skall sökanden även betala de kostnader som detta åsamkar staten i enlighet med vad i dikningsärende behörigt ministerium med iakttagande av principerna i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) bestämmer närmare.

2 mom. har upphävts genom L 4.2.2000/88. (4.2.2000/88)

Det beslut som fattas vid dikningsförrättningen skall åtföljas av förrättningsingenjörens beräkning av kostnaderna och av hur de ersätts staten.

11 § (4.2.2000/88)

När syneförrättning hålls i ett ansökningsärende skall sökanden, om inte något annat följer av 2 mom., betala

- 1) resekostnaderna för förrättningsingenjören, sakkunniga i statens tjänst, miljötillståndsverkets tjänstemän som förordnats att biträda i ärendet, sådana av den regionala miljöcentralen förordnade biträden till förrättningsingenjören som avses i 18 kap. 1 § 3 mom. samt andra som utför uppgifter som ankommer på förrättningsingenjören, enligt vad som föreskrivs eller genom tjänstekollektivavtal eller på annat sätt bestäms om ersättning av resekostnader till personer i statens tjänst,
- 2) arvode och resekostnader för sakkunniga som inte är anställda hos staten,
- 3) gode människors arvoden och resekostnader enligt vad som föreskrivs i fråga om ersättning av dessa kostnader till gode män vid fastighetsförrättningar,
- 4) kostnaderna för hyra av möteslokaler, anskaffning, duplicering och postning av handlingar samt kungörelser i tidningarna,
- 5) kostnader för båtförare samt avvägnings-, borrhings- och mätningmäns uppgifter samt för övriga med dessa jämförbara hjälpfunktioner som utförs i terrängen.

När det är fråga om en ansökan som avses i 2 kap. 27 § eller 11 kap. 8 § och som gjorts av den som lidit förlust av förmån, betalas de kostnader som nämns i 1 mom. av statens medel, men indrivs med stöd av miljötillståndsverkets beslut hos den som orsakat förlusten av förmånen, om inte miljötillståndsverket med hänsyn till de omständigheter som framkommit i saken bestämmer att sökanden helt eller delvis skall betala dem eller staten helt eller delvis svara för dem. Till de handlingar som tillkommit vid syneförrättningen skall fogas förrättningsingenjörens uträkning av kostnaderna, och i förrättningsmännens utlåtande skall intas ett förslag om huruvida staten skall ersättas för dessa.

Vid slutsyn betalas de kostnader som nämns i 1 mom. av statens medel, men återkrävs med stöd av miljötillståndsverkets beslut av den som erhållit tillståndet, om inte miljötillståndsverket med stöd av de omständigheter som framkommit i saken bestämmer att staten helt eller delvis skall svara för dem. Till de handlingar som tillkommit vid slutsynen skall fogas förrättningsingenjörens uträkning av kostnaderna, och i förrättningsmännens utlåtande skall intas ett förslag om huruvida staten skall ersättas för dessa.

12 § (4.2.2000/88)

Miljötillståndsverket kan i de fall som avses i 9 § och en förrättningsingenjör i de fall som avses i 10 § 1 mom. och 11 § 1 mom. i detta kapitel yrka att för kostnader enligt nämnda lagrum skall betalas en förskottsavgift, vid äventyr att behandlingen av ärendet inte fortsätts förrän betalning skett eller godtagbar säkerhet för betalningen ställts. En förskottsavgift som grundar sig på förrättningsingenjörens yrkande skall betalas till den regionala miljöcentralen.

Kostnader som avses i 1 mom. får uppbäras med stöd av en uträkning som gjorts av miljötillståndsverket respektive förrättningsingenjören enligt 7 § i detta kapitel, med undantag av lösen för expeditioner, beträffande vilka de särskilda bestämmelserna därom skall iakttas. Kostnader som grundar sig på förrättningsingenjörens uträkning och som skall betalas till staten, inberäknat de om vilka miljötillståndsverket förordnat med stöd av 11 § 2 och 3 mom. i detta kapitel, uppbärs av den regionala miljöcentralen.

13 § (4.2.2000/88)

Bestämmelserna i denna lag skall tillämpas även på vattendrag och vatten vid rikets gräns, om inte något annat föreskrivs med stöd av en överenskommelse med främmande stat.

Verkningarna av en i denna lag avsedd åtgärd på vattendragen eller grundvattnen i en annan stat beaktas vid tillämpningen av denna lag på samma sätt som motsvarande verkningar i Finland, om inte något annat föranleds av en överenskommelse med ifrågavarande stat.

14 § (1.12.1995/1347)

14 § har upphävts genom L 1.12.1995/1347.

15 § (29.12.1994/1416)

Miljöministeriet eller en av ministeriet förordnad myndighet skall informera vederbörliga internationella organisationer om tillstånd i anslutning till havsskydd enligt denna lag samt om utredningar kring dem enligt de förfaringssätt och tidsfrister som respektive organisation fastställt.

För andra dataregister och anmälningar gäller i fråga om Finlands territorialvatten på motsvarande sätt 13 § 2 och 3 mom. havsskyddslagen.

Genom statsrådsbeslut kan utfärdas närmare bestämmelser om tillämpningen av stadgandena i denna paragraf.

22 kap

Övergångsstadganden och stadganden om lagens ikraftträdande.

1 §

Denna lag träder i kraft den 1 april 1962, och genom densamma upphävas lagen den 23 juli 1902 om vattenrätten (31/02), lagen den 2 februari 1934 om vissa brådskande vattenrättsärendens handläggning (62/34), lagen den 19 juli 1940 om undantagsförfarande vid handläggning av vissa vattenrättsärenden (383/40), lagen den 21 mars 1941 om åtgärder för underlättande av vattenkraftens utnyttjande (196/41) och 33 § 1 mom. väglagen av den 3 maj 1927 samt övriga stadganden, som strida mot denna lag. Lagen om rätt för staten att reglera vattenföringen i Kemi älvs vattendrag (62/60) förblir fortfarande i kraft.

Redan innan lagen träder i kraft må erforderliga förberedande åtgärder för lagens verkställighet vidtagas.

2 §

På företag eller åtgärd, som avses i denna lag och lagligen påbörjats innan denna lag trätt i kraft, och på anordning eller anläggning eller företag, som utförts på grund av därförinnan meddelat tillstånd, skola tidigare gällande stadganden tillämpas och fråga om deras laglighet samt rättigheter och skyldigheter med avseende å dem bedömas enligt sagda stadganden, såframt ej föreskrivits, att visst stadgande i denna lag skall tillämpas på företag, åtgärd, anordning eller anläggning av förenämnd beskaffenhet.

Utan hinder av vad i 1 mom. är sagt, må den, som före denna lags ikraftträdande erhållit tillstånd till visst företag eller viss åtgärd, på ansökan givas nytt, i denna lag avsett tillstånd, såframt andra ej därav tillskyndas oskäligen skada eller olägenhet. (11.10.1963/453)

3 §

Har ej denna lag underlydande företag eller åtgärd, vartill slutligt tillstånd enligt lagen om vattenrätten meddelats, utförts eller vidtagits inom föreskriven tid eller, ifall föreskrift därom icke meddelats, inom tio år efter det vattenlagen trätt i kraft, har tillståndet förfallit, såframt ej vattendomstolen på anhållan, med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i denna lag, beviljat förlängd tid för företagets utförande eller åtgärdens vidtagande.

Slutföres ej företag eller åtgärd, är den, som erhållit tillståndet, skyldig att bringa vattendraget och annan tillhöriga områden, som tagits i bruk, i godtagbart skick.

4 §

Har flottningsstadga tidigare fastställts för vattendrag eller del därav, skola flottningsstadgan och, där i vattendraget flottningsförening utövar verksamhet, dess reglemente efter denna lags

ikraftträdande tills vidare följas. Överensstämma ej bestämmelserna i flottningsstadgan med denna lag och har härför erforderlig ändring av dem ej vidtagits inom fem år efter lagens ikraftträdande, skola stadgandena i vattenlagen i stället för bestämmelserna i flottningsstadgan tillämpas i de delar, i vilka de avvika från varandra.

Har flottningsföreningen ej inom ovan nämnd tid anhängiggjort ansökan om sådan ändring av reglementet, som överensstämmer med den nya lagen, straffes den till underlåtenheten skyldiga såsom i 13 kap. 5 § denna lag är stadgat. Vattendomstolen må på ansökan av vederbörande tillsynsmyndighet förständig förening, som gjort sig skyldig till underlåtenheten, att vid vite inom förelagd tid vidtaga erforderliga åtgärder för ändring av reglementet.

Vad i 5 kap. 14 och 15 §§ är stadgat om egendom, som inlösts för flottning, och om nyttjanderätt till annan tillhörig egendom samt om anordningar och anläggningar, som i stöd av bestämmelse i flottningsstadga utförts på annan tillhörigt område, gäller även före denna lags ikraftträdande för flottning erhållen egendom eller nyttjanderätt, varom föreskrift ingår i flottningsstadga, och övergår egendomen eller rätten vid lagens ikraftträdande till staten eller, om flottningsförening utövar verksamhet i vattendraget, till föreningen.

5 §

Är vid denna lags ikraftträdande tviste- eller brottmål, som är att hänföra till vattenmål, anhängigt vid allmän domstol, skall målet vid dylik domstol slutföras. På allmän domstol ankommer även ersättningstalan, som enligt 6 kap. 15 § 2 mom. lagen om vattenrätten kan anhängiggöras.

6 §

Vid vattendragskommission och länsstyrelse i enlighet med lagen om vattenrätten anhängiga oavgjorda ärenden överförs, med undantag av handräckningsärenden, vid vattenlagens ikraftträdande till vederbörande vattendomstol för att av denna handläggas såsom ansökningsmål.

Sedan ärendena överförts, skola vattendragskommissionerna indragas och handlingarna i deras arkiv överlämnas till vederbörande vattendomstolar.

7 §

I ärende, som överförts till vattendomstols handläggning, skola i fråga om förutsättningarna för företag eller åtgärd, sökandens rättigheter och skyldigheter samt ersättningar, som skola av honom gäldas, och även i övrigt de materiellrättsliga stadgandena i den nya lagen tillämpas.

I mål, som överförts till vattendomstolen och i vilket i stöd av lagen den 19 juli 1940 om undantagsförfarande vid handläggning av vissa vattenrättsärenden eller lagen den 21 mars 1941 om åtgärder för underlättande av vattenkraftens utnyttjande meddelats interimstillstånd för byggande i vattendrag för vattenkraftens utnyttjande eller ökande eller för reglering av vattendrag, skall, med beaktande av vad i 3 kap. 16 § är stadgat, iakttagas vad i 1 mom. är stadgat, dock sålunda, att i fråga om ersättning för skada och men, som förorsakats av åtgärd i stöd av interimstillstånd, samt tillgodogörande av rätt och bibehållande av inrättning, som grundar sig på interimstillstånd, i tillämpliga delar gäller vad om dem i ovan nämnda lagar är stadgat.

8 §

I mål, som överförts till vattendomstolen, äger vattendomstolen, såvitt fråga är om ordningen för målets handläggning, med beaktande av målets beskaffenhet och handläggningsskede, avgöra, om vid målets fortsatta handläggning vid vattendomstolen stadgandena om förfarandet i den nya lagen i sin helhet eller från ett visst skede skola iakttagas eller om målets handläggning skall fortgå enligt tidigare stadganden. I här avsett avgörande av vattendomstolen må ändring ej sökas.

Vid meddelande av utslag i mål, som i 1 mom. avses, skola stadganden i denna lag iakttagas.

I enlighet med 3 kap. 5 § lagen om vattenrätten anhängiggjort ärende, som vid den nya lagens ikraftträdande är oavgjort, skall fortsättas såsom dikningsförrättning, som avses i 6 kap., såframt ej förrättningsingenjören anser, att saken på grund av sin beskaffenhet skall få förfalla.

9 §

I fråga om handräckningsärende, som i stöd av lagen om vattenrätten anhängiggjorts, innan denna lag trätt i kraft, skall äldre lag tillämpas.

10 §

Vad i 12 kap. 9 § är stadgat om förmånsrätt för fordringar föranleder ej ändring i deras rätt, som äro innehavare av in-teckning eller in-registrering av legorätt, vilken fastställts på grund av ansökan, som anhängiggjorts innan denna lag trätt i kraft, eller av därförinnan uppkommen pan-trätt för ogulden köpeskilling eller av annan utan in-teckning gällande pan-trätt i fastighet.

11 § (30.4.1987/467)

Innan verksamheten inleds vid den nya vattenöverdomstolen förklaras tjänsterna som vattenöverdomare, vattendomstolsråd och sekreterare för vattenärenden lediga att sökas hos högsta domstolen, som uppgör tjänsteförslag för tjänsterna som vattenöverdomstolsråd och besätter övriga tjänster som sökts hos högsta domstolen.

De som inte hör till den personal vilken avses i 1 mom. och som skall börja sitt arbete senast då den nya vattenöverdomstolen inleder sin verksamhet, utnämns av den vattenöverdomstol som är en division inom Vasa hovrätt, och av vattenöverdomaren vid den.

12 §

Vad med främmande stat innan denna lag trätt i kraft överenskommits om angelägenheter, som tillhöra vattenlagens tillämpningsområde, förblir fortfarande gällande.

Ikraftträdelsestadganden:

11.10.1963/453 :

Denna lag träder i kraft den 15 oktober 1963.

26.6.1970/427 :

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1970.

Ha förrättningsmän för syne- eller dikningsförrättning förordnats före denna lags ikraftträdande, gäller angående dem och tillgången vid förrättningen vad tidigare är stadgat.

29.7.1976/649 :

Denna lag träder i kraft den 15 augusti 1976.

Har flottningsstadga tidigare fastställts för vattendrag eller del därav, skall denna och, såframt flottningsförening verkar inom området för vattendraget, dess reglemente alltjämt tills vidare tillämpas efter denna lags ikraftträdande. Om bestämmelserna i flottningsstadga icke överensstämmer med denna lag, och om de icke inom fem år från denna lags ikraftträdande har ändrats i enlighet med lagen, skall stadgandena i denna lag tillämpas i stället för flottningsstadgans bestämmelser till de delar där de avviker från varandra.

Har flottningsförening icke inom ovan sagda tid anhängiggjort ansökan om ändring av sitt reglemente så, att det överensstämmer med stadgandena i denna lag, skall den som gjort sig skyldig till underlåtenheten straffas på sätt i 13 kap. 5 § vattenlagen är stadgat. Vattendomstolen kan på ansökan av vattenstyrelsen ålägga förening, som gjort sig skyldig till underlåtenhet, att vid vite inom utsatt tid vidtaga åtgärder för ändring av sitt reglemente.

Då denna lag träder i kraft tillämpas de tidigare stadgandena på ärende, som är anhängigt i vattenöverdomstolen, högsta förvaltningsdomstolen eller högsta domstolen.

På ersättande av flottningseskada, som uppstått före denna lags ikraftträdande, tillämpas tidigare lag.

16.3.1979/299 :

Denna lag träder i kraft den 1 april 1979.

25.1.1982/69 :

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1982.

Regeringens proposition 35/81, Ekonomiutsk. bet. 14/81, Stora utsk. bet. 201/81

16.4.1982/287 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1983.

Regeringens proposition 214/80, Lag- och ekonomiutsk. bet, bet. 18/81, Grundlagsutsk, bet. 5/81, Stora utsk. bet. 213/81

6.8.1982/605 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1982.

På ärende som är anhängigt när denna lag. träder i kraft skall tillämpas då gällande lag.

Regeringens proposition 66/82, Lag- och ekonomiutsk. bet. bet. 10/82, Stora utsk. bet. 101/82

6.8.1982/606 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1982.

Stadgandena i 2 kap. 26 § 2 mom. vattenlagen, sådana de lyder i lagen om ändring av vattenlagen (453/63), tillämpas på de ansökningar om arbetstillstånd som har anhängiggjorts före denna lags ikraftträdande.

Regeringens proposition 2/82, Lag- och ekonomiutsk. bet. bet. 8/82, Stora utsk. bet. 73/82

16.12.1983/979 :

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1984.

Regeringens proposition 103/83, Andra lagutsk. bet. 4/83, Stora utsk. bet. 65/83

1.6.1984/414 :

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1984.

Regeringens proposition 24/83, Lag- och ekonomiutsk. bet. 4/84, Stora utsk. bet. 18/84

24.1.1986/67 :

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1986. Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Regeringens proposition 196/85, Lag- och ekonomiutsk. bet. 14/85, Stora utsk. bet. 211 och 211a/85

30.4.1987/467 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1987. Förberedande åtgärder för lagens verkställighet kan vidtas innan den träder i kraft.

Vad som i 22 kap. 2 § 1 mom. stadgas om tillämpningen av stadganden som varit gällande före vattenlagens ikraftträdande samt om bedömning av rättigheter och skyldigheter enligt dessa stadganden gäller, sedan denna lag trätt i kraft och om inte annat följer av vad som sägs nedan, på motsvarande sätt de stadganden i vattenlagen som ändras eller upphävs genom denna lag.

Stadgandena i 2 kap. 22 och 22 b §§, i 8 kap. 25 §, i 9 kap. 15 § samt i 10 kap. 24 a, 24 b, 25, 25 a och 27 §§ tillämpas efter denna lags ikraftträdande även på ändring eller justering av tidigare givna utslag eller skyldigheter enligt dem.

Behövs enligt denna lag tillstånd för ett företag, för vilket enligt tidigare lag inte krävdes tillstånd, skall tillstånd för fortsättande av företaget sedan denna lag trätt i kraft sökas inom ett år efter det tillsynsmyndigheten uppmanat härtill. Verksamheten får härvid fortsätta till dess

avgörandet av tillståndsärendet vunnit laga kraft, om inte vattendomstolen av särskilda skäl förordnar annat.

I ett mål som är anhängigt vid denna lags ikraftträdande skall tillämpas de materiellrättsliga stadgandena enligt tidigare lag, om vattendomstolen givit utslag i målet till den del som är i fråga eller om förhandsersättningar bestämts i saken med stöd av den tidigare lagen.

Detsamma gäller ett mål som är anhängigt på grund av ändringssökande, om miljövårdsnämnden utfärdat beslut däri eller om dikningsförrättning hållits under den tidigare lagens giltighetstid.

I de mål som är anhängiga då denna lag träder i kraft skall tillämpas vad som i tidigare lag stadgats om ändringssökande, ifall vattendomstolens utslag givits under den tidigare lagens giltighetstid. I vattendomstol eller vid dikningsförrättning skall ett mål som är anhängigt där i enlighet med den tidigare lagen slutbehandlas, även om dess handläggning enligt denna lag skulle ankomma på miljövårdsnämnden. I övrigt skall i mål som är anhängiga vid denna lags ikraftträdande tillämpas denna lags stadganden om vattendomstolarnas sammansättning och handläggningen av mål.

Föreskrifter om förrättning eller handläggning av mål, vilka utfärdats innan denna lag trätt i kraft, skall alltså iakttagas.

På ersättandet av förrättningskostnader och övriga kostnader till följd av handläggningen av mål skall tillämpas tidigare lag till den del det är fråga om kostnaderna för åtgärder som vidtagits före denna lags ikraftträdande.

Regeringens proposition 266/84, Lagutsk. bet. 20/86, Stora utsk. bet. 215/86

30.4.1987/468 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1987.

På bestämmandet och uppbörderna av kostnaderna för en syneförrättning och en slutsyn som inletts innan denna lag träder i kraft tillämpas denna lag, om inte utslag om uppbörderna har meddelats före lagens ikraftträdande.

10.7.1987/639 :

Om ikraftträdandet av denna lag stadgas genom en särskild lag. (L 639/1987 trädde i kraft enligt L 1417/1992 den 1.12.1993.)

Regeringens proposition 29/86, Lagutsk. bet. 12/86, Stora utsk. bet. 250/86, Lagutsk. bet. 1/87

20.5.1988/453 :

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

Regeringens proposition 208/87, Lag- och ekonomiutsk. bet. 1/88, Stora utsk. bet. 12/88

10.3.1989/236 :

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1989.

Regeringens proposition 190/88, Lag- och ekonomiutsk. bet. 16/88, Stora utsk. bet. 163/88

2.4.1990/308 :

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1990.

På ansökningsmål som är anhängiga i vattendomstolen när denna lag träder i kraft tillämpas den tidigare lagen.

Regeringens proposition 55/89, Lag- och ekonomiutsk. bet. 16/89, Stora utsk. bet. 127/89, Lag- och ekonomiutsk. bet. 2/90

5.4.1991/629 :

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1991.

Vad 22 kap. 2 § 1 mom. stadgar om tillämpning av stadganden som gällde innan vattenlagen trädde i kraft samt om bestämmandet av rättigheter och skyldigheter enligt nämnda stadganden, gäller på motsvarande sätt även de stadganden i vattenlagen som ändras genom denna lag.

Stadgandena i 8 kap. 10 a § tillämpas på sådana tillståndsansökningar i fråga om vattenreglering som görs sedan denna lag har trätt i kraft eller är anhängiga i vattendomstolen vid ikraftträdandet. På regleringsansökningar som när lagen träder ikraft är anhängiga i en besvärinstans tillämpas tidigare lag.

Regeringens proposition 217/90, Lag- och ekonomiutsk. bet. 41/90, Stora utsk. bet. 322/90

20.7.1992/646 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1992.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Beslut om inrättande av allmänna farleder som sjöfartsstyrelsen har fattat innan denna lag träder i kraft förblir gällande och på farlederna tillämpas vad vattenlagen stadgar om offentliga farleder.

RP 42/92, MiUB 4/92

18.12.1992/1434 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1993.

RP 131/92, LaUB 10/92

8.1.1993/87 :

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. (L 87/1993 trädde i kraft enligt F 1487/1993 den 1.1.1994.)

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Denna lag gäller även sådant avledande av avloppsvatten som inletts innan denna lag har trätt i kraft. Härvid tillämpas inte 10 kap. 25 a § vattenlagen.

Tillstånd som innan denna lag har trätt ikraft givits enligt 10 kap. 3 eller 24 § vattenlagen kan utan hinder av 24 b och 25 §§ i samma kapitel och utan hinder av vad som föreskrivs i tillståndet justeras på det sätt som bestäms i ett beslut av statsrådet enligt 10 kap. 24 c §.

RP 234/92, MiUB 10/92, Bilaga XX till EES-avtalet: rådets direktiv (75/440/EEG, 76/464/EEG, 78/176/EEG, 79/869/EEG, 80/68/EEG, 82/176/EEG, 82/883/EEG, 83/29/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG, 86/280/EEG, 87/217/EEG, 88/347/EEG, 90/415/EEG och 91/271/EEG)

8.1.1993/98 :

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. (L 98/1993 trädde i kraft enligt F 1487/1993 den 1.1.1994.)

Vad denna lag stadgar om den som är försatt i konkurs skall dock inte tillämpas på en sådan medlem av en flottningsförenings styrelse som har försatts i konkurs innan denna lag har trätt i kraft.

RP 236/92, EkUB 41/92

12.7.1993/653 :

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1993.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

RP 85/93, MiUB 7/93

26.7.1993/705 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1993.

RP 241/92, StaUB 25/93

26.11.1993/1015 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1993.

RP 188/93, LaUB 20/93

10.6.1994/470 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1994.

I fråga om tillämpningen av denna lag gäller 27 § lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/94).

RP 319/93, MiUB 4/94

28.6.1994/553 :

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1994.

På ett ansökningsärende som är anhängigt vid en vattendomstol när denna lag träder i kraft tillämpas tidigare lag. Vattendomstolen kan dock med hänsyn till ärendets art och handläggningsskedet besluta att vad som i denna lag stadgas om förfarandet, utslutande eller från och med ett visst skede av handläggningen skall iakttas vid den fortsatta handläggningen av ärendet. Ett sådant beslut får inte överklagas särskilt.

Efter att denna lag har trätt i kraft tillämpas 2 kap. 12 § 1 mom. samt 22 och 22 b §§ även på tidigare meddelade beslut samt ändring eller översyn av skyldigheter enligt dessa beslut. Om skyldighet att vårda fiskebeståndet och om fiskeskyddsavgift gäller vad som i denna lag stadgas om fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift.

RP 17/94, MiUB 5/94

19.8.1994/739 :

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1995.

I fråga om ersättning för skada på grund av verksamhet som har utövats innan lagen har trätt i kraft tillämpas tidigare lag, även om skadan har visat sig först efter att lagen har trätt i kraft.

RP 165/92, LaUB 10/94

29.12.1994/1416 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

Denna lag gäller också sådan avledning av avloppsvatten som har inletts innan lagen träder i kraft.

RP 323/94, MiUB 16/94

24.1.1995/79 :

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1995.

RP 241/94, MiUB 14/94

24.3.1995/471 :

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

RP 366/94, MiUB 23/94, Gemensamma EES-kommitténs beslut 21.3.1994 nr 7/94., Bilaga XX till EES-avtalet: rådets direktiv 91/676/EEG

21.4.1995/697 :

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995.

Forum i ärenden som gäller brott mot vattenlagen (264/61) och som är anhängiga vid vattendomstolarna eller högsta domstolen när denna lag träder i kraft bestäms enligt den tidigare lagen tills de har avgjorts med laga kraft vunnen dom.

RP 94/93, LaUB 22/94, RP 94/93

1.12.1995/1347 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

RP 17/95, MiUB 6/95, RSv 61/95, Rådets direktiv 75/440/EEG; EGT Nr L 194, 25.7.1975, s. 26, 76/464/EEG; EGT Nr L 129, 18.5.1976, s. 23, 78/176/EEG; EGT Nr L 54, 25.2.1978, s. 19, 79/869/EEG; EGT Nr L 271, 29.10.1979, s. 44, 80/68/EEG; EGT Nr L 20, 26.1.1980, s. 43, 82/176/EEG; EGT Nr L 81, 27.3.1982, s. 29, 82/883/EEG; EGT Nr L 378, 31.12.1982, s. 1, 83/29/EEG; EGT Nr L 32, 3.2.1983, s. 28, 83/513/EEG; EGT Nr L 291, 24.10.1983, s. 1, 84/156/EEG; EGT Nr L 74, 17.3.1984, s. 49, 84/491/EEG; EGT Nr L 274, 17.10.1984, s. 11, 86/280/EEG; EGT Nr L 181, 4.7.1986, s. 16, 88/347/EEG; EGT Nr L 158, 25.6.1988, s. 35, 90/415/EEG; EGT Nr L 219, 14.8.1990, s. 49, 91/271/EEG; EGT Nr L 135, 30.5.1991, s. 40, 92/112/EEG; EGT Nr L 409, 31.12.1992, s. 11

26.7.1996/590 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1996.

RP 218/95, LaUB 6/96, RSv 76/96

25.10.1996/750 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Vad denna lag stadgar om tillstånd tillämpas på ansökningsärenden som anhängiggörs efter ikraftträdandet. På anläggningar som före ikraftträdandet har uppförts med stöd av 1 kap. 28 § tillämpas de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft.

RP 54/96, MiUB 4/96, RSv 112/96

1.11.1996/795 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1996. Övergångsstadganden utfärdas särskilt genom lag.

RP 92/1996, LaUB 10/1996, RSv 123/1996

5.12.1996/1020 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 212/1996, MiUB 7/1996, RSv 169/1996

20.12.1996/1105 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 79/1996, MiUB 8/1996, RSv 214/1996

30.12.1996/1278 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Beträffande lagstadgade panträtter som har uppstått innan denna lag träder i kraft gäller 14 § lagen om införande av jordabalken (541/95).

RP 215/1996, LaUB 21/1996, RSv 244/1996

24.10.1997/948 :

Denna lag träder i kraft den 1 november 1997.

Om dikningsarbetet har inletts innan denna lag har trätt i kraft, tillämpas i fråga om skyldigheten att bilda ett dikningsbolag de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.

Har förordnandet för en dikningsförrättning utfärdats innan denna lag har trätt i kraft, skall i fråga om skyldigheten att betala de kostnader som dikningsförrättningen föranleder tillämpas de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft.

RP 67/1997, JsUB 9/1997, RSv 115/1997

5.2.1999/136 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

RP 101/1998, MiUB 6/1998, RSv 248/1998

26.3.1999/430 :

RP 114/1998, LaUB 19/1998, RSv 217/1998

26.11.1999/1063 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1999

RP 127/1999, MiUB 2/1999, RSv 73/1999, Rådets direktiv 78/659/EEG; EGT nr L 222, 14.8.78, s. 1

4.2.2000/88 :

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms separat genom lag. (L 88/2000 trädde i kraft enligt L 113/2000 den 1.3.2000.)

RP 84/1999, MiUB 4/1999, LaUU 15/1999, GrUU 11/1999, JsUU 18/1999, RSv 100/1999

14.7.2000/689 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

RP 198/1999, JsUB 6/2000, RSv 70/2000

9.2.2001/121 :

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2001.

Angående kvalitetskraven på och kontrollen av råvatten samt insändandet av kontrolluppgifter gäller, tills något annat bestäms med stöd av 36 § lagen om vattentjänster, vad som bestäms i statsrådets beslut om kvalitetskraven för ytvatten som är avsett för framställning av dricksvatten samt om kontroll av sådant ytvatten (366/1994).

RP 85/2000, MiUB 12/2000, RSv 197/2000

5.12.2003/1030 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

RP 79/2003, FvUB 6/2003, RSv 61/2003

26.11.2004/1062 :

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2005.

RP 53/2004, UtUB 11/2004, RSv 126/2004

30.12.2004/1301 :

Denna lag träder i kraft den 31 december 2004.

På kontrollen av byggande i enlighet med tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet av denna lag samt inverkan av sådant byggande tillämpas 2 kap. 14 a § i denna lag.

Om det i ett tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet av denna lag inte har bestämts om kontrollen av byggandet och byggandets inverkan, kan den regionala miljöcentralen genom en ansökan till miljötillståndsverket yrka att tillståndet justeras för införande av kontrollåligganden.

RP 120/2004, MiUB 21/2004, RSv 225/2004, Rådets direktiv 2000/60/EG

2.9.2005/732 :

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005.

På sökande av ändring i ett beslut sommeddelats av en förvaltningsmyndighet före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. När ett egentligt tillståndsbeslut meddelas efter denna lags ikraftträdande tillämpas dock 2 kap. 26 § 6 mom. och 26 a §.

RP 112/2004, RP 5/2005, FvUB 13/2005, RSv 91/2005